

Oulun normaalikoulu

toimintakertomus

2004–2005

Oulun normaalikoulu

Lukuvuoden 2004–2005
toimintakertomus

Oulun normaalikoulu

Oulun normaalikoulun perusaste (0–6)

Yliopistokatu 48
90570 Oulu
Kanslia puh. (08) 553 3750 ja 553 3768
Telefax: (08) 553 3752

Oulun normaalikoulun perusaste (7–9) ja lukio

Kaitoväylä 7
90570 Oulu
Kanslia puh. (08) 553 3770 ja 553 3771
Telefax: (08) 553 3775

<https://norssiportti.oulu.fi/>

Johtava rehtori

Timo Lappi
puh. (08) 553 3772
Timo.Lappi@oulu.fi

Perusasteen rehtori (0–6)

Viljo Vänskä
puh. (08) 553 3751
Viljo.Vanska@oulu.fi

Perusasteen rehtori (7–9)

Eija Kumpulainen
puh. (08) 553 3774
Eija.Kumpulainen@oulu.fi

Lukion rehtori

Juhani Vaskuri
puh. (08) 553 3773
Juhani.Vaskuri@oulu.fi

Työryhmä

Päätoimittaja:

Timo Lappi

Toimitusryhmä:

Kirsi Heikkinen
Pasi Hieta
Katrimaija Lehtinen-Itälä
Anja Lindh
Viljo Vänskä

Toimituksen avustajat:

Marja Frederiksen
Kirsti Merilä
Päivi Perälä

Taitto:

Tuomas Nissinen

Kannen valokuva:

Reijo Väisänen

Paino:

Oulun yliopistopaino

Sisällysluettelo

Perusasteen (0–6) henkilökunta	7–8
Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökunta	9–11

1. Yleistä ja yhteistä

Katsaus päätyvään lukuvuoteen	13–15
Heikki Nauha eläkkeelle	16
Riitta Karjarinta eläkkeelle	17
Yhtenäisen perusopetuksen kehittäminen opetussuunnitelmauudistuksen tavoitteena	18
Uutisia supikoirasta ja huutavista koneista	19
Kansalaisvaikuttaminen	20
Suuren juhlan vuosi - Oulu 400 vuotta-päivä norssissa	21
Oulu 400 vuotta -työpiesteessä koettua	21
Terveisiä Annijoelta	22–23
Musiikkia koulumme juhlahetkissä	23
Unesco-koulutoimintaa	24–25
Silmiä avaava matka katulasten maailmaan	26–27
Aineenopettajan pedagogiset opinnot	28
eNorssin ohjaajakoulutus lukuvuonna 2004–2005	28
Täydennyskoulutusta	29
Maantiedon opettajien täydennyskoulutus lukuvuonna 2004–05	30
Taikalamppu-projekti	30
Kokemuksia opetusharjoitteluvuodesta	31
Teaching Practise in Oulu Teacher Training School	31
Norssi ”Bit-by-Bit”	32

2. Perusasteen luokat 0–6

Perusasteen vuosiluokkien 0–6 kuulumisia	34–35
Kulttuuriteemat ja -tapahtumat	36–37
Uudistunut koulukirjasto	38–39
Lukeminen on hauska ja hyödyllinen harrastus	40–41
Lähde-hanke	42
Elämyksiä sanataiteen parista	42
Sanataiteilijoiden kevät	43
Menestystä FinnoEd-kilpailussa	43
Luova tutkimusmatka oopperaan	44
Tarinallisuusprojekti Norssissa	44
Tyttö ja naakkapuu -musiikkinäytelmä	45
Soulia, cha-cha-chata, discoa ja hip hopia	46
Hockey-Carneval-viikot Oulussa talvella 2005	46
Hyvät tavat mukana matkassa	47
Menestystä maailmalla	48–51
Norssin tähti tuikki kirkkaimmin	52
Menestystä Tämä toimii! -kilpailussa	52
Vuosiluokat 0–6 urheilukentillä	53
Perusasteen 0–6 kuoro	53
Vaihtelua koulutyöhön monipuolisilla valinnaiskursseilla	54
Uusia maailmankansalaisia	55
Leirikoulut	56
Opintokäyntejä, retkiä ja muita tapahtumia	57

3. Perusasteen luokat 7–9

Rehtorin palsta	59
-----------------------	----

Perusasteen luokkien 7–9 oppilaskunnan toiminta	60
Tukioppilastoimintaa perusasteen vuosiluokilla 7–9	61
Norssilaisia Helsingissä –oppimisvierailu parlamenttiin	62
Comenius-yhteistyötä Puolan ja Englannin kanssa 7.-luokkalaisten kesken	63
Olisiko aikaa?	63
Interview by Samia, Sirja and Emmi	64
Metsävisa	65
Taloustietokilpailu	65
9d:n Rukan retki	65
Norssilaiset koulujenvälisissä kilpailuissa	66

4. Lukio

Lukion kuulumisia	68
Lukion oppilaskunta	69
Oulun lukioiden pesäpalloa	69
Euroscola Strasbourgissa	70
Matkakertomus Pariisi-Strasbourg	71
Ranskan jälkimakuja	72
Kansalaisaktiivisuus koulussamme	73
Vanhonpäivä Norssilla	73
Lukion ensimmäisen vuoden opiskelijat Kierikissä	73
Antiikkia, antiikkia - Lukion antiikkikurssi Roomassa 27.4.–10.5.2005	74–75

5. Oppilas- ja opetusharjoittelijaluettelot

Perusasteen vuosiluokkien 0–6 oppilaat 2004–2005	77–79
Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2004–2005	79–80
Lukion oppilaat 2004–2005	81–82
Opetusharjoittelijat 2004–2005	83–84
Stipendit	85
Tiedotuksia	86

Perusasteen (0–6) henkilökunta

Vasemmalta lukien eturivissä:

Markku Veteläinen, Sanna-Kaisa Inget, Anu Viitala, Saira Kilpelänaho, Minna Salow, Kirsti Karhumaa, Marjatta Kaikkonen, Marjatta Rantala-Räsänen

Toinen rivi:

Pekka Tokola, Heli Heikkinen, Mervi Sirén, Marianna Junes-Tokola, Anu Haataja, Eeva-Kaarina Järvinen, Aila Hartikainen, Auli Halme, Minna Myrsky-Nyberg, Pirkko Pasanen, Raija Haapalahti, Kirsti Merilä

Kolmas rivi:

Auli Siitonen, Jouni Mattila, Reijo Väisänen, Eero Hietapelto, Vikke Vänskä, Veikko Sivula, Hannu Juuso, Pasi Kurttila, Marjut Sarkkinen

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Anttonen Jaana, KM, KTO (vv. lv. 2004–2005),
sij. käsi- ja taideteollisuusopettaja Marjut Sarkkinen
Haapalahti Raija, PkO, KM, EO
Halme Auli, KM
Hartikainen Aila, KM
Hietapelto Eero, KM
Inget Sanna-Kaisa, KM
Junes-Tokola Marianna, PkO, KM
Juuso Hannu, PkO, KM
Järvinen Eeva-Kaarina, PkO, KM
Kaikkonen Marjatta, PkO, KT
Karhumaa Kirsti, PkO, KM
Kerimaa Pirkko, FM
Koivuniemi Irma, KkO, FM
Kurttila Pasi, KM
Kärkkäinen Raija, KM
Lukka Kaarina, PkO, KM (vv. lv. 2004–2005),
sij. KM Anu Haataja
Magga Marja, PkO, KM (vv. 17.8.2004–4.6.2005),
sij. 17.8.–15.10.2004 KM Emilia Kokko,
25.10.2004–4.6.2005 ped.yo, LTO Johanna Nieminen
Myrsky-Nyberg Minna, KM
Pekkala Erkki, PkO, KM
Rantala-Räsänen Marjatta, KM, EO
Saravesi Pekka, PkO, KM
Siitonen Auli, KM
Sirén Mervi, KM, MO
Sivula Veikko, PkO, KM
Tokola Pekka, PkO, KM
Veteläinen Markku, KM (vv. 8.11.2004–6.3.2005),
sij. KM Janne Alavahtola
Virta Vesa, PkO, KM (vv. lv. 2004–2005),
sij. 12.8.–30.9.2004 KM Kirsi Rantahäli-Tyni,
25.10.2004–31.7.2005 KM Mika Ruikka
Vänskä Viljo, PkO, KL, perusasteen rehtori

Sivutoimiset opettajat

Heino Heli, FM, saksa
Mannan Abdul, islamuskonto
Mustikka Jarmo, KM, tekninen työ
Sivonen-Sankala Virpi, FK, ranska

Muu henkilökunta

Heikkinen Heli, toimistos sihteeri,
Lindh Anja, amanuenssi, kirjasto
Merilä Kirsti, toimistos sihteeri
Pätälä Kai, koulupsykologi 31.12.2004 saakka
Väisänen Reijo, vahtimestari
Heikkilä Satu, kouluavustaja 22.9.2004–31.3.2005
Kilpelänaho Saila, kouluavustaja 23.8.2004–3.6.2005
Salow Minna, kouluavustaja 23.8.2004–3.6.2005
Viitala Anu, kouluavustaja 16.8.2004–15.4.2005

Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökunta

Vasemmalta lukien

Eturivi:

Riikka Kiviveri-Raappana, Risto Sankala, Heikki Mikkola, Virpi Sivonen-Sankala, Juhani Vaskuri, Timo Lappi, Eija Kumpulainen, Marja Frederiksen, Esko Kemppainen, Harri Lehtola, Tomi Koppelo

Toinen rivi:

Anna-Leena Ahlfors-Juntunen, Liisa Vilppola-N'Kansi, Päivi Perälä, Pirkko Pasanen, Mira Khurana, Pirkko Keskitalo, Merja Marjakangas, Katja Leinonen, Kaisa Malila, Mirva Pienitemi, Hanne Kokko, Leena Jauho, Vilho Hyytinen

Kolmas rivi:

Jouni Mattila, Eija Paasi, Riitta Karjarinta, Matti Hasari, Taisto Rinkinen, Heikki Nautha, Ari Heimonen, Sanna Järvinen, Heli Heino, Paula Westerlund, Tytti Haapamäki, Eero Ijas, Katrimajja Lehtinen-Itäli

Takarivi:

Mike Fagerholm, Timo Ylinampa, Jari Honkanen, Juha Wedman, Pasi Hieta, Timo Grubert, Lasse Kemppainen, Terhi Ylöniemi

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Ahlfors-Juntunen Anna-Leena, FK, englanti
 Eskola Sari, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä
 Grubert Timo, FM, matemaattiset aineet
 Haapamäki Tytti, KM, kuvataide ja tekstiilityö
 Hasari Matti, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka
 Heikkinen Kari, FM, matemaattiset aineet
 Heikkinen Kirsi, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, elämäntutkimustieto, suomi toisena kielenä
 Heimonen Ari, FT, matematiikka
 Heino Heli, FM, saksa
 Hieta Pasi, FM, historia ja yhteiskuntaoppi, uskonto
 Honkanen Jari, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Huttula Tea, KM, EO, erityisopetus, tekstiilityö
 Hyytinen Vilho, FL, matematiikka
 Ijäs Eero, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka
 Jauho Leena, FL, ranska, englanti ja italia
 Järvinen Sanna, FM, saksa
 Karjarinta Riitta, FK, saksa ja latina 30.9.2004 saakka
 Kauppinen Jyrki, FM, englanti
 Kempainen Esko, FM, biologia ja maantiede
 Kempainen Lasse, FL, äidinkieli ja kirjallisuus
 Kempainen Pekka, FK, englanti
 Keskitalo Pirkko, FM, matematiikka
 Kiiveri-Raappana Riikka, KM, kotitalous ja terveystieto
 Kokko, Hanne, FM, opinto-ohjaus
 Koppelo Tomi, KM, liikunta ja kuvataide
 Korpi-Tassi Marjo, YTM, opinto-ohjaus, vv. lv. 2004–05, sij. Kaisa Malila KM
 Kumpulainen Eija, FK, perusasteen rehtori, matematiikka
 Kupila Hellevi, FL, matematiikka
 Lang Markku, KM, kuvataide
 Lapinoja Kari, FK, KL, uskonto, psykologia ja filosofia
 Larivaara Sirkka, FM, kirjeenvaihtaja, saksa, ekonomia, näppäilytaito
 Lassila Aune, LitK, liikunta ja terveystieto
 Lehtinen-Itälä Katrimaija, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Lehtola Harri, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
 Leinonen Katja, FM, matemaattiset aineet
 Leppilähti Sirkku, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
 Luostarinen, Marja-Riitta, KtyO, HuK, tekstiilityö
 Lydman Maria, FM, ruotsi
 Marjakangas Merja, FM, englanti, ruotsi
 Mustikka Jarmo, KM, tekninen työ
 Nauha Heikki, FK, fysiikka, kemia
 Ojakoski Matti, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Paasi Eija, FM, biologia ja maantiede

Raappana Sinikka, FM, KL, englanti
 Rinkinen Taisto, FM, fysiikka, kemia
 Sankala Risto, LitM, HuK, liikunta ja terveystieto
 Santalo Juha, FM, ruotsi
 Siljander Hannele, TM, KM, uskonto, psykologia ja filosofia
 Sivonen-Sankala Virpi, FK, englanti ja ranska
 Tenhunen Antero, FK, biologia ja maantiede
 Vaskuri Juhani, FL, lukion rehtori, matemaattiset aineet
 Wedman Juha, FM, biologia, maantiede ja terveystieto
 Westerlund Paula, ML, HuK, musiikki
 Vilppola-N'Kansi Liisa, KM, erityisopetus
 Ylinampa Timo, FM, ruotsi
 Ylöniemi Terhi, KM, kotitalous ja terveystieto

Sivutoimiset tuntiopettajat

Eskola Jari, musiikki
 Hynninen Eino, ortodoksinen uskonto
 Saukkonen Aili, FM, venäjä
 Törmälehto Terhi, FM, ilmaisutaito

Muu henkilökunta

Frederiksen Heikki, virastomestari
 Frederiksen Marja, osastosihteeri
 Grubert Maija-Liisa, kirjastosihteeri
 Junnonaho Ninna, YTM, koulukuraattori, vv. lv. 2004–05, sij. Mira Khurana, KM
 Kauppinen Marjaana, laboratoriomestari
 Korhonen Leo, erikoislaboratoriomestari
 Mattila Jouni, atk-neuvoja
 Mikkola Heikki, atk-suunnittelija
 Perälä Päivi, toimistosihteeri
 Pieniniemi Mirva, FK, projektisuunnittelija
 Fagerholm Mike, siviilipalvelusmies

Johtokunta

Varsinainen jäsen
 Varajäsen
 Jokiranta Jukka (pj.)
 Liukkonen Juhani
 Halonen Sari
 Haijus Johanna
 Pynttari Piia
 Tiinanen Eeva
 Pääkkilä Maija
 Uusimäki Mervi
 Niemikorpi Juha
 Sevón Raimo
 Toukoma Perti
 Pirnes Saila
 Jeronen Eila
 Korkeamäki Riitta-Liisa
 Kaikkonen Marjatta
 Junes-Tokola Marianna
 Sivonen-Sankala Virpi
 Kupila Hellevi
 Hasari Matti
 Hieta Pasi
 Merilä Kirsti
 Korhonen Leo
 Kärkkäinen Arttu
 Liimatainen Okko
 Mellanen Jonna
 Arposalo Emmi
 Tyni Anna
 Seppänen Kaisa
 Peltoniemi Pauliina
 Rönty Veli-Pekka

Yhteiset palvelut

Siivous- ja kiinteistöhuolto

Siivouksesta on vastannut siivouspalvelu Engel ja kiinteistöhuollosta Engel-yhtiö.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollosta on vastannut Oulun kaupungin terveyskeskus. Koululääkärinä on toiminut terveyskeskuslääkäri Johanna Rättyä ja terveydenhoitajana Pirkko Pasanen.

Kouluruokailu

Kouluruokailusta on vastannut Fazer Amica Oy. Henkilökunta: ravintolapäällikkö Taina Pikkuaho, kokki Marketta Matero, leipuri Taina Karppinen, ravintolatyöntekijät Helena Parkkinen, Pia Hyryläinen, Anu Pykäläinen, vv. lv. 2004–05, sij. Satu Jylhänlehto ja Eija Rahkola, vv. lv. 2004–05 sij. Krista Ruokamo.

1. Yleistä ja yhteistä

Katsaus päättyvään lukuvuoteen

Toimintakertomuksessa on tapana tarkastella kuluneen lukuvuoden työn tuloksia ja saavutuksia. Koulumme toimii hyvin, on monipuolinen ja yliopistoyhteistyään hyödyntävä. Tästä aktiivisuudesta olemme saaneet tunnustusta myös yliopistomme johdon taholta. Rehtorina voin olla iloinen ja kiitollinen siitä, että yhteistyössä olemme voineet tehdä hyvää työtä niin oppilaiden kuin tulevien opettajien hyväksi. Tästä työstä koko kouluväelle lämmin kiitos!

Lukuvuonna 2004–05 Oulun normaalikoulun esiopetuksessa oli 7 oppilasta, perusasteen vuosiluokilla 1–6 opiskeli 281 oppilasta ja vuosiluokilla 7–9 opiskeli 239 oppilasta. Lukiossa oli 247 opiskelijaa. Perusasteen oppilaista maahanmuuttajia oli 29 ja lukion opiskelijoista kolme. Suomi toisena kielenä -opetukseen kaikista maahanmuuttajista osallistui perusasteen vuosiluokilla 7–9 seitsemän oppilasta ja lukiossa yksi. Opettajakuntaa Oulun normaalikoulussa on 89 ja muuta henkilökuntaa 14 henkeä. Aineenopettajien pedagogisissa opinnoissa on ollut 160 opiskelijaa. He ovat suorittaneet yhteensä 2040 opintoviikkoa. Luokanopettajajarjoittelussa on tuotettu Oulun normaalikoulussa 824 opintoviikkoa.

Koulumme toiminnan painopisteitä ovat olleet perusasteen ja lukion opetussuunnitelmatyö, pedagogisten opintojen opetussuunnitelman kehittäminen yhteistyössä myös ainelaitosten kanssa, tietö- ja viestintäteknikan opetuskäytön edistäminen, kansalaisvaikuttamisohjelman toteuttaminen sekä kansainvälisyyden vahvistaminen. Kodin ja koulun yhteistyöhön sekä oppilashuoltotoimintaan on panostettu erityisesti perusasteen vuosiluokilla. Oppilashuoltotyö on laajentunut myös lukiossa.

Koulumme on mukana Opetushallituksen vetämässä yhtenäisen perusopetuksen kehittämisverkossa. Uutta opetussuunnitelmaa noudatetaan nyt perusasteen vuosiluokilla 1–8. Perusasteen opetussuunnitelmatyö on jatkunut kuluneena lukuvuonna lähinnä aihekokonaisuuksien osalta. Samanaikaisesti myös lukion opetussuunnitelmatyö on jatkunut tavoitteena siirtyä uuteen opetussuunnitelmaan tulevana syksynä. Opetussuunnitelmatyö on ollut vaativa urakka opettajakunnalle, mutta sitä on tehty erinomaisessa yhteistyössä koko koulun osalta.

Ohjauksen käytänteitä ja sisältöjä on uudistettu ottamalla huomioon myös uuden opettajankoulutusstrategian linjauksia. Yhteistyössä kasvatustieteiden ja opettajankoulutusyksikön kanssa on jatkettu professori Hannu Soinin johdolla konsultatiivista ohjaukskoulutusta erityisesti oppilashuoltohenkilöstölle. Kevään 2005 aikana on järjestetty myös opettajille tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvää täydennyskoulutusta digitaalisen oppimateriaalin tuottamisesta. Koulutuksen yhtenä tavoitteena on ollut perehtyä koulukäyttöön soveltuviin tietokoneohjelmistoihin.

Opettajankoulutuksen opetussuunnitelmien kehittämistä on jatkettu yhteistyöryhmissä, joissa ovat edustettuina kaikki yliopiston opettajankoulutustahot. Koulun rehtori on mukana yliopiston hallituksen asettamassa opettajankoulutuksen johtoryhmässä, jonka tehtävänä on huolehtia opettajankoulutuksen kokonaisuudesta kehittämistä ja koordinoimisesta laitosten välillä. Johtoryhmässä on laadittu opettajankoulutuksen strategiasuunnitelma lähivuosille. Normaalikoulun panos on ollut merkittävä erityisesti pedagogisten opintojen ja niihin liittyvän koulutyöskentelyn kehittämistyössä sekä luokan- että aineenopettajakoulutuksessa. Nyt pedagogisten opintojen uudet opetussuunnitelmat ja niihin liittyvät opetusharjoittelusuunnitelmat ovat

valmiit. Ne on hyväksytyt yksikköneuvoston kokouksessa toukokuussa 2005. Opettajankoulutuksen laajenusohjelmaan on valittu 30 matematiikan opiskelijaa ja 10 englannin opiskelijaa. Myös opetusharjoittelijoilta on pyydetty palautetta opintojen toteutumisesta ja tuloksia on tarkasteltu yhteisissä palautepäivissä lukukausien aikana.

Koulumme on mukana harjoittelukoulujen virtuaalisissa yhteistyöhankkeissa (eNorssi). Tässä projektissa on keskitytty erityisesti ohjauskoulutukseen ja kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelman koordinoimiseen sekä yhteistyöhön kasvatustieteellisten tiedekuntien virtuaaliyliopistohankkeen (KasVi) kanssa. Koordinaatiovastuu on nyt Hämeenlinnan normaalikoululla.

Oulun normaalikoulussa on jatkettu oman oppimisportaalin (<http://norssiporatti.oulu.fi>) kehittämistä ja hyödyntämistä myös kotiin suuntautuvan tiedotustoiminnan välineenä. Oulun normaalikoulu on mukana laajassa alueellisessa Pohjoisen virtuaalinen ulottuvuus -virtuaalikouluhankkeessa (POVILUS). Sen saama ESR-rahoitus Oulun lääninhallitukselta päättyy kuluvan lukuvuoden lopussa.

Ohjaaville opettajille on järjestetty tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvän koulutuksen ohella myös opetussuunnitelman kehittämiseen liittyvää koulutusta. Medivire Oy:n tekemien selvitysten pohjalta on voitu jatkaa TYKY-kuntoutusta koulumme opettajille. Koulun perusteiden rehtori on mukana harjoittelukoulujen rehtoreiden työhyvinvointiprojektissa, joka toteutuu Valtiokonttorin myöntämän tuen avulla.

Koulu on tarjonnut aktiivisesti tilojaan opettajille tarkoitetun täydennyskoulutuksen järjestäjille, kuten Opetushallitukselle ja OPEKO:lle. Koulu on toteuttanut kielten opettajille tarkoitettua kielisalkkukoulutusta neljänä päivänä. Koulutukseen on osallistunut noin 20 opettajaa/päivä. Syyskuussa pidettiin opettajankouluttajille tarkoitettu kansalaisvaikuttamisen ohjelmapäivä ja paikalla oli noin 50 henkilöä. Perusteiden opetussuunnitelmista on järjestetty kaksi laajaa seminaaripäivää, toinen tammikuussa yhteistyössä lääninhallituksen kanssa ja toinen omin voimin lokakuussa. Seminaareissa oli väkeä yhteensä parisataa. Koululla on myös yhteistyösopimukset Siikalatvan kuntien kanssa. Opetushallituksen myöntämää erityisrahoitusta on saatu kahteen koulutukseen: toinen koskee paikkatietojärjestelmiä lukiokoulutuksessa ja toinen perusteiden opetussuunnitelman kehittämistä.

Kansainvälistä toimintaa on laajennettu muun muassa Unesco-koulutoimintaa kehittämällä ja järjestämällä oppilasvaihtoa. Olemme mukana kahdessa EU:n Minerva-projektissa. Näistä InnoEd jatkui syksyyn 2004

saakka. Pohjoismaista yhteistyötä on harrastettu lukion PMT-kurssin muodossa ja myös kouluvierailuilla esimerkiksi Norjaan Annijoen kylään. Perusteella (0–6) on valmisteltu uutta Comenius-hanketta ”Developing Dialogue through Philosophical Enquiry” usean eurooppalaisen opettajankoulutusyksikön kanssa vuosiksi 2005–2008. Yhteinen valmistelukokous on pidetty syksyllä 2004 Oxfordissa. Taito- ja taideaineiden opetusta on kehitetty edelleen multimedialuokan ja uusien TVT-pohjaisten laitteiden avulla. Kasvatustieteiden ja opettajankoulutusyksikön kanssa koulu on mukana teknologiaopetuksen kansainvälisessä Innovation Education -kehittämishankkeessa.

Koulu on tehnyt marraskuussa 2004 Opetushallituksen kanssa sopimuksen osallistumisesta Erilaiset oppilaat – yhteinen koulu -kehittämishankkeeseen. Siten koulu on mukana kehittämisteemassa ”Oppimisvaikeuksien voittaminen ja oppimisvaikeuksien varhainen tunnistaminen sekä vaikeuksiin puuttuminen eri toimijoiden yhteistyötä tehostamalla”.

Luku-Suomi-hankkeen puitteissa koulu on keskittynyt oppilaiden luku- ja kirjoitustaidon parantamiseen ja kirjallisuuden tuntemuksen lisäämiseen. Koulussa on toteutunut toista kertaa Omat kirjat -projekti, jossa oppilaat tekevät oman kirjan. Hankkeeseen liittyen on vuosiluokkien 1–6 koulussa kehitetty voimakkaasti koulukirjaston toimintaa. Tämä kehittämistyö sai tunnusta myös rahapalkinnon muodossa.

Toukokuun 9.–14. päivinä vietettiin Oulussa XIX Koulun suurjuhlat. Suurjuhille osallistui yli 24 000 nuorta, joten tällaisen tapahtuman järjestäminen on todellinen suururakka. Tässä urakassa oli mukana myös koulumme opettajia. Perusteiden oppilaat osallistuivat viikon aikana suurjuhlien työpisteisiin.

Paljon on vuoden aikana tapahtunut ja monet työt ovat kuluttaneet voimat lähes katkeamispisteeseen. Monista tapahtumista kerrotaan tarkemmin tämän toimintakertomuksen sivuilla. Opetussuunnitelmien uudistamisen ohella erityisesti opettajankoulutuksen uudistaminen niin sisällöllisesti kuin menetelmällisestikin on työllistänyt väkeämme. Edessä oleva opettajien palkkausjärjestelmän muutos (UPJ) aiheuttaa levottomuutta, pelkoakin. Uuteen järjestelmään siirtyminen ratkeaa vielä tämän kevään kuluessa. Edessä ovat vaativat kehityskeskustelut niin vaatavuustasoista kuin henkilökohtaisesta suoriutumuksesta. Koulun muun henkilökunnan kanssa kehityskeskustelut käytiin jo huhtikuun 2005 alkuun mennessä.

Tässä muutoksen virrassa harjoittelukouluväeltä vaaditaan paljon. Kieltäytyminen ei auta, vaikka kipeältä tuntuu. Meillä tulisi olla kykyä nähdä tulevaisuu-

teen, aistia asiat kokonaisvaltaisesti ja rohkeutta tehdä valintoja. Keskeinen tehtävämme tarjota korkeatasoista ja monipuolista opetusta sekä laadukasta opettajankoulutusta on samalla myös työmme perusta. Työssämme onnistumme vain, kun toimimme yhteisymmärryksessä ja meillä on hyvät yhteistyösuhteet niin yliopistoon kuin ympäröivään yhteiskuntaan.

Kuluneesta työvuodesta lämpimästi kiittäen ja virkistävää kesälomaa toivottaen

Timo Lappi
johtava rehtori

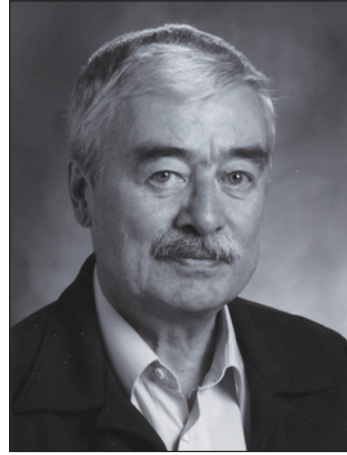
Heikki Nauha eläkkeelle

Kevätlukukauden lopussa 2005 eläkkeelle siirtyä fysiikan ja matematiikan lehtori, FM **Heikki Nauha**. Heikki varttui maanviljelijäperheessä ja kävi kansakoulun Kalajoella. Isä halusi lapsensa oppikouluun, ja niin oli edessä muutto Raahen. Siellä Heikki kävi oppikoulua ja avusti opintojen ohessa isäänsä omakotitalon rakentamisessa. Ylioppilaslakki ojennettiin Heikille Raahen yhteislyseossa keväällä 1961, ja heti seuraavana syksynä alkoi matemaattisten aineiden opiskelu Oulun yliopistossa. Kesken opintojensa Heikki halusi kuitenkin siirtyä opettajaksi. Hän aloitti 1.8.1964 ylimääräisenä opettajana Ylivieskan yhteiskoulussa. Seuraava lukuvuosi meni väliaikaisena ylimääräisenä lehtorina omassa koulussa eli Raahen yhteislyseossa. Vaasan lyseon matematiikan, fysiikan ja kemian va. vanhempna lehtorina Heikki Nauha toimi lukuvuodet 1967–1969.

Kesken jääneet opinnot Heikki halusi saattaa loppuun, joten hän palasi takaisin Oulun yliopistoon fysiikan opintojen pariin ja aloitti samalla työnsä assistenttina ja tuntiopettajana fysiikan laitoksella syksyllä 1969. Maisterin tutkinto valmistui fysiikka pääaineena toukokuussa 1972. Opetusharjoittelunsa Heikki Nauha suoritti Oulun normaalilyseossa lukuvuonna 1973–74. Välittömästi opetusharjoittelunsa jälkeen hän aloitti väliaikaisena fysiikan ja kemian lehtorina Oulun normaalikoulussa 1.8.1974. Suoritettuaan työn ohella riittävät kasvatustieteen opinnot ja annettuaan vaadittavat opetusnäytteet matemaattisissa aineissa Heikki Nauha nimitettiin Oulun normaalikoulun matematiikan ja fysiikan lehtorin vakinaiseen virkaan 1.1.1988 lukien.

Tässä virassa Heikki on toiminut eläkkeelle siirtymiseensä saakka. Opettajan työuraa on hänellä siten takanaan kunnioitettavat 41 vuotta. Näistä vuosista on vierähtänyt Norssin opettajana ja opetusharjoittelun ohjaajana 30 vuotta. Niinpä Heikki Nauhalle on myönnetty 30-vuotisen palvelun kunniaksi valtion virka-ansiomerkki.

Heikki Nauha on ollut monipuolinen ja monitaitoinen fysiikan ja matematiikan opettaja. Hänen hankkimansa tiedot ja taidot niin opintojen, kirjallisuuden kuin fysiikan laitoksella tapahtuneen työn kautta ovat antaneet Heikille oivan perustan toimia nimenomaan fysiikan opettajana. Monien vuosien ajan hänen erinomaista osaamistaan on hyödynnetty myös opettajankoulutuksessa sekä opetusharjoittelun ohjaajana,

ainedidaktiikan opettajana että demonstraatiokoulutuksen vetäjänä. Heikki on ollut omasta oppiaineestaan ja sen opetuksen kehittämisestä kiinnostunut ja innostunut opettaja ja ohjaaja. Hän on pitänyt työstään.

Fyysikkona ja luonnontieteilijänä Heikki seuraa innokkaasti teknistä kehitystä ja lukee paljon. Myös konsertit ja teatteri ovat hänelle läheisiä. Nuoruudessaan hän harrasti musiikkia pitämällä muun muassa jazz-kerhoa. Humanistisia piirteitä osoittaa myös hänen menestymisensä runonlausuntakilpailussa radiossa. Jo lapsena Heikki innostui liikunnasta, varsinkin hiihdosta. Mieluisinta hänelle ovatkin pitkät hiihtoretket Lapin kevähangilla. Hölkkäkään ei ole hänelle vierasta, ja kilometrit tahtuvat lenkkipoluilla. Omakoti- ja mökki-ihmisenä kaikenlainen puuhastelu luonnossa, pihapiirissä ja grillin ääressä on mieluista Heikille. Veri vetää uusien asioiden pariin, joten hän on innokas matkailija niin kotimaassa kuin ulkomaillakin.

Vanhetessamme tuntuu, että kiire lisääntyy. Ajatussissa on usein ”teen sitten huomenna” tai ”kesälomalla ehdin paneutua” tai ”kunhan eläkepäivät koittavat, niin sitten”. Nyt kiire Heikin osalta väistyy. Aikaa riittää itselle ja monille harrastuksille niin kotona, puutarhassa kuin luonnossakin.

Heikki, lämmin kiitos yhteisistä työvuosista ja kaikkea hyvää tulevien eläkevuosien varalle.

”Carpe diem, tartu hetkeen. Elä tässä ja nyt.”

Timo Lappi

Riitta Karjarinta eläkkeelle

Lokakuun alussa 2004 eläkkeelle siirtyi ruotsin kielen lehtori, FM **Riitta Karjarinta**. Hän vietti lapsuusvuotensa Rovaniemellä ja kävi kouluansa Oulussa siten, että ylioppilaslakki asetettiin Riitan kutreille Merikosken yhteiskoulussa keväällä 1960. Kaupallinen ala kiinnosti nuorta ylioppilasta, ja niin Riitta suoritti merkonomin tutkinnon Oulun kauppaoppilaitoksessa. Tämä ei kuitenkaan tyydyttänyt aktiivista nuorta, vaan matka vei opiskelemaan kieliä Turun yliopistoon. Maisterin paperit tulivat valmiiksi joulukuksi 1968 pääaineena germaaninen filologia. Opetusharjoittelunsa Riitta suoritti Turun normaalilyseossa ja antoi käytännölliset opetusnäytteet saksan kielessä Helsingin normaalilyseossa arvosanalla laudatur. Tuolloin elettiin toukokuuta 1974. Riitta jatkoi aktiivisesti kieliopintojaan eri kielten parissa. Niinpä hän suoritti myös ruotsin kielessä laudatur-arvosanan keväällä 1977. Ja kieliopinnot jatkuvat edelleen, nyt erityisesti kreikan kielen parissa. Riitalla on myös valan tehneen kielenkääntäjän tutkinto saksan kielessä.

Riitta Karjarinta aloitti opettajauransa 1.9.1969 toimimalla aluksi saksan ja latinan kielen päätoimisena tuntiopettajana Oulun normaalilyseossa. Normaaliylyseon liittyttyä Oulun yliopistoon kasvatustieteiden tiedekunnan harjoittelukouluksi Riitta jatkoi uraansa ruotsin kielen lehtorin viransijaisena 1.8.1974 lukien. Vakinaisena ruotsin kielen lehtorina Karjarinta on toiminut Oulun normaalikoulussa lukuvuoden 1977 alusta lähtien eläkkeelle siirtymiseensä asti, joka tapahtui 1.10.2004. Näin Riitta Karjarinnan ura kielten opettajana ja opetusharjoittelun ohjaajana on kestänyt kunnioitettavat 35 vuotta.

Riitta on ollut aina monipuolisesti kielten opetuksesta innostunut opettaja ja opetusharjoittelun ohjaaja. Kielitaitoisena ihmisenä hän on matkustellut paljon eri maissa ja hankkinut siten monipuolista kansainvälistä kokemusta ja kulttuurien tuntemusta, joilla hän on voinut rikastuttaa työskentelyään omien oppilaidensa ja opetusharjoittelijoidensa parissa. Osaamistaan Riitta on vahvistanut myös jatkuvilla opinnoilla niin eri kielissä kuin opetusharjoittelun ohjauksessa. Hän on ollut pitkään mukana Pohjola-Norden ry:n toiminnassa.

Riitta on aktiivinen kulttuuri-ihminen: erityisesti musiikki, ooppera ja kuorotoiminta ovat lähellä hänen

sydäntään. Hän on toiminut monien vuosien ajan OAJ:n Oulun alueen ammattiyhdistyspiirin kulttuuritoimikunnan jäsenenä. Aktiivisesta osallistumisesta kulttuuritoimintaan Riitalle on myönnetty OAJ:n pronssinen ansiomitali kulttuurin hyväksi. Myös SPR:n toiminta on Riitalle läheistä. Monet keräykset on toteutettu koulussamme hänen toimestaan. Muutenkin Riitta on panostanut sekä aikaansa että varojaan SPR:n toiminnan tukemiseen.

Työyhteisössämme Riitta on ollut iloa ja myönteisyyttä tuova yhteishengen luoja. Monet ovat ne koulun tilaisuudet, joihin Riitta on tuonut juhlamieltä musiikillisilla taidoillaan.

Nyt monipuoliset ja aktiiviset työvuodet ovat Riitan osalta takanapäin. Edessä ovat ansaitut eläkevuodet. Aikaa riittää itselle, monille harrastuksille niin antiikin kielten ja kulttuurin opintojen, matkailun kuin liikunnan parissa. Eläkepäivät rikastuvat myös mahdollisuuksista jakaa vuosien varrella kertynyttä elämäntuntemusta ystäville ja läheisille.

Riitta, lämmin kiitos Sinulle monista yhteistyövuosista ja kaikkea hyvää eläkevuosien varalle.

"Paras palkinto hyvin tehdystä työstä on se, että on saanut sen tehdyksi." (James Ling)

Timo Lappi

Yhtenäisen perusopetuksen kehittäminen opetus- suunnitelmauudistuksen tavoitteena

Opetussuunnitelmatyö on ollut kolmen viimeisen lukuvuoden aikana keskeisessä asemassa koulusamme. Vuoden kokeilun jälkeen hyväksyttiin uusi, täydennetty perusopetuksen opetussuunnitelma koulun johtokunnassa toukokuussa 2004. Opetussuunnitelma otettiin käyttöön elokuussa 2004 melkein kaikilla luokkatasoilla. Ensi lukuvuotena kaikki luokkatasot ovat siirtyneet uuden opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen.

Opetussuunnitelman koordinaatioryhmän työskentely on jatkunut. Työryhmän kokoonpano on uudistettu jonkin verran. Entisen ryhmän neljän jäsenen tilalle valittiin opettajainkokouksissa uudet henkilöt ja vuosiluokkien 0–6 rehtori osallistuu pysyvänä jäsenenä ryhmän toimintaan.

Syyslukukauden aikana koordinaatioryhmän jäsenet ovat tehneet tekniset korjaukset ja päivitykset opetussuunnitelman yleiseen osaan ja ainekohtaisiin opetussuunnitelmiin. Päivitetyt versiot laitettiin myös Norssiporttiin. Lisäksi 5. luokan teknologiakurssiin ja vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta -aihekokonaisuuteen on suunnitteilla oma opetussuunnitelmansa.

Opetussuunnitelma eläväksi

Yhtenäinen perusopetus ja uusi opetussuunnitelma tuovat uudenlaisia haasteita koulun toiminnalle. Koordinaatioryhmä on työstänyt ideariihessään ja pienemmissä työryhmissä toimintasuunnitelmaa opetussuunnitelman toteuttamiseksi. Opetussuunnitelman toteutumista on tarkoitus seurata ja kehittää jatkuvasti.

Opetussuunnitelmatietoutta pyritään lisäämään koudeissa ja koulussa. Tavoitteena on saada opetussuunnitelma eläväksi ja arvopohja toimivaksi päivittäisessä toiminnassa. Opetussuunnitelma voi toimia myös kodin ja koulun yhteistyön tukijana. Suunnitteilla on opetussuunnitelmasta kertovien julisteiden laatiminen, opetussuunnitelmapäivän pitäminen ja aihetta käsittelevien vanhempainiltojen järjestäminen.

Ainekohtaisten työryhmien toiminnan jatkuminen takaa kehittämistyön tuloksellisuuden. Esimerkiksi äidinkielen ja kirjallisuuden työryhmä on kokoontunut ideoimaan ja suunnittelemaan yhteistyötä lukuvuoden aikana. Erityisen tärkeänä pidetään oppilastason yhteistyön kehittämistä. Pyrkimyksenä on luoda koko koulun yhteisiä käytänteitä, tapahtumia, teemapäiviä, projekteja ja valinnaiskursseja. Kummiluokka- ja kummioppilastoimintaa pyritään tehostamaan ja laajentamaan.

Suunnitteilla on ollut myös yhteistyötä Oulun kaupungin ja muiden normaalikoulujen kanssa. Opetussuunnitelmatyö on tärkeää myös opettajankoulutuksen kannalta. Opetusharjoittelun aikana opiskelijoita perehdytetään yksityiskohtaisesti opetussuunnitelmaan.

Koordinaatioryhmä

Uutisia supikoirasta ja huutavista koneista

”Kun saavuimme paikalle, menimme kirjastoon, jossa meitä odotti seitsemäntoista kolmasluokkalaista. Kaikki näyttivät hieman jännittyneiltä, mutta kuitenkin yhteistyöhaluisilta.” (Johanna Niemi ja Laura Päänni, 7a)

Vaikka normaalikoulun kaksi rakennusta ovat vie-rekkäin, koulun oppilasryhmät kohtaavat aika harvo-in. Peruskoulun luokkien 1–6 ja luokkien 7–9 yhteistyötä on kuitenkin viime vuosina rakennettu uutta opetus-suunnitelmaa valmistettaessa. Tänä lukuvuonna konkreettista yhteistyötä ovat tehneet Marianna Junes-Tokolan 3b ja Lasse Kemppaisen äidinkielen ryhmä 7a. Yhteistyö on syntynyt toisaalta halusta rakentaa aidosti yhtenäinen yhdeksänvuotinen äidinkielen opetus-suunnitelma, toisaalta kiinnostuksesta nähdä, kuinka eri-ikäiset oppilaat kohtaavat toisensa ja oppivat yhdessä.

Äidinkielen opiskelu sisältää monia alueita, joita harjoitellaan eri vuosiluokilla ja vuosi vuodelta syvem-min. Esimerkiksi tapahtumista ja asioista kertominen sekä niistä kirjoittaminen ovat juuri tällaisia karttuvia taitoja. Koska opiskelussa siis eri vuosiluokilla syven-etään samoja taitoja, yhteistyöhankkeita on vaivatonta kehittää.

Seitsemännän luokan äidinkielen opiskelun yhtenä tavoitteena on harjoitella uutisen rakentamista. Tänä vuonna 7a:n harjoitusmuodoksi suunniteltiin uutisen kirjoittaminen 3b-luokan oppilaiden haastattelun pohjalta. Haastattelujen aiheiksi suunniteltiin nuorten koululaisten harrastukset, musiikkimaku ja eri koulu-aineiden opiskelu. Neljäs haastattelun aihe oli kolmas-luokkalaisten vasta pidetyt suulliset esitelmät.

”Yhdeksänvuotiaan Aino Pynntärin esitelmän aihe oli supikoira. Idean aiheeseen Aino löysi Ranuan eläinpuiston supikoirista, joita hän oli nähnyt aiemmin. Lisäksi Ainin mielestä supikoira on kiva ja söpö eläin, siksi hän valitsi sen aiheeksi.” (Satu Siekkinen, 7a)

Uutisen tekeminen haastattelusta vaatii jo varsin monipuolista kirjoittajataitoa, sillä ensiksi on pohditta-va haastattelun punainen lanka ja haastattelukysymyk-set. Itse haastattelutilanteessa on osattava kuunnella tar-

kasti ja pystyttävä tekemään jatkokysymyksiä. Lopuksi haastattelun muokkaaminen selkeäksi ja kertovaksi uutiskokonaisuudeksi on kehittyneellekin kirjoittajalle vaativa työ. Myös itse haastateltavalta vaaditaan mon-nenlaisia harjoiteltavia taitoja. Omista kokemuksista tai mielipiteistä pitää kertoa siten, että kuulija ymmärtää ja pystyy muodostamaan kokonaisuuden kuulemastaan. On myös osattava kertoa kiinnostavia yksityiskohtia ja toisaalta esimerkiksi kyettävä kuvaamaan – tässä haastattelutapauksessa –, miten esitelmäntekoprosessi on sujunut.

Lopputuotoksen syntyi kymmenkunta uutistekstiä, joita seitsemäsluokkalaiset kirjoittivat useita tunteja. Tekstit myös tarkistutettiin haastateltavilla, jotta suulli-esti saadut tiedot pitivät varmasti paikkansa.

”Kolmasluokkalaisten Elisa Patokosken lempiaine on puutyöt. Syyksi Elisa kertoo sahaamisen. ’Sahaaminen on puutöiden paras asia.’ Elisan mielestä puutöissä ei ole paljoa asioita, joista hän ei pidä, mutta isot huutavat koneet eivät ole kivoja.” (Välteri Aine, 7a)

Marianna Junes-Tokola ja Lasse Kemppainen

Kursivoidut tekstit ovat lainauksia haastattelu-uutisista.

Kansalaisvaikuttaminen

Kansalaisvaikuttaminen opettajankoulutuksessa -hanke osa hallituksen asettamaa kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelmaa. Kolmivuotinen hanke käynnistyi kevättalvella 2004, ja syksyllä 2004 pidettiin ensimmäiset alueseminaarit. Oulussa oli alueseminaari opettajankouluttajille tiistaina 21.9. Paikalle saapui väkeä Rovaniemeltä, Kajaanista ja Oulusta, yhteensä 50 henkilöä.

Seminaarin keskusteluista on laadittu yhteenveto eNorssin sivuille. Oulussa aluekoordinaattoreina toimivat yksikön johtaja Riitta-Liisa Korkeamäki ja johtava rehtori Timo Lappi. Seminaarissa oli yhteinen luento-osa aamupäivällä ja iltapäivä työskenneltiin työryhmissä. Työryhmien mielestä vaikuttamisen näkökulman pitää tulla esille laaja-alaisesti muuttaen koulun toimintakulttuuria. Asia ei voi jäädä vain tiettyjen oppiaineiden harteille. Opettajankoulutuksessa opiskelijoiden pitäisi saada malleja koulun toimintatavoista, joissa on otettu huomioon kansalaisvaikuttamisen näkökulma. Siksi pedagogisten opintojen opetussuunnitelmiin on pyritty tekemään tilaa läpäisyperiaatteella tapahtuvalle kansalaisvaikuttamiselle.

Asian edistämiseksi opettajankoulutuksessa järjestettiin 31.1. videokonferenssi Oulun, Rovaniemen ja Oulun kesken. Silloin sovittiin, että kukin paikkakunta tekee omia ratkaisujaan asian tiimoilta. Oulussa pidettiin 10.2. kansalaisvaikuttamisen opiskelijapäivä, johon osallistui sekä luokan- että aineenopettajaksi opiskelevia nuoria. Päivän aikana annettiin palautetta pedagogisten opintojen opetussuunnitelmien tuolloisista sisällöistä ja rakenteista.

Maaliskuun alussa Opetushallitus järjesti koulusamme alueellisen seminaarin teemanaan ”Nuoret ja vaikuttaminen”. Tilaisuuteen osallistui kentällä toi-

mivien opettajien ja oppilaskuntien edustajien lisäksi myös opettajankouluttajia. Lukiomme oppilaskunnan edustajat kertoivat tilaisuudessa oppilaskunnan toiminnasta.

Myös perusasteen opetussuunnitelmaan ja valmistuvaan lukion opetussuunnitelmaan on kirjattu aihekokonaisuusina ja yleisen toimintakulttuurin periaatteina kansalaisvaikuttamisen näkökulma. Lukion opiskelijoille on kuluva lukuvuoden aikana toteutettu Pohjoismaat tänään -kurssi yhteistyössä pohjoissuomalaisen ja islantilaisten nuorten kanssa. Kurssi on erityisesti keskittynyt analysoimaan koulu- ja laisten mahdollisuuksia vaikuttaa niin koulussa, kunnan tasolla kuin laajemminkin. Asioista on keskusteltu videoneuvotteluna ja näkemyksiä on syvennetty yhteistapaamisessa Kööpenhaminassa 18.4. Myös lukion opiskelijoiden tekemä opintomatka Strasbourgiin 9.–6.2.2005 Euroscola-hankkeen yhteydessä palveli kansalaisvaikuttamisen asiaa EU-tasolla.

Kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelma jatkuu syksyllä 2006 alueseminaareina. Keskustelun aktivoijana ja hankkeen julkaisukanavana toimii eNorssi. Syksyllä 2006 järjestetään koulun puolesta kaksipäiväinen alueellinen täydennyskoulutustapahtuma kentän opettajille teemasta ”Koulu nuorta tukemassa”, ja siinä on esillä myös kansalaisvaikuttamisen näkökulma.

Timo Lappi

Suuren juhlan vuosi

– Oulu 400 vuotta -päivä norssissa

Kaarle IX antoi vuonna 1605 määräyksen perustaa kaupunki Oulujoen suulle. Oulu siis viettää tänä vuonna 400-vuotissyntymäpäiviä.

Normaalikoulun vuosiluokilla 7–9 ja lukiossa Oulu 400 vuotta -päivää vietettiin 13. huhtikuuta. Oululaisen historian asiantuntija Markus H. Korhonen kertoi kiinnostavassa esityksessään monista oululaista tapahtumista ja merkkihenkilöistä. Esimerkiksi opettaja-kirjailija Sara Wacklin oli aikansa tehonainen: hän perusti Oulun tyttökoulun ja suoritti ensimmäisenä suomalaisnaisena Sorbonnen yliopistossa tutkinnon. Kotikaupunkinsa historiaa ja merkkitapahtumia hän on kuvannut teoksessaan Sata muistelmaa Pohjanmaalta.

Yhteisjuhlan jälkeen lukiolaiset nauttivat ruotsin kielellä esiintyneen Trio Liman, Grönroos och Östlingin konsertista ja perusastelaiset siirtyivät pajatyöskentelyyn. Lukiolaisille kerrottiin myös Strasbourgiiin suuntautuneesta Euroscola-matkasta.

Vuosiluokkien 7–9 pajoissa perehdyttiin Ouluun monimuotoisesti. Oulun historia ja oululaiset tarinat olivat tietysti vahvasti edustettuna. Mutta oululaisuutta ja suhdetta kansainvälisyyteen selviteltiin myös useissa vieraiden kielten pajoissa, matematiikkapisteessä, musiikkipisteissä ja monissa muissa työpajoissa.

Yhdessä työpajoista opiskeltiin Oulun murretta. Näin muutama 8c:n oppilas esittelisi Oulua turistille:

Ensimmäisenä mentäis kyllä Rotuaarille. Siellä kierreltäis vähän aikaa ja käveltäis Torinrantaan. Katottais Toripolliisia ja lähettäis pois. (Anna Pälve, 8c)

Mää veisin kelekka-ajelulle mere jäälle. Seuraavaks mä veisin ne kattoon Toripolliisia. Seuraavaksi sitte vois vaikka Tietomaaha. (Jesse Koski, 8c)

Tokiha ulukomaanvieras pittäis Toripolliisille näyttää. Tietomaas vois olla kans iha käyä. Eipä täälä hirviästi näkemistä oo, mut kaipa sille vois kansa marketteja näyt-tääpi. Me oululaiset ollaan ylypeitä Kärpistä, kaipa mentäis niitten ottelua kattoo. Nallikari on kans iha kiva, sinne me mentäs uimaa polskuttelee merreen ja pellaan rantalentistä. Nättejä paikkoja täälä ompi. Oulu on nätti paikka. (Aino Rintasaari, 8c)

Ekaksi veisin vieraan keskustaa. Käytäs torilla ja Rotuaarilla. Käyttäsin mää sitä Ainolanpuistossa ja patosilloillaki. Sit Leeverin puistos ja Kuusisaares. Sit me varmaa jammailtas jossaki. (Nina Karppinen, 8c)

Lasse Kempainen

Oulu 400 vuotta -työpisteessä koettua

Kansainvälisyysiltapäivänä 13. huhtikuuta kotilaoudun toimintapisteessä testattiin paikallistuntemusta yhteistoiminnallisien menetelmin. Ryhmillä oli edessään visaisia tunnistustehtäviä. Perinneruokareseptien nimet olivat menneet sekaisin – esimerkiksi tuoreyrtit ja kotoiset kalat piti tunnistaa. Ouluun rahtilaivalla saapuneet nousevan porvarisluokan herkut, eksoottiset hedelmät, saivat jopa opettajat ihmettelemään,

mitä ne mahtoivat olla. Lopulta kaikki kuitenkin selvisi, ja parhaiten tunnistuksessa pärjännyt ryhmä palkittiin Polka-karamellein. Sokerina pohjalla oli tarina Katri Antellista ja aidosta oululaisesta herkusta, omenahyveestä.

Jaana Koskela

Terveisiä Annijoelta

Meillä oli viime keväänä suuri ilo saada vierail-la Oulun normaalikoululla. “Me” olemme Annijoen koulun neljä suomen kielen opiskelijaa ja suomen opettaja. Annijoki on pieni pohjoisnorjalainen kylä noin 18 kilometriä Vesisaaresta länteen. Kylässä on 800–900 asukasta. Monella on suomalaiset sukujuuret, ja vanhempi sukupolvi puhuu suomea. Annijoen koulun ala- ja yläasteella on 110 oppilasta, joista noin 70 % valitsee suomen kielen oppiaineekseen. Virallisesti suomen kieltä on voinut opiskella Pohjois-Tromssan ja Finnmarkun peruskoulussa vuodesta 1997 lähtien. Tällä hetkellä noin 1100 oppilasta opiskelee ainetta.

Oppilaille on tärkeää kieliharjoittelu, ja luokkaretki Suomeen antaa hyvän mahdollisuuden siihen. Lisäksi se motivoi oppilaita kielen opiskeluun. Oppilaat tekevät kovasti töitä varojen hankkimiseksi. Kalenteriprojektimme, Annijoen kalenteri, tuottaa rahaa matkakassamme. Kalenterin teemana on ollut annijokilaisten suomalaiset sukujuuret.

Oulun normaalikoulu ystävyyskoulunamme sai alun muutama vuosi sitten, ja toiminta on jatkunut

ystävyyden ja yhteistyön merkeissä siitä lähtien. Ystävyysluokkamme viime vuonna oli norssin silloinen 8d-luokka, ja kielenopettaja Merja Marjakangas oli yhteyshenkilömme. Oppilaillemme järjestyi myös isäntäperheet, kolmelle 8d:ltä ja yhdelle 8e:ltä.

Matkamme alkoi aikaisin maanantaiaamuna 3. toukokuuta Annijoelta henkilöautolla TanaBruhun ja sieltä edelleen linja-autolla Rovaniemelle. Pienen paussin jälkeen jatkoimme matkaa junalla Ouluun. Oulussa meitä olivat vastassa sekä lämmin sää että vastaanotokomitea, johon kuului oppilaittemme isäntäperheet sekä koulun edustaja. Pienen alkukankeuden jälkeen lähtivät oppilaamme isäntäperheisiin ja opettaja omaan huoneistoonsa pienen ystäväperheessä tapahtuneen vierailun jälkeen. Opettajan huoneistona oli norssin yhteydessä oleva kerhuhuoneisto.

Ohjelma, jonka Merja Marjakangas oli laatinut osaksi meidän toivomustemme mukaan ja osaksi 8d:n lukujärjestyksen mukaan, toimi erittäin hyvin. Oppilaiden toivomuslistalla olivat muiden muassa Tietomaa, Eden ja kasvitieteellinen puutarha. Aamupäivät olivat

Ystävyys voimistui viikon aikana. Annijoen nuoret norssin isäntäoppilaiden seurassa.

koulutyön seuraamista normaalikoulun oppilaiden mukana sekä omien läksyjen tekemistä. Oppilaamme saivat tutustua suomalaisen koulun arkeen, ja heidän mielestään suomalaisesta koulusysteemistä löytyi sekä hyviä että huonoja puolia. Viimeksi mainittuihin kuuluu 75 minuutin pituiset tunnit. Positiivisena puolena on kouluruokailu, johon myös meidän oppilaamme osallistuivat.

Tiistaina saivat oppilaamme yhdessä isäntäoppilaiden kanssa tutustua Tietomaahan, joka oli kaikille suuri elämys. Tyhjätsatsat ja väsyneet jalat saivat meidät pysähtymään Hesburgeriin Tietomaa-vierailun jälkeen. Keskiviikon ohjelma oli tiivis. Parin aamupäivätunnin jälkeen lähdimme yliopiston kasvitieteelliseen puutarhaan. Sekä trooppinen että subtrooppinen kasvihuone olivat suuria elämyksiä oppilaillemme. Sisällä kasvillisuus oli rehevää, mutta alkukesän lämpö ei ollut vielä ehtinyt antaa vehreyttä ulkotiloihin. Paluumatkalla poikkesimme yliopiston eläinmuseoon, joka kuvaa eläimistöä aina Varangista Helsinkiin saakka ja näytteitä koko maapallolta. Oppilaamme ihastuivat erityisesti perhosiini, jotka antoivat väriä kokoelmiin. Päivä jatkui tiukkaan tahtiin vierailulla Edeniin. Pari oppilaistamme oli käynyt siellä aikaisemmin. Toisille se oli uusi elämys.

Torstain ohjelmaan kuului shoppailuja ja yhteinen pizza-ilta kaupungilla. Oppilaat jatkoivat vielä iltaansa keilahallissa, ja se oli hauska lisä ohjelmaan. Perjantai oli viimeinen vierailupäivämme, ja eron hetki koitti.

Aikaisin aamupäivästä sanoimme hyvästit Merjalle ja isäntäluokalle. Viikko oli mennyt kaikin tavoin erinomaisesti, ja me lähdimme tyytyväisinä kohti kaupunkia. Kävimme vielä ostoksilla, ja useimmat käyttivät viimeiset euronsa pieniin tuijaisiin.

Oppilasyhteistyön lisäksi on Annijoen koululla ollut laajempaakin yhteistyötä Oulun normaalikoulun kanssa. Norjan peruskoulun kehittämisaikana lähivuosina on matematiikka, johon Norjan opetusministeriö on myöntänyt projektiresursseja. Annijoen koulu on yksi Itä-Finnmarkun peruskouluista, jotka valittiin projektiin. Tämä on osa projektista ”Realfag, naturligvis” (”Reaaliaineet, luonnollisesti”). Projektin painotuksena on opettajien pätevyyden parantaminen, uusien metodien kokeilu, oppimistrategiat ja oppimisareena. Vierailun aikana sovittiin tulevasta yhteistyöstä, joka onkin toteutunut lukuvuoden 2004–2005 aikana.

Matkamme oli onnistunut kaikin puolin. Haluamme kiittää Oulun normaalikoulun henkilökuntaa yhteistyöstä ja ystävällisyydestä. Monet kiitokset myös isäntäperheille majoituksesta ja hyvästä huolenpidosta.

Annijoen koulun suomen kieltä opiskelevat oppilaat

Synnøve Mikkelsen
Stine Mariel Solsvik
Maria Borch Mietinen
Morten Kristiansen
Ritva Krogh (suomen opettaja)

Musiikkia koulumme juhlahetkissä

Vuosiluokkien 7–9 kuoro on toiminut projektiluonteisesti ympäri vuoden Paula Westerlundin ohjauksella. Syyslukukauden pääprojektiksi muodostui joulujuhlan musiikkinumeroista huolehtiminen. Kevätkaudella esiinnyttiin Kansainvälisyyspäivän avaustilaisuudessa. Kuoroesitysten taustoista huolehtivat 7.–9. luokkien oppilaista kootut bändit. Syyslukukauden Unesco-päivän aamunavauksen musiikin valmisti 9. luokkien valinnaisryhmä.

Joulukirkko ja joululauluilta – lukion opiskelijaryhmä ja opettajien lauluyhtye perinteisen joulumusiikin äärellä

Joulukirkot toteutettiin edellisvuosien tapaan Christmas carols -tyyppisinä tilaisuuksina, joissa musiikki ja joulun sanoma vuorottelevat. Lukion opiskelijoiden, solistit ja soittajat sekä opettajien ja opetushar-

joittelijoiden lauluryhmä Paula Westerlundin johdolla huolehtivat tilaisuuksien musiikista.

Vanhemmille ja muulle yleisölle tarjottiin jo perinteeksi käynyt mahdollisuus osallistua tilaisuuteen joululauluillaan merkeissä Pyhän Luukkaan kappelissa 21.12.04.

Musiikkiteatteria lukiolaisten Norssin päivänä

Lukiolaisten musiikkiteatterikurssi valmisti toukokuisen lukion Norssin päivän päätteeksi aikuistumista pohtivan ”Meillä miljoonia on teitä” -esityksen. Projektin käsikirjoituksen laativat ryhmän jäsenet itse. Useimmat kohtaukset ideoineen syntyivät improvisaatioharjoitusten kautta sekä yhteisten pohdintojen tuloksena. Ohjaajina toimivat ilmaisutaidon opettaja Terhi Törmälehto ja musiikin lehtori Paula Westerlund.

Paula Westerlund

Unesco-koulutoimintaa

Maailmanlaajuinen Unesco-kouluverkosto on tarjonnut monenlaisia mahdollisuuksia kehittää koulumme kulttuuri- ja kansainvälisyyskasvatusta. Yhteyksiä muihin Unesco-kouluihin pidetään yllä vuositapaamisten aikana. Koulun edustajat osallistuivat 16.–19.9.2004 Suomen Unesco-koulujen opintomatkaan, joka suuntautui Petroskoihin ja Kizhin museosaarelle. Menomatalla esiteltiin kouluissa lukuvuoden aikana järjestettyä kulttuuriin ja kansainvälisyyteen liittyvää toimintaa ja tulevaisuuden suunnitelmia.

Seuraavana päivänä kuunneltiin Venäjän Baltic Sea Project (BSP) -verkoston koordinaattorin, professori Stanislav Babitshin luentoa Pietarin alueen Unesco-kouluista ja BSP-toiminnasta. Luennon jälkeen tutustuttiin Petroskoin nähtävyyksiin ja iltapäivällä vierailtiin Petroskoin toisessa Unesco-koulussa, joka on erikoistunut suomen kielen opetukseen. Koulun toiminnan esittelyn päätteeksi seurattiin koulun tanssi- ja lauluryhmän Petrovskaja slobodan vauhdikasta ja taitavaa esitystä. Vierailtakin oli mahdollisuus osallistua perinteisiin karjalaisiin ja venäläisiin kansantansseihin. Illalla kulttuuriohjelma jatkui Petroskoin kansallisessa teatterissa, jossa seurattiin kansanmusiikki- ja tanssiryhmä Kanteleen esitystä.

Lauantaina tutustuttiin Äänisellä sijaitsevaan Kizhin museosaareen, joka on yksi Venäjän maailmanperintökohteista. Saarella sijaitsee 1700-luvulta peräisin oleva Kristuksen kirkastumisen kirkko ja Marian esirukouksien kirkko. Saari on muutettu 1960-luvulla ulkomuseoksi, johon on siirretty alueelle tyyppillisiä taloja ja tsasounia muualta Karjalasta. Paluumatkalla Suomeen käsiteltiin muun muassa Unesco-koulujen identiteetin vahvistamista. Lisäksi keskusteltiin Unesco-koulujen oman vuosikirjan tai lehden julkaisemisesta. Kokouksen aikana esitettiin toivomus, että Unesco-koulutoiminta näkyisi koulun kotisivuilla. Unesco-koulujen roolia opetussuunnitelmien kehittäjänä korostettiin. Tässä yhteydessä tuli esiin myös Oulun normaalikoulun viime lukuvuotena valmistunut opetussuunnitelma kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys -aihekokonaisuudesta.

Pohjois-Suomen Unesco-koulujen yhteistoiminta on jatkunut. Koulut pitivät Haukiputaan lukion aloitteesta aluetapaamisen 19.11.2004. Tapaamisen aikana suunniteltiin alustavasti seuraavan vuoden kansallista vuositapaamista, joka suuntautuu mahdollisesti Poh-

jois-Ruotsin maailmanperintökohteisiin. Kokouksessa päätettiin myös järjestää julistekilpailu seuraavaksi kevätlukukaudeksi. Lisäksi keskusteltiin uusista yhteistyömuodoista ja asetettiin tavoitteeksi kokoontua kaksi kertaa vuodessa, huhti- ja marraskuussa. Toinen tapaaminen järjestettiin Haapajärven yläasteella 22.4.2005. Tilaisuudessa keskusteltiin erityisesti Pohjois-Suomen Unesco-koulujen tehokkaammasta verkostoitumisesta ja verkostosivujen tekemisestä.

Oulun normaalikoulu ja kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikön Master of Education -koulutus olivat mukana viime keväänä tehdyssä kansainvälisyyskasvatuksen tilaa koskevassa Euroopan neuvoston North-South Centren, ulkoministeriön kehityspoliittisen osaston ja Opetushallituksen selvityksessä. Selvityksen raportti julkistettiin ulkoministeriössä syksyllä 2004. Selvitysryhmän asiantuntijat kiittivät Suomen oppilaitosten kansainvälisyyskasvatuksen syvällisyyttä ja monipuolisuutta.

Kansainvälisyystiimi on jatkanut toimintaansa vilkkaana. Lukuvuoden aikana on pidetty koko koulun yhteisen tiimin kokouksia, lisäksi vuosiluokkien 0–6 ryhmä sekä vuosiluokkien 7–9 ja lukion ryhmä ovat kokoontuneet erikseen suunnittelemaan erilaisia teemoja ja tapahtumia. Tulevaisuudessa on pyrkimykseenä kehittää uusia, innovatiivisia toimintatapoja ja -menetelmiä kulttuurin ja kansainvälisyyskasvatuksen alueella. Koululla on keskeinen asema pyrittäessä kohti parempaa maailmaa, jossa kunnioitetaan ihmisoikeuksia ja ihmiset ymmärtävät toisiaan. Yleisesti hyväksyttyjä ihmisyyteen, elämään ja erilaisten kulttuurien kunnioitukseen liittyviä arvoja pidetään toiminnan lähtökohtana. Tulevaisuuden ihmiseltä vaaditaan entistä enemmän yhteisymmärrystä, joustavuutta, vastuuta ja selviytymistaitoja erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa. Koulun on aktiivisesti seurattava kehitystä ja vastattava ajan haasteisiin.

Vuosiluokat 0–6

Unesco-kouluna olemme järjestäneet jo usean vuoden ajan monenlaisia avustuskeräyksiä, joiden tuotolla on autettu maailman köyhiä maita. Syksyllä osallistuttiin 30.9–1.10.2004 Suomen Punaisen Ristin nälkäpäivään. Nälkäpäivän tuotto käytetään Sudanin pakolaisten ja Aasian tulvan uhrien hyväksi. Vuosilu-

killä 0–6 keräys tuotti 231 euroa, ja rahat toimitettiin Punaiselle Ristille.

Unicef-kävely järjestettiin 9.10.2004. Kävelyn avulla tuettiin lapsityön ja lapsikaupan vastaisia ohjelmia Beninissä, Länsi-Afrikassa. Tapahtuma alkoi Unicef-lähettiläs Eija Ruohomäen esityksellä salissa. Unicef-kävelyn aikana oppilaat kiersivät yhden kilometrin pituista lenkkiä ja saivat sponsoreiltaan sovitun kilometrikohtaisen korvauksen jokaisesta kävelemästään kilometristä. Reitin varrella oli opetusharjoittelijoita ohjaamassa oppilaita. Kaikki oppilaat olivat aktiivisesti ja innokkaasti mukana tapahtumassa. Oppilaat keräsivät yhteensä rahaa Unicefin lahjoitustilille peräti 1762,60 euroa! Kiitämme koteja ja kaikkia sponsoreita tuesta. Tekstiilityön tunneilla on puolestaan tuettu Unicefin Anna ja Toivo -nukkekampanjaa tekemällä Unicef-nukkeja, jotka annetaan ”adoptoitaviksi” yhden lapsen rokotuspaketin, 20 euron hinnalla. Kampanjalla tuetaan kehitysmaiden lasten rokotustoimintaa.

Perusasteella on tehty jonkin verran käytännönläheistä yhteistyötä kansainvälisyyskasvatuksen alueella. Vuosiluokkien 7–9 ja lukion lehtori Eija Paasi kävi 8.10.2004 alakoulun päivänavauksessa kertomassa matkastaan Etelä-Afrikan Johannesburgiin. Samalla järjestettiin liikuntaväline- ja koulutarvikekeräys Johannesburgin Amakhaya-koulukodin katulasten hyväksi. Materiaalista tukea on annettu myös Mosambikiin Itoculon kylään kahden opiskelijan välityksellä.

Helena Kekkosen vierailun aikana 24.11.2004 myös muutamat vuosiluokkien 0–6 oppilaat saivat kuunnella vierailijan mieleenpainuvaa esitystä kehitysmaiden lasten jokapäiväisestä elämästä. Oppilaat innostuivat ajatuksista säästää joka kuukausi yksi euro kehitysmaiden lasten auttamiseksi.

Vuosiluokat 7–9 ja lukio

Unesco-koulutoiminta on näkynyt monin eri tavoin vuosiluokkien 7–9 ja lukion arjessa. Myös yläluokkien oppilaat ja lukiolaiset olivat innokkaasti mukana SPR:n nälkätalvikeräyksessä syksyllä, ja keväällä osallistuttiin puolestaan Unicefin organisoimaan janopäiväkeräykseen.

Taksvärkkipäivä järjestettiin lauantaina 13.11.2004, ja siitä kertyi tuottoa huikeat 3800 euroa. Avustussumma jaettiin eri kohteisiin siten, että katulapsitoimintaan Etelä-Afrikassa lahjoitettiin 1700 euroa, huumeiden vastaiseen työhön Redi 64 ry:lle 700 euroa, kehitysvammaisten ryhmäkodille Tuposvillalle 700 euroa ja ensi- ja turvakotitoimintaan 700 euroa. Ryhmä innokkaita oppilaitamme pääsi taksvärkkipäiväksi töihin Tuposvillan, ja kaksi heistä myös luovutti koulumme lahjoitukset kotimaan avustuskohteiden edustajille jou-

lujuhlassa 22.12.2004. Eija Paasi vieraili henkilökohtaisesti Etelä-Afrikan avustuskohteessamme syyslomalla ja hänen matkakuulumisiaan voimme lukea erillisessä artikkelissa.

Kestävän kehityksen teemaan liittyen luokat 7a ja 7b kävivät syksyllä tutustumassa paperinkeräyslaitoksen toimintaan. Eri kulttuureiden tuntemusta lisättiin pienimuotoisesti viettämällä Unkari-iltapäivää 10.11.2004. Koulullamme vierailut Jenő Kovács esitelmöi lukiolaisille unkarilaisista keksinnöistä ja keksijöistä.

Rauhankasvattaja Helena Kekkonen vieraili koulullamme 9.2.2004. Hän puhui seitsemäsluokkaisille lasten ja naisten asemasta ja lukion ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille asevarusteluun liittyvistä asioista. Edellisvuosien tapaan esitys teki suuren vaikutuksen oppilaisiin ja herätti paljon keskustelua muun muassa sodista ja niiden mielettömyydestä.

Koulullamme järjestettiin Kansainvälinen Oulu 400 vuotta -juhlapäivä 13.4.2005. Myös tästä tapahtumasta on kirjoitus myöhemmin. Tapahtuman tarkoituksena oli juhlia paitsi 400-vuotiaasta Oulua myös kotikaupunkimme kansainvälisyyttä, joka on näkynyt Oulun historiassa koko tuon 400-vuotisen taipaaleen ajan. Ripauksen kansainvälisyyttä ja vähemmistökulttuurintuntemusta tarjosi lukiolaisille esiintynyt Trio Liman, Grönroos och Östling, joka esitti ruotsalaista ja suomenruotsalaista musiikkia. Mukaansa tempaavan musiikin lisäksi konsertti tarjosi aimo annoksen tietoa ruotsinkielisestä populaarikulttuurista ennen ja nyt.

Yhteistyö norjalaisen Annijoen yläasteen kanssa jatkui myös tänä lukuvuonna. Viiden hengen ryhmä suomen kielen opiskelijoita saapui vierailulle luoksemme huhtikuun viimeisellä viikolla 2005 opettajansa Ritva Kroghin luotsaamana ja he majoittuivat 8d-luokan oppilaiden luokse ja osallistuivat heidän oppitunneilleen kolmen päivän aikana.

Viime vuonna norjalaisia vieraita vastaanottaneet neljä nykyistä yhdeksännen luokan oppilasta tekivät kauan odotetun ja suunnitellun vastavierailun Annijolle toiseksi viimeisellä kouluviikolla toukokuussa 2005 yhdessä Ari Heimosen ja Pirkko Keskitalon kanssa. Koulumme ystävyyskoulutoimintaa pyritään lisäämään entisestään ja toivommekin ensi vuoden tuovan lisää mielenkiintoista kirjoitettavaa ystävyyskoulurintamalla Unesco-koulujen strategian **learning to know, to do, to be and to live together** hengessä.

Kansainvälisyystiimi

Silmiä avaava matka katulasten maailmaan

Oulun normaalikoulun yläaste ja lukio ovat vuosien ajan avustaneet monin tavoin Etelä-Afrikassa olevia slummilasten kouluja ja asuntoloita. Omissa projekteissamme oppilaamme ovat esimerkiksi ommelleet vaatteita ja valmistaneet nalleja vietäviksi köyhille lapsille. Joka vuosi koulumme oppilaat ovat tehneet taksvärkkiä Johannesburgin katulapsille, joille myös opettajat ovat säännöllisesti keränneet kuukausirahaa. Tässä työssä mukana olleena oli todella hienoa päästä vierailemaan näissä kohteissa ja saada tutustua avustustyön perille viemiseen, joka on organisoitu Etelä-Afrikkaan Suomen ulkoministeriön kautta. Käytännössä avustustyötä Etelä-Afrikassa tekee YFC-organisaatio erilaisissa projekteissa.

Jännittäen matkan järjestelyjä ja tietoisena Etelä-Afrikan monista ongelmista lähdin matkaan. Mukanamme oli niin paljon tuliaisia katulapsille kuin

suinkin pystyimme viemään: oppilaittemme tekemiä nalleja ja collegepukuja, ala- ja yläkoulun oppilaiden ja opettajien keräämiä hyväkuntoisia urheiluvälineitä ja -vaatteita sekä 7. ja 9. luokan ryhmien tekemät kirjalliset tervehdykset katulapsikodin nuorille. Vierailimme katulapsikodissa, kahdessa koulussa, asuimme leirikeskuksessa ja tutustuimme moniin projekteihin, joissa työskennellään kansainvälisen avustusrahan turvin mustien vähäosaisten lasten hyväksi.

Nämä projektit ovat YFC:n eli Youth for Christ -organisaation alaisia. Tämä kattojärjestö tekee hyvin monipuolista avustustyötä köyhien parissa kouluissa ja kaduilla muun muassa HIVin/AIDSin torjumisessa, nuorten työllistämisessä ja oman elämän hallinnassa sekä erityisesti tyttöjen ja naisten aseman vahvistamisessa. Saatoin havaita konkreettisesti, mihin kouluni oppilaiden keräämät taksvärkkirahat ja opettajien kuukausiavustukset menevät.

Tutuimmaksi näistä projekteista tuli Amakhaya. Se on koti, ”shelter”, noin 35 lapselle, jotka muussa ta-

pauksessa olisivat kadulla. Lasten tilanne on sellainen, etteivät he voi asua omassa kodissaan. Amakhayassa lasten perustarpeista huolehditaan, autetaan heitä monin tavoin ja tuetaan koulunkäynnissä. Projekti pyrkii myös rakentamaan siltaa lasten ja heidän kotiensa välille ja eheyttämään ja vahvistamaan näitä kovia kokeneita nuoria. Näin talossa hyvin ohjattua vapaa-ajantoimintaa, jonka vetäjinä toimivat ulkomaalaiset vapaaehtoiset nuoret.

Mielestäni Amakhaya oli kodinomainen, siisti ja viihtyisä. Nuorten makuuhuoneissa oli omien tavaroiden lisäksi idolien kuvia seinällä aivan kuten kenen tahansa suomalaisenkin nuoren huoneessa. Päivän ohjelma ja aikataulu oli kirjoitettu seinälle, jota noudattaen lapsilla oli sekä läksyjen tekoa, omaa aikaa, yhteistä vapaa-aikaa että riittävästi lepoa. Vapaa-ajalla he saivat katsoa tv:tä, pelata, urheilla tai leikkiä vapaaehtoistyössä olevien ohjaajien kanssa. Kussakin yksikössä noin kymmentä lasta kohti on oma ”mama”, joka laittaa lapsille ruuat.

Koskettavin kokemus oli vierailulla Amakhayan pihapiirissä sijaitsevassa Rethabile-kodissa. Siellä asuu pieniä lapsia, joilla itsellään tai joiden vanhemmilla on joko HIV tai AIDS. Lapsilla on säännöllinen terveydenhoito-ohjelma, johon kuuluu lääkitys. Tällä tavoin heidän peruskuntonsa on vahvempi kestäämään tavallisia tartuntatauteja. Nämä lapset halusivat esittää meille laululeikin, kun tulimme vierailulle.

Jo matkalle valmistautuessani minua askarrutti eteläisen Afrikan megaluokan ongelma – aids. Matka avasi minut huomaamaan HIV/AIDS -ilmiön valtavat mitat. Sairausten yhteiskunnallisia vaikutuksia tulevaisuuteen voi vasta arvailla. Se hidastaa talouden kehitystä vinouttamalla maan ikärakennetta: ihmisten elinajanodote lyhenee ja nuorten aikuisten osuus väestöstä pienenee. Joistakin kylistä voi puuttua kokonainen nuorten, tuottavassa iässä olevien aikuisten sukupolvi. Lapset, joista osa on saanut tartunnan vanhemmiltaan, jäävät isovanhempien tai muiden sukulaisten kasvatettaviksi. Tähän sairauteen liittyvää inhimillistä kärsimystä lisää se, että taudin ympärille on henkilökohtaisen häpeän vuoksi syntynyt vaikenemisen kulttuuri.

Matka opetti minulle myös rakenteellisesta köyhyydestä paljon, esimerkiksi sen, mitä apartheid, rotuerottelupolitiikka, on ihmisten elämässä merkinnyt. Halusin siinä ajassa, kun vierailuni suinkin salli, ottaa irti kaikki mahdollisuudet tutustua maan lähihistoriaan. Uusi Apartheid Museo oli oivallinen vierailukohde – ehdottomasti tutustumisen arvoinen lyhyelläkin käynnillä Johannesburgissa. Kävin vierailuni aikana myös monia henkilökohtaisia keskusteluja isäntiemme kanssa. Jotkut heistä olivat itse eläneet ja kokeneet

apartheid-politiikan seuraukset omassa ja perheensä elämässä. Ne olivat uskomattomia tarinoita, mutta silti varmasti totta!

Elämää ei hetkessä muuteta, vaikka virallisesti syrjintäpolitiikka onkin jo historiaa. Tulee viemään vuosia, kenties sukupolvia, ennen kuin köyhimmän väestöosan elämän puitteet ovat sellaiset, että ihmisarvoisen elämän voidaan sanoa toteutuvan. Tällöin puhutaan ehkä jopa 15 miljoonan ihmisen tilanteesta, ja se on paljon noin 45-miljoonaisesta väestöstä. Nopean kaupungistumisen ja maaltapaon seurauksena ihmiset muuttavat epätoivoisiin oloihin, slummeihin, joita kutsutaan nimellä ”informal settlements”. Hallituksella on paljon työtä: köyhyyden poistamiseksi on purettava työttömyyteen sekä asunto- ja ruokaongelmiin. Näistä ongelmista kumpuavat monenlainen rikollisuus ja väkivalta niin kaduilla kuin perheissäkin, ja niiden seurauksena taas ajautuu yhä enemmän lapsia kadulle. Nuoren, jonka elämä on ollut slummissa ahtaassa peltiasunnossa ja jolla ei ole ollut varaa käydä koulua, täytyy olla todella vahva, että hän selviää itse vastuulliseksi aikuiseksi, jolla on perhe, työpaikka, toimeentulo, tasapainoinen elämä ja toiveikas asenne omaan tulevaisuuteensa.

On toivottavaa, että kehitysyhteistyötä tehdään ruohonjuuritasolta käsin. Juuri siksi nämä ihmiset ja järjestöt tarvitsevat ulkomaista rahaa toimintansa tueksi. Vakuutuin siitä, että meidän koulumme taksvärkki menee oikeaan kohteeseen. Tuemme todella arvokasta työtä! Vaikka autettavaa maailmassa riittää, voin silti suositella Johannesburgin projekteja myös muille kouluille avustuskohteiksi.

Eija Paasi

Aineenopettajan pedagogiset opinnot

Aineenopettajaopinnot sisältävät kasvatustiedettä, ainedidaktiikkaa ja opetusharjoittelua. Opetusharjoittelussa opiskelija perehtyy asteittain opettajan työkuvaan ja tehtävien hoitamiseen ammattitaitoisten ja opiskelijoiden ohjaamiseen erikoistuneiden ohjaajien tuella. Koulussamme on kuluneena lukuvuonna suorittanut opettajan pedagogisiin opintoihin liittyvän opetusharjoittelun noin 150 eri oppiaineiden opiskelijaa.

Koulutyöskentelyn sisältöihin on kuulunut tänä lukuvuonna normaalin koulutyöskentelyn lisäksi muun muassa Koulu nuorta tukemassa -päivä, kouluasteiden rehtoreiden vetämä opetussuunnitelmaosuus ja tvt-opintoja. Lisäksi aineenopettajaksi opiskelevat ovat tutustuneet vuosiluokkien 0–6 toimintaan. Moduuli 5:n harjoittelun kehittämistä entistä itsenäisempään ja tavoitteellisempaan suuntaan on jatkettu, eli opiskelijat ovat ottaneet aiempaa laaja-alaisempaa vastuuta kasvattamisesta, opettamisesta, opetuksen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista.

Kuluneena lukuvuonna olemme tehneet uuden tutkintorakenteen vaatimaa opetusharjoittelun opetussuunnitelmatyötä yhdessä eri aineiden koordinaattoreiden kanssa. Lisäksi opetussuunnitelmayhteistyötä on tehty kasvatustieteen, didaktiikan ja eri ainelaitosten kanssa. Uudessa tutkintorakenteessa aineenopettajan pedagogiset opinnot jakautuvat kahdelle vuodelle, kandidaatti- ja maisteriopintoihin. Uudessa opetussuunnitelmassa pyritään laajentamaan opiskelijan näkemystä opettajan työstä, muun muassa tutustumisilla erityisoppilaitoksiin sekä perehtymisellä kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön. Opetussuunnitelmatyö jatkuu edelleen tulevana lukuvuonna.

Sari Eskola ja Hellevi Kupila
opetusharjoittelun pääkoordinaattorit

eNorssin ohjaajakoulutus lukuvuonna 2004–2005

Kuluneena lukuvuonna toteutettiin Suomen eNorssin järjestämä ohjaajakoulutuksen pilotti-hanke. Ohjaajakoulutus oli laajuudeltaan 4 opintoviikkoa, ja se koostui neljästä lähiopetuspäivästä, niihin liittyvistä väli- ja mentoritehtävistä sekä koulutuskirjallisuudesta. Koulutus oli suunnattu pääasiassa vähän ohjaajakokemusta omaaville harjoittelukoulujen opetusharjoittelua ohjaaville opettajille. Koulutuksen tavoitteina oli ohjauksen perusteoriaan ja käytäntöön tutustuminen, erilaisten lähestymistapojen ja työskentelymenetelmien tarjoaminen omaan ohjaustyöhön ja sen kehittämiseen, verkkooperusteisten opiskelumenetelmien käyttö ja kehittäminen sekä asiantuntijuuden jakaminen ja yhteistyön lisääminen verkossa tapahtuvan työskentelyn avulla.

Ohjaajakoulutuksen suunnittelusta, koordinoinnista ja toteutuksesta vastasi työryhmä, johon kuuluivat Oulun normaalikoulusta Pasi Kurttila, Pasi Hieta sekä Markku Lang. Työryhmän muut jäsenet olivat Annika Hongisto Turun normaalikoulusta, Päivi Okkonen-Sotka ja Elisa Helin Viikin normaalikoulusta, Anne Heikkilä Lapin yliopiston harjoittelukoulusta sekä Olli Määttä Helsingin normaalilyseosta. Työryhmän lisäksi ohjaajakoulutuksessa toimivat asiantuntijakouluttajina Riitta Jyrhämä Helsingistä, Sirkka Sura Turusta, Hannu Soini ja Tuulikki Tuominen-Eilola Oulusta sekä Kirsti Mäensivu Hämeenlinnasta.

Koulutukseen osallistui 24 opetusharjoittelua ohjaavaa opettajaa 11:stä eri normaalikoulusta. Osallistujia oli perusasteen alimmilla luokilla toimivista opettajista lukioasteen opettajiin. Koulutukseen osallistuneilta saatu palaute oli erittäin myönteistä, ja saatujen kokemusten perusteella ohjaajakoulutusta on päätetty järjestää myös tulevina lukuvuonna.

Pasi Kurttila

Täydennyskoulutusta

Oulun yliopiston kouluna Oulun normaalikoululla on myös alueellinen tehtävä toimia opettajille tarkoitettuna täydennyskoulutuksen tarjoajana ja järjestäjänä. Näin koulussa olevaa osaamista voidaan välittää myös kentän opettajille.

Lukuvuoden laajin täydennyskoulutustapahtuma oli marraskuussa 2004 järjestetty Perusasteen opetussuunnitelman kehittämispäivä. Koulutuspäivässä perehdyttiin yhtenäisen peruskoulun toteutumiseen käytännössä ja pohdittiin aihekokonaisuuksien merkitystä arjen koulutyössä. Ops-koulutus järjestettiin koko perusasteen yhteistyönä, ja siihen osallistui noin 100 opettajaa.

Kuluvan lukuvuoden aikana Oulun normaalikoululla on järjestetty GIS-täydennyskoulutusta lukion maantiedon ja biologian opettajille. Koulutuspäiviä on ollut kahdeksan ja kokonaisuuden on suorittanut kaikkiaan 45 opettajaa pääosin Pohjois-Suomesta. Kurssilla on valmennettu opettajia lukion uuden opetussuunnitelman mukaiseen paikkatiedon käyttöön maantiedon kursseilla. Sisältöinä ovat olleet muiden muassa digitaaliset kartat opetuksessa ja Mapinfo-ohjelman käyttö karttojen tuottamisessa. Kevään koulutuksissa ohjelmassa oli lisäksi GPS-satelliittipaikantimen käyttö opetuksessa. Kouluttajina kurssilla ovat toimineet FM Daniel Tuuliainen Kemijärven lukiota ja Juha Wedman Oulun normaalikoulusta.

Normaalikoululla on jatkettu kieltenopettajille tarkoitettua täydennyskoulutusta. Koulutuspäiviä on ollut kaksi, 29.9.2004 ja 2.5.2005. Koulutuksen aiheena oli salkkutyöskentely ja taitotasot, ja koulutukseen osallistui opettajia Hyrynsalmelta, Kalajoelta, Kiimingistä,

Kuivaniemeltä, Pulkkilasta sekä Taivalkoskelta. Lisäksi on järjestetty Oulun lääninhallituksen kanssa yhteistyönä Virikepäivä vapaaehtoisen A-kielen opettajille 26.1.2005. Kouluttajina toimivat Ursula Viita-Leskelä, Pirkko Jurvelin ja Virpi Sivonen-Sankala.

Normaalikoululla ja Oulun läänin kunnilla on myös kahdenkeskisiä sopimuksia opettajien täydennyskoulutuksesta. Sopimuskuntien opettajia on lukuvuoden aikana käynyt sekä normaalikoulun perusasteella että lukiossa seuraamassa opetusta, hankkimassa uutta osaamista ja saamassa tietoja uusista opetussuunnitelmista.

Koulutuksesta saatu myönteinen palaute kannustaa jatkamaan täydennyskoulutusta myös tulevana lukuvuotena. Opetushallituksen kustantamana täydennyskoulutuksena pyritään jatkamaan syyslukukaudella 2005 Perusasteen opetussuunnitelman kehittämiskoulutusta aihealueina ”Nuori vaikuttajana” ja ”Koulu nuorta tukemassa”. Syyslukukaudella järjestetään myös lukion opettajille tarkoitettua ainereaalikoulutusta.

Täydennyskoulutuksen suunnittelusta ja käytännön järjestelyistä on vastannut kuluneena lukuvuonna täydennyskoulutustiimi, johon ovat kuuluneet Antero Tenhunen, Matti Ojakoski, Kari-Pekka Lapinoja, Virpi Sivonen-Sankala, Eero Ijäs, Markku Veteläinen ja Mervi Siren.

Täydennyskoulutus antaa uusia eväitä.

Tiimin puolesta **Antero Tenhunen**

Maantiedon opettajien täydennyskoulutus lukuvuonna 2004-05: Paikkatietojärjestelmät (GIS) lukion maantiedon opetuksessa

Mitä on GIS?

Paikkatietojärjestelmillä käsitellään numeerista paikkatietoa eli tiedolla on tunnettu sijainti. Paikkatietojärjestelmien avulla voimme tehostaa tiedonhallintaa ja asioiden havainnollistamista.

Järjestelmien avulla voidaan integroida tietokannat ja numeeriset kartta-aineistot yhdeksi kokonaisuudeksi, jonka avulla on mahdollista luoda uutta tietoa. Tätä tietokannat ja kartat eivät yksinään tarjoa.

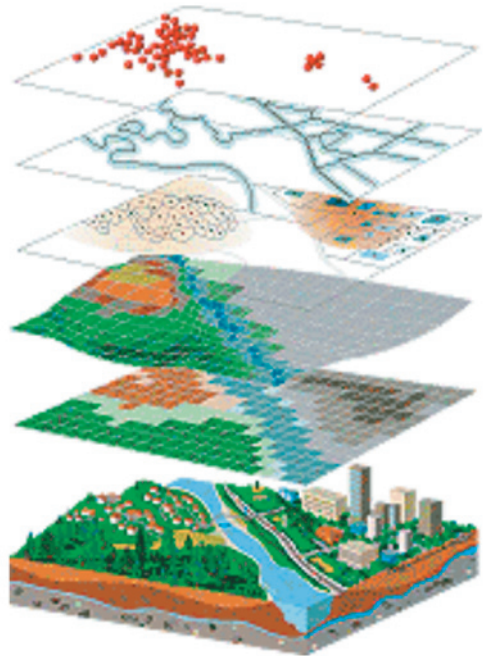
Aineistoa paikkatietojärjestelmissä käsitellään karttatasoina. Karttataso sisältää aina kaksi osaa: numeerisen kartan ja karttaan liittyvän ominaisuustietokannan. Kukin karttataso sisältää vain yhteen asiakokonaisuuteen liittyvää tietoa. Erillisten karttatasojen kautta saadaan joustavuutta ja paremmat analyysimahdollisuudet.

Norssin täydennyskoulutus

Kuluvan lukuvuoden aikana Oulun normaalikoululla on järjestetty GIS-täydennyskoulutusta lukion maantiedon ja biologian opettajille. Koulutuspäiviä on ollut kahdeksan ja kokonaisuuden on suorittanut kaikkiaan 45 opettajaa pääosin Pohjois-Suomesta. Kurssilla on valmennettu opettajia uuden opetussuunnitelman mukaiseen paikkatiedon käyttöön maantiedon kursseilla. Erillisistä sisällöistä mainittakoon muiden muassa digitaalisten kartat opetuksessa ja Mapinfo-ohjelman käyttö karttojen tuottamisessa. Kevään koulutuksissa ohjelmassa oli lisäksi GPS-satelliittipaikantimen käyttö

opetuksessa. Kouluttajina kurssilla ovat toimineet FM Daniel Tuuliainen Kemijärven lukiosta ja Juha Wedman Oulun normaalikoulusta.

Juha Wedman

Kuvan lähde: <http://www.esri.com>

Taikalamppu-projekti

Äidinkielen opetusharjoittelijoille järjestettiin ylänorssilla Taikalamppu-menetelmän mukainen koulutustilaisuus 19.4.2005. Menetelmä ohjaa lyhytelokuvan valmistamiseen käsikirjoituksen ideasta valmiiksi elokuvaksi. Koulutuksen ohjaajina toimivat Nukun elokuvakoulun tuottajat Antti Haaranen ja Janne Kaakinen.

Harri Lehtola

Kokemuksia opetusharjoitteluvuodesta

Jälleen on yksi vuosi takana ja harjoittelijat ovat saaneet reppuunsa paljon uusia tietoja ja taitoja, joita sitten todellisessa työelämässä pääsee testaamaan. Tiivis vuosi on vaatinut tekemään töitä, mutta samalla oma opettajaidentiteetti on päässyt kasvamaan. Uusi tutkintorakennejärjestelmä tuo jatkossa haasteita opettajankoulutukselle. Tällä hetkellä opiskelijat ovat vielä hyvin tietämättömiä uuden järjestelmän todellisista vaikutuksista pedagogisiin opintoihin, joten pian alkaa olla todellisen tiedottamisen aika.

Oulun Aineenopettajaksi Opiskelevat Ohari ry. on kerännyt palautetta, joka koskee lukuvuoden 2004–05 opetusharjoittelua. Seuraavassa palautteiden pohjalta nousseita aatteita:

Ohjaajat ovat tärkeässä roolissa, heiltä saatu palaute on koettu rakentavaksi ja itseä kehittäväksi ja yhteyden saaminen on ollut helppoa. Harjoittelijoille on välittynyt kuva siitä, ettei opettajan työ ole pelkästään luokkaopetusta. Yhteistyön merkitys työyhteisössä on

saanut arvoisensa huomion. Aikataulut ja tiedottaminen toimivat hyvin, mutta näihin tulee kiinnittää jatkuvaa huomiota, jotta välttyttäisiin tarpeettomilta häiriötekijöiltä.

Kenttäharjoittelua kaivattaisiin myös aineenopettajaksi opiskelevien harjoitteluun. Se toisi osaltaan lisäarvoa pedagogisten opintojen kokonaisuuteen. Tieto- ja viestintätekniikka on myös osaltaan tärkeässä roolissa, mutta sen integroiminen pedagogisiin opintoihin ei nykyisessä mallissa vastaa tarpeisiin eikä integraatio kaikilta osin ole todellisuutta.

Toivomme, että uuden tutkintorakennejärjestelmän myötä pedagogisten opintojen eri osapuolet saavat rakennettua käytännössä toimivan ja toisiaan tukevan opetussuunnitelman.

Kiittäen menneestä vuodesta

Ohari ry:n hallitus

Teaching Practise in Oulu Teacher Training School

While students at primary schools in Australia enjoyed abnormally warm summer and autumn terms, I spent the last few months rugging up in layers of warm clothes to walk the short distance from my apartment on Yliopistokatu to ONK. This is only one of the many differences between school life in Australia and Finland. At home our youngest students are five years old; they bring sandwiches to school lunch; they play Australian rules football during breaks rather than ice-hockey; and their foreign language skills are no where near as advanced as the ONK students'.

It was a privilege for me to complete my teaching practice at ONK this term. I am a fourth year student of a Bachelor of Education/Diploma of Modern Languages at The University of Melbourne, Australia, and I am spending 2005 on a bilateral student exchange with Oulun Yliopisto. For my first teaching practice in Finland, I worked with 6b under the supervision Marianna Junes-Tokola, teaching English and sharing some Australian culture and teaching and learning styles with the students.

As well as the school system being different, teaching practice in Australia is quite different to the prac-

tice I experienced in Finland. Rather than focusing on specific subjects, student teachers generally spend two or three weeks in one class, teaching and observing all aspects of school life. It is usually a very intense period in which all life outside school stops, so it was interesting for me to incorporate my twice-weekly practice into my regular university life. I was thrilled to also have the chance to participate in the Tyttö ja Naakkapuu musical project. In Australia the partnerships between primary schools and the university teacher training departments are not as strong as they are in Finland. We do not have designated teacher training schools like ONK, and the advantages of having such schools were highlighted by this project.

It was a pleasure getting to know the students in 6b and learning through them about Finnish culture. Not only is their English of a very high standard, they were very keen to exchange stories about their lives as young Finns with my stories about life in Australia. I thank the ONK community for this opportunity.

Marnie Davis

Norssi "Bit-by-Bit"

Ei liene mikään uutinen, että tietotekniikasta on viimeisten viidentoista vuoden aikana tullut keskeinen edellytys koulun toiminnalle, siinä missä se tätä ennen oli vain uusi ja jännittävä opetusväline. Tietokoneet eivät enää ole pelkästään opetuksen tukena vaan keskeisenä osana talon kaikkea toimintaa. Järjestelmien kautta kulkee tieto oppilaiden arvosanoista ja kurssi-valinnoista myöhästymis- ja poissaolotietoihin, henkilökunnan palkka- ja lomatieoista talon sisäiseen ja ulkoiseen viestintään, tilojen ja laitteiden varaamisesta uusien tarvikkeiden tilauksiin ja laskujen maksamiseen. Moni asia jäisi siis tekemättä, jos nämä sähköiset palvelut eivät toimisi.

Uuden teknologian mukanaan tuomat mahdollisuudet luovat aina myös uhkia. Haasteet tietojärjestelmien turvallisen käytön ja toiminnan takaamiseksi ovat kasvaneet pelottavaa vauhtia. Nykyisin tietoverkot ovat pullollaan erilaisia haittaohjelmia, matoja ja viruksia, jotka kyttäävät herkeämättä tilaisuuttaan livehahtaa koulun verkkoon. Sinne päästyään niiden missio on levittäytyä mahdollisimman monelle työasemalle ja palvelimelle ja aiheuttaa samalla varsin merkittävää haittaa. Tyypillisesti ne saattavat esimerkiksi estää järjestelmien toimintaa kaatamalla palveluita ja tukkimalla verkkoliikennettä, vakoilla verkon käyttäjien toimia, tuhota ja lähettää tärkeää ja usein luottamuksellistakin tietoa eteenpäin, avata takaportteja tietojärjestelmiin ulkopuolisille sekä varastaa käyttäjien tunnuksia ja salasanoja. Lisäksi turvaratkaisuja voi ajoittain kokeilla oikea hakkerikin.

Norssin tietojärjestelmiin kuuluu tällä hetkellä kaikkiaan kuusi palvelinta, lähes 250 työasemaa lisälaitteineen sekä iso joukko verkon aktiivilaitteita ja verkkotulostimia. Näiden käyttö monipuolistuu koko ajan ja erilaisia lisälaitteita joudutaankin hankkimaan jatkuvasti muun muassa nopeasti yleistyneen digikuvauksen ja digivideokuvauksen tueksi. Ylläpidon näkökulmasta norssi tarjoaa sängen haasteellisen ja alati muuttuvan mutta samalla hyvin mielenkiintoisen työympäristön.

Harva atk-alan ammattilainen saa olla päivittäin tekemisissä yhtä monimuotoisen käyttäjäkunnan kanssa kuin täällä norssilla. Nuorimmat käyttäjät ovat juuri peruskoulunsa aloittaneita oppilaita, siinä missä vanhimmat avun kyselijät ovat jo eläkepäiviensä viettoon siirtyneitä opettajia. Tuohon väliin mahtuvat tietenkin koulun muut oppilaat, opetusharjoittelijat, opettajat sekä muu henkilöstö.

Lukuvuosi 2004–2005 oli atk-ylläpidon näkökulmasta hyvin työntäyteinen, sillä monta uudistusta saatiin tänä aikana toteutettua. Norssin multimedialuokan ja lukion atk-luokan tietokoneet uusittiin, kuten myös suurin osa tärkeimmistä palvelimista. Samassa yhteydessä tietoverkon kapasiteettia ja tallennustilaa kasvatettiin, palvelimien vikasietoisuutta parannettiin ja kaikkiin opetustiloihin asennettiin opetuksen tueksi verkkoon liitetty tietokone – useisiin myös dataheitin. Lisäksi käyttöön otettiin uusia palveluita, jotka mahdollistavat muun muassa lukion oppilaiden omatoimisen kurssivalintojen tekemisen.

Norssin atk-ylläpito työllistää tällä hetkellä täysipäiväisesti kaksi ihmistä, allekirjoittaneen sekä atk-neuvojan. Heidän tukenaan työskentelevät tätä kirjoitettaessa yksi oppilasylläpitäjä sekä ajoittain siviilipalvelustaan norssilla suorittavat henkilöt. Lisäksi tieto- ja viestintätekniikkaan erikoistuneet opettajat ja perusasteen 0–6:n kouluavustajat avustavat tehtävissä. Tavoitteena on kyetä tarjoamaan jatkossa myös yksi työharjoittelupaikka alalle valmistuville. Tietotekniikasta kiinnostuneilla lukion opiskelijoilla on niin ikään mahdollisuus haakeutua oppilasylläpitotehtäviin sillä ehdolla, ettei tämä vaikuta epäedullisesti heidän koulumenestykseensä.

Heikki Mikkola
atk-suunnittelija

2. Perusasteen luokat 0–6

Perusasteen vuosiluokkien 0–6 kuulumisia

Kulttuuri ja taide voimakkaasti esillä

Hyvällä syyllä lukuvuotta 2004–2005 voi luonnehtia koulussamme kulttuurin ja taiteen vuodeksi. Jokavuotisten kulttuuriteemojen toteutuksen lisäksi kulttuurin ja taiteen opetuksessa kokeiltiin uusia toimintamuotoja, laajennettiin yhteistyötä moniin suuntiin, kehitettiin koulukirjastoa, järjestettiin koulun juhlia ja osallistuttiin useisiin kulttuuri- ja taidetapahtumiin sekä kilpailuihin.

Unesco-kouluna olemme jo vuosien ajan sisällyttäneet koulun jokapäiväiseen elämään kulttuuri- ja kansainvälisyyskasvatuksen aiheiden käsittelyä. Lisäksi on järjestetty koko koulun yhteisiä teemoja ja tapahtumia. Päättyneen kouluvuoden teemoina olivat Unkari ja 400-vuotias Oulu. Näistä teemoista on erilliset kirjoitukset tässä vuosikertomuksessa. Normaalikoulu toimi aktiivisesti Pohjois-Suomen Unesco-koulujen verkostossa. Myös muiden normaalikoulujen kanssa käynnistettiin Unesco-kouluyhteistyö eNorssin puitteissa.

Opintokäynnit museoihin ja muihin kulttuuriperintöopetuksen kannalta keskeisiin kohteisiin, kuten Kierikkiin, kuuluivat jälleen luokkien ohjelmaan. Koulu osallistui syksyllä 2004 päättyneeseen valtakunnalliseen Suomen Tammi-hankkeeseen, jonka tavoitteena oli edistää kulttuuriperintöopetusta kouluissa. Sen päätyttyä koulu liittyi Opetushallituksen luovuus- ja kulttuurikasvatuksen Lähde-hankkeeseen omalla Onnikaksi nimetyllä hankkeellaan.

Paikalliseen ja kaukaisempiin kulttuureihin tutustuttiin myös leirikouluissa, joita järjestettiin tuttuun tapaan useilla luokka-asteilla. Osassa leirikouluja taide- ja kulttuurikasvatusta olivat keskeisessä asemassa.

Oman lisänsä taideopetukseen antoivat monet kerhot ja kuudesluokkalaisten valinnaiskursit. Niissä opetuksesta vastasivat pääasiassa koulun omat opettajat. Sanataiteen kerhon toiminnasta vastasivat kuitenkin vapaaehtoisina ohjaajina toimineet Oulun yliopiston suomen kielen laitoksen opiskelijat.

Yhteistyömme monien kulttuuriopetuksen järjestäjien kanssa jatkui vilkkaana. Sanataiteen opetuksessa jatkoimme yhteistyötä NUKU:n Sanataidekoulun ja kirjastojen kanssa. Normaalikoulun ja Oulun ammattikorkeakoulun yhteistyömuotona jatkui harjoittelun

järjestäminen tanssinopettajiksi opiskeleville. Lasten-oopperaa tehtiin oppilaille tutuksi Suomen kansallisoopperan koulutushankkeessa.

Koulussamme järjestettiin vuoden mittaan useita yhteisiä juhlia, joilla on suuri merkitys lasten kasvatuksessa. Ohjelmien harjoittelu ja esittäminen kehittää monia taitoja. Juhlissa koetaan suuria elämyksiä, oltiinpa sitten esiintyjinä tai yleisönä. Niissä opitaan myös juhlaikäyttäytymistä. Juhlat mielletäänkin koulussamme osaksi taide- ja kulttuurikasvatusta. Ne ovat tärkeitä tapahtumia myös opetusharjoittelun kannalta. Juhlilla organisoidessaan ja esityksiä ohjattaessaan opiskelijat saavat tärkeitä valmiuksia tulevaan työhönsä.

Kaikki luokat osallistuivat toukokuussa Oulussa järjestetyille Koulujen Suurjuhlille, jotka toivat esiin parasta antia koulujen tarjoamasta monipuolisesta harrastus- ja kulttuuritoiminnasta. Useat opettajamme suunnittelivat Suurjuhlille toimintapisteitä ja pajoja sekä toimivat niissä ohjaajina.

Koulumme oppilaat osallistuivat hyvällä menestyksellä moniin kulttuurikilpailuihin. Hyviä sijoituksia tuli mm. Tiernapoikakilpailun kuvataidesarjassa, Jumpasirkuskilpailuissa, Napero-Finlandia-kirjoituskilpailussa ja Unescon filosofiapäivän esseekirjoituskilpailussa.

Koulukirjasto uudistettiin syyslukukauden kuluessa hyvin toimivaksi ja esteettisesti miellyttäväksi oppimisympäristöksi. Se tukee nyt entistä paremmin oppilaiden oppimista ja innostaa ottamaan kirjan käteen ja lukemaan. Tärkeäksi kirjaston uusimisen tekee sekin, että nyt opettajiksi opiskelevat voivat saada harjoitte-

lunsa aikana käsityksen, mikä merkitys oppimisessa on ajanmukaisella kirjastolla.

Kulttuurin ja taiteen alueella tehdystä työstä saimme vuoden mittaan paljon kiitosta ja tunnustusta. Kopiosto ry myönsi 4000 euron kannustusrahan koulukirjaston kehittämiseksi, johon innostus oli syntynyt Luku-Suomi-hankkeen yhteydessä. Opetusministeriö puolestaan myönsi 15 000 euron hankerahoituksen normaalikoulun ja KASOPE:n (kasvatustieteiden ja opettajakoulutusyksikön) yhteiselle KULTA- eli kulttuuri- ja taidekasvatuksen kehittämishankkeelle. Hankkeen tavoitteena on kehittää opetusharjoittelua ja kokeilla uusia yhteistyömuotoja normaalikoulun ja opettajakoulutusyksikön välillä. Osana tätä hanketta toteutettiin kevätlukukaudella *Tyttö ja naakkapuu*-musiikinäytelmä.

Toiminta-ajatuksemme mukaista koulutyötä

Niin taide- ja kulttuuriopetuksen kuin kaiken muunkin kasvatusta ja opetustyötä taustalla on koulumme toiminta-ajatus: Oulun normaalikoulun perusopetus tukee oppilaan monipuolista inhimillistä kasvua ja oppimista, jotta hänestä kehittyisi toimintakykyinen, vastuullinen ja erilaisuuden kohtaamaan kykenevä ihminen.

Toiminta-ajatuksen sisältyy kolme vaativaa tavoitetta. Niistä toimintakykyisyyden kehittyminen tarkoittaa muun muassa sitä, että oppilaat oppivat hallitsemaan monipuolisia tietoja ja taitoja. Vastuullisuuden kehittyminen puolestaan tarkoittaa esimerkiksi sitä, että

oppilaat oppivat hallitsemaan hyvät tavat ja ymmärtämään vastuunsa ja velvollisuutensa yhteisön jäsenenä. Erilaisuuden kohtaamisen kyky rakentuu muun muassa siitä, että lapsi oppii tuntemaan omat juurensa. On tärkeää oppia antamaan arvo myös muille ja pitämään kaikkia ihmisiä arvokkaina ja tasavertaisina.

Tyytyväisenä voin todeta, että päättyneenä lukuvuotena koulumme henkilökunta, opetusharjoittelijat ja yhteistyökumppanimme ovat toimineet toiminta-ajatuksen hengessä hyvin tavoitteellisesti tehden erinomaista työtä oppilaiden hyväksi. Siitä haluan kiittää lämpimästi! Haluan kiittää myös oppilaiden vanhempia, joiden tuki koulun kasvatusta ja opetustyötä onnistumiselle on ollut merkittävä.

Virkistävää kesää!

Vikke Vänskä

perusasteen 0–6 rehtori

Kulttuuriteemat ja -tapahtumat

Kulttuuri- ja kansainvälisyyskasvatukseen liittyvien aiheiden käsittely kuuluu koulumme jokapäiväiseen elämään. Vuoden aikana järjestetään myös aiheeseen soveltuvia yhteisiä tapahtumia. YK:n kansainvälisenä rauhanpäivänä 21.9.2004 istutettiin koulun pihalle puu rauhan, koulutuksen ja ympäristön puolesta. Tilaisuuden alussa kuultiin rehtori Vikke Vänskän puhe ja pidettiin hiljainen hetki Venäjällä Beslanin terrori-iskussa menehtyneiden lapsiuhrien puolesta. Istutettavaksi puuksi valittiin pihlaja, joka sopii hyvin ympäristöön ja on vuosituhansien ajan ollut suomensukuisten kansojen pyhä puu. Istutuksen yhteydessä 5a-luokan oppilaat lukivat mietelauseita puista, luonnosta ja maailmanrauhasta. Lopuksi laulettiin yhdessä *Rauhankyyhky*-laulu.

Unkari-viikko

Opetussuunnitelmaamme kuuluu vähintään kerran lukuvuodessa järjestettävä kulttuuri- tai kansainvälisyysteema. Kuluneena lukuvuotena koulussamme toteutui kaksi teemaa. Syyslukukaudella 8.–12.11.2004 järjestettiin Unkari-aiheinen teemaviikko, jonka suunnittelu ja toteutus pohjautuivat Suomi–Unkari Seuran ideointi- ja valmistelutyölle. Teemaviikon tavoitteiksi asetettiin Unkarin kulttuurin eri osa-alueisiin tutustuminen ja koulumme kulttuuri- ja kansainvälisyyskasvatuksen tukeminen. Viikolla pyrittiin myös edistämään koulualan yhteyksiä Suomen ja Unkarin välillä. Viikko aloitettiin yhteisellä kokoontumisella salissa unkarilaisen musiikin soidessa. Seuraavaksi kuultiin lehtori Kirsti Karhumaan ohjaaman kuoron esitys ja rehtori Vikke Vänskän puhe. Unkarin historiaan, kulttuuriin ja luontoon tutustuttiin Matias-kuninkaasta kertovan tarinan ja lehtori Marjatta Kaikkosen diakuvien ja selostuksen välityksellä. Lopuksi laulettiin yhdessä *Balatonin juna*-laulu.

Viikon aikana järjestettiin kahden unkarilaisen vierailijan pitämiä esityksiä. Tekniikan tohtori Jenő Kovács Oulun yliopistosta kertoi unkarilaisista keksinnöistä lähinnä 4.–6.-luokkalaisille. Lisäksi unkarin kielen opettaja Bernadett Pente piti neljälle, 3.–6.-luokkien oppilaista koostuvalle ryhmälle esityksen suomen ja unkarin kielen vertailusta. Yhteyksiä sukulaiskielen välillä löytyi yllättävän paljon. Alkuopetusluokille jär-

jestettiin kirjastossa satutuokioita, joiden aikana luettiin unkarilaisia satuja.

Oulussa asuvat unkarilaiset suhtautuivat viikon järjestämiseen hyvin myönteisesti lainaamalla unkarilaisia kirjoja, käsitöitä, keramiikkaa ja muuta materiaalia kirjastossa pidettyyn näyttelyyn. Saimme myös käyttöömme Unkari-aiheisia postereita ja niihin liittyviä tietokilpailukysymyksiä. Kysymyksiin oikein vastanneiden oppilaiden kesken arvottiin t-paitoja ja unkarilaisia makeisia. Ruokalassa tarjottiin koko viikon ajan unkarilaista ruokaa. Myös luokissa käsiteltiin monipuolisesti Unkaria eri oppiaineiden yhteydessä. Materiaalia saatiin lainaksi kirjastoista ja Suomi–Unkari Seurasta. Teemaviikko toi piristävää vaihtelua pitkään syksyyn.

Aikamatka 400-vuotiaassa Oulussa

Kevätlukukaudella toteutetun laajan kulttuuriteeman aiheeksi valittiin Oulu, sillä kaupungin perustamisesta tuli kuluneeksi 400 vuotta 8.4.2005. Teema liittyi koulumme opetussuunnitelman kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys -aihekokonaisuuteen, jonka tavoitteena on muun muassa, että oppilas oppii

- tuntemaan ja arvostamaan omaa henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään
- ymmärtämään oman kulttuurinsa juuria ja monimuotoisuutta sekä näkemään oman sukupolvensa aikaisempien sukupolvien elämäntavan jatkajana ja kehittäjänä

Oulun linnan pienoismalli

- tuntemaan Oulun kulttuuriperintöä ja -ympäristöä sekä arvostamaan monikulttuurisuutta sitä rikastuttavana tekijänä.

Teeman toteutus painottui helmikuun kahden viimeisen viikon ajalle 14.–25.2.2005. Aiheen käsittelyä jatkettiin monissa luokissa kevään kuluessa ja siihen voidaan palata vielä elokuussa kaupungin järjestämän pääjuhlan yhteydessä.

Teeman aikana luokissa tutustuttiin monipuolisesti Oulua käsitteleviin aihealueisiin ja kohteisiin 1600-luvulta nykypäivään. Historialliset aiheet soveltuivat hyvin draamaesitysten, leikin, askartelun, rakentelun, musisoinnin ja kaikenlaisten tutkimusten kohteeksi. Oppilaat rakensivat esimerkiksi Oulun linnan pienoismallin, maalasivat Oulu-aiheisia töitä, valmistivat toripoliisipatsaita ja tekivät pienoismalleja Oulun taloista.

Kulttuuriviikkojen pääjuhlaa vietettiin 26.2.2005, ja sen toteutuksesta vastasivat Kirppa-solun oppilaat, opettajat ja opiskelijat. Juhlan aiheena oli Oulun historian neljä vuosisataa. Menneiden vuosisatojen tapahtumat avautuivat elävinä ja havainnollisina juhlayleisön edessä. Yleisö sai tutustua Oulun linnan rakentamiseen ja kuulla Kaarle IX:n julistuksen Oulun kaupungin perustamisesta Pohjanmaalle ja kaupungin saamista etuoikeuksista. Lisäksi ohjelmaan kuului esityksiä merenkulusta, merimieselämästä, Oulun kasarmista ja tarkk'ampujapataljoonasta sekä Oulun koulun historiasta. 1800-luvun suutarinverstaaseen sijoittuva esitys kertoi Oulun elinkeinoelämän historiasta. Kuuluisista

oululaisista esiintyivät presidentit K.J. Ståhlberg, Kyösti Kallio ja Martti Ahtisaari, säveltäjä Leevi Madetoja, leipomoyrittäjä Katri Antell, geenitutkija Leena Palotie sekä toripoliisi. Tuttuun nykyajan tunnelmaan päästiin kännykkäorkesterin modernin esityksen myötä. Oulun Kärppien esittely kuului luonnollisesti ohjelmaan. Lisäksi nähtiin muusikko Risto Järvenpään haastattelu ja laulettiin *Oulun kielen sanakirja* -laulu.

Opintokäynnit ja retket ovat liittyneet tärkeänä osana alueena teeman toteutukseen. Monet luokat ovat tutustuneet oululaisiin nähtävyyksiin, laitoksiin ja muihin kohteisiin. Oulu on ollut aiheena myös kirjallisuudessa. Esimerkiksi 4b-luokan oppilaat perehtyivät oululaisen kirjailijan Jorma Kurvisen *Susikoira Roi* -kirjaan ja tekivät opintokäynnin Oulun kaupungin pääkirjastoon, johon oli järjestetty oululaisia kirjailijoita käsittelevä näyttely tehtävineen. Aluksi kuunneltiin 1800-luvulla eläneen oululaisen kirjailijan Sara Wacklinin elämää koskeva haastattelu. Tämän jälkeen tutustuttiin runopajassa Aaro Hellaakosken, Kaarlo Kramsun ja V.A. Koskenniemen runotuotantoon. Lopuksi katsottiin Jorma Kurvisen tuotantoa käsittelevä näyttely ja osallistuttiin kuva-arvoituksen ratkaisuun.

Vuosiluokkien 0–6 kansainvälisyystiimi

Uudistunut koulukirjasto

Vuosiluokkien 0–6 kirjasto on ollut suurten haasteiden ja laajan kehittämistyön kohteena kuluneen lukuvuoden aikana. Innostus kehittämiseen syntyi Luku-Suomi-hankkeen yhteydessä. Luku-Suomi oli Opetushallituksen vuosina 2001–2004 toteuttama hanke, jonka tavoitteena oli peruskoululaisten ja lukiolaisten luku- ja kirjoitustaidon parantaminen ja kirjallisuuden tuntemuksen lisääminen. Hankkeen aikana Norssin vuosiluokkien 0–6 koulukirjastoa kehiteltiin suunnitelmallisesti äidinkielen ja kirjallisuuden työryhmän sekä kirjastotyöryhmän ideoiden pohjalta. Hyödyllistä asiantuntija-apua saatiin Oulun yliopiston kirjaston hallintopäälliköltä Pirkko Lindbergiltä, bibliografisten palvelujen esimieheltä, kirjastonhoitaja Seppo Krekelältä ja Snellmanian kirjaston esimieheltä, kirjastonhoitaja Marja-Leena Heikkilä-Kuutilta, jotka kävivät syksyllä 2004 tutustumassa kirjaston kehittämissuunnitelmiin.

Uudistustyön tavoitteena on ollut esteettisesti miellyttävä ja toimiva koulukirjasto. Suurin muutostyö toteutettiin lukuvuoden 2004–2005 aikana, jolloin kirjaston kokoelmat käytiin läpi ja tilat järjestettiin uudelleen. Vanhentunutta ja huonokuntoista kirjallisuutta poistettiin ja hyllyt ja työskentelypisteet järjestettiin toimivammiksi. Kirjasto sai lisätilaa viereisestä oppimateriaalivarastosta, johon sijoitettiin lähinnä opetusharjoittelijoiden käyttöön soveltuva oppikirjaosasto. Lasten- ja nuortenkirjallisuuden luokitusta muutettiin lapsille sopivaksi. Muun muassa klassikko-, huumori-, fantasia-, scifi-, seikkailu-, ihmissuhde-, harrastus-, luonto- ja runokirjoille on oma hyllynsä tunnuksineen. Lisäksi kirjastoon tehtiin lukunurkka, joka tarjoaa miellyttävän ympäristön satutuntien, kirjallisuustuntien ja oppilaiden esitysten toteuttamiseen. Kirjastossa säilytettiin muutamia työskentelypöytiä ja tietokonenurkka.

Koulukirjasto oppilaiden kasvun tukijana

Uusissa *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa* korostetaan psyykkisen, sosiaalisen ja fyysisen oppimisympäristön merkitystä menestyksellisen koulutyön kannalta. Kirjastopalvelujen tulee olla oppilaiden käytettävissä niin, että ne antavat mahdollisuuden aktiiviseen ja itsenäiseen opiskeluun. Myös koulun omassa äidinkielen ja kirjallisuuden opetussuunnitelmassa pidetään tärkeänä kirjaston jatkuvaa kehittämistä. Kirjaston tuleekin olla koulun kulttuuri- ja tietokeskus. Viihtyisä tila, hyvä varustetaso, monipuolinen käyttö ja ammattitaitoinen ohjaaminen lisäävät sen arvostusta. Koska koulukirjasto tavoittaa kaikki koulun oppilaat, se tukee koulua tavoitteiden toteutumisessa ja edistää tasa-arvoa. Hyvä koulukirjasto tukee oppilaiden kasvua, kannustaa lukemaan ja edistää tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen kehittymistä. Kirjaston viihtyvyyttä ja monipuoliset kokoelmat takaavat, että oppilaat kokevat kirjaston miellyttävänä tiedon ja elämysten keskuksena. Lisäksi erityisesti normaalikoulujen kirjastoilla on vastuullinen tehtävä opetusharjoittelun vuoksi. On tärkeää, että opettajaksi opiskelevat saavat harjoittelunsa aikana käsityksen koulukirjaston keskeisestä pedagogisesta roolista sekä mielikuvan toimivasta ja ajanmukaisesta koulukirjastosta.

Kirjallisuuden osuus on merkittävä koulun uudessa äidinkielen ja kirjallisuuden opetussuunnitelmassa. Vuosiluokille 0–6 kehitelty kirjallisuusdiplomi tukee omalta osaltaan opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Tarkoituksena on muun muassa perehdyttää oppilaita erilaiseen kirjallisuuteen ja kirjallisuuden lajeihin. Diplomikirjojen avulla oppilaita pyritään ohjaamaan hyvien lukukokemusten ääreen. Lisäksi on tärkeää, että oppilaat saavat valita myös itse lukemistaan. Kirjallisuuden analysointi- ja arviointitaitoja kehitetään monipuolisten tehtävien avulla.

Koulukirjastolla on keskeinen rooli myös tiedonhankinnassa ja tiedonhallintataitojen kehittämisessä. Nyky- ja tulevaisuuden yhteiskunnassa vaadittavien hyödyllisten valmiuksien kehittämiseen tarvitaan mo-

nipuolisia tietokirjakokoelmia, elektronisia aineistoja ja tietoverkkoja. Etsivä, kokeileva, aktiivinen ja kriittinen yksilö kykenee omaksumaan, muokkaamaan ja arvioimaan tietoa sen eri muodoissa. Erilaisten esitelmien ja projektien tekeminen vaatii myös koulukirjastolta aikansa seuraamista.

Kirjastoa voidaan hyödyntää monenlaisissa toiminnissa. Kevään aikana esimerkiksi 6b-luokan oppilaat ovat suunnitelleet ja toteuttaneet hauskoja nukketeatteri- ja satuesityksiä alkuopetusluokkien oppilaille. Iltapäivisin oppilaat ovat tulleet mielellään lukemaan kirjoja odotellessaan kuoro- ja kerhotuntien alkamista.

Kopioston kannustusraha

Keväällä koimme iloisen yllätyksen, kun tekijänoikeusjärjestö Kopiosto ry myönsi vuosiluokkien 0–6 kirjastolle 4000 euron suuruisen kannustusrahan aktiivisesta ja luovasta kehittämistoiminnasta. Kopiosto käynnisti syksyllä 2004 peruskouluille ja lukioille suunnatun kampanjan, jossa palkittiin parhaimmat ideat oman koulukirjaston kehittämiseksi. Kannustusrahahakemuksia lähetettiin kaikkiaan 1028 kappaletta, ja kannustusrahan saajia oli 90 koulukirjastoa. Kirjastotyöryhmän jäsenet Marianna Junes-Tokola, Erkki Pekkala ja Anja Lindh sekä 6b-luokan oppilaat Julia Haapalahti, Noora Pitkänen, Alen Denic ja Heikki Uusitalo ottivat palkinnon vastaan Ylikylän koululla Kempeleessä 17.3.2005 järjestetyssä juhlatilaisuudessa.

Kopioston kannustusrahan ansiosta koulumme kirjaston toimintakyky paranee huomattavasti. Kirjakokoelmia kartutetaan uudella kauno- ja tietokirjallisuudella. Koulun oppilaille, opetusharjoittelijoille ja opettajille tehtiin kysely hankittavasta kirjallisuudesta, minkä pohjalta kirjastotyöryhmä tekee suunnitelman ostettavista kirjoista. Erityisesti aiotaan hankkia lasten ja nuorten uutuuskirjoja, puuttuvia diplomikirjoja sekä oppilaiden ikätasolle soveltuvaa tietokirjallisuutta.

Anja Lindh, Marianna Junes-Tokola ja Erkki Pekkala

Lukeminen on hauska ja hyödyllinen harrastus

Norsin kirjallisuudenopetuksen keskeisenä tavoitteena on luoda perusta oppilaiden jatkuvalle lukemisharrastukselle. Tämän tavoitteen tukemiseksi koulullemme on laadittu oma kirjallisuusdiplomi muutama vuosi sitten. Tarkoituksena on tukea lapsen kasvua aktiiviseksi, monipuoliseksi ja kriittiseksi lukijaksi, joka nauttii ja oppii lukemastaan. Kirjallisuusdiplomi on vapaaehtoinen, mutta se on saavuttanut suuren suosion oppilaiden keskuudessa.

Kirjaston kehittämisprojektin aikana myös kirjallisuusdiplomia on uudistettu. Mukaan on otettu uutuuskirjoja ja kirjavalikoimaa on laajennettu. Lisäksi innokkaille lukijoille on kehitelty oma, lukumaisterin diplominensa. Oppilaiden innostus lukemiseen on säilynyt, ja monet ovat jälleen suorittaneet luokkatasonsa diplomin. Alkuopetusluokkien oppilaille on järjestetty uudistetussa kirjastossa kirjallisuustunteja. Tunneilla on

luettu ja käsitelty diplomissa olevia kirjoja ja lasten suosikkikirjoja sekä tehty kirjallisuustehtäviä. Myös jotkut kolmannet ja neljännet luokat ovat osallistuneet kirjastossa järjestettyihin kirjallisuustunteihin.

Muutamille alkuopetusluokkien oppilaille tehty haastattelu osoittaa, että oppilaat ovat tehneet kirjallisuusdiplomia hyvin mielellään. Esimerkiksi 2a-luokan oppilaiden Aleksin, Jasminen, Janinan, Joonaksen, Roosan, Maxin ja Jorin mielestä mukavinta diplomin suorittamisessa on ollut se, että on saanut lukea paljon uusia kirjoja ja oppinut paremmaksi lukijaksi. Samaa mieltä asiasta ovat 1–2-luokan innokkaat lukijat Kaisa ja Jasmin sekä 2b-luokan Jani ja Ville. Eemelin (2a) mielestä diplomissa on kaikki hyvää, sekä kirjojen lukeminen että tehtävien tekeminen. Konsta pitää parhaimpana arviointien kirjoittamista. Julia R. 2b-luokalta toteaa olevansa sellainen kirjojen ystävä, ettei

halua heittää yhtään kirjaa kotoa pois. Saman luokan Viivi puolestaan ottaa aina kirjoja mukaansa matkoille, koska lukee niin mielellään.

Kaikki haastatellut oppilaat myöntävät oppineensa paljon uusia asioita lukiessaan. Joonas ja Jori korostavat sitä, että kaikista kirjoista voi nauttia ja tylsänkin kirjan lukeminen voi osoittautua hauskaksi, kunhan vain keskittyy. Roosa on huomannut oppineensa ymmärtämään asioita enemmän lukemalla. Kaisa ja Jasmin kertovat pystyvänsä lukemaan vaikeampaakin tekstiä. 1b-luokan Heidi pitää itseään parempana kirjoittajana lukemisharrastuksen myötä. Saman luokan Laura, Jaakko ja Anton arvioivat lukutaitonsa parantuneen. Julia R. on huomannut oppineensa erottamaan faktan fiktiosta. Ekaluokalla hän vielä uskoi kaikkien kirjojen olevan totta. Julia on myös kirjoittanut kirjan, jonka luokkakaveri Julia S. on kuvittanut. Viivin lukutottumukset ovat monipuolistuneet. Ville ja Jani arvioivat tulleen paremmiksi lukijoiksi, kirjoittajiksi ja piirtäjiksi.

Oppilaat pitävät yleensä seikkailu- ja jännityskirjoista, koska niissä tapahtuu paljon mielenkiintoisia asioita. Myös huumorikirjat, eläinkirjat ja erityisesti hevoskirjat kiinnostavat. Monet kertovat olevansa eläinrakkaita ja omistavansa lemmikeitä. Tämä innostaa lukemaan eläimistä kertovia kirjoja. Julia R. on kiinnostunut jännittävistä kirjoista, joissa hyvä voittaa. Myös Viivi suosii jännittäviä kirjoja, kunhan vain jännitystä ja pelottavia asioita ei ole liikaa. Hyvän ja pahan välinen taistelu herättää lasten miellissä myös kysymyksiä. Ville asettaakin pohtimisen arvoisia kysymyksiä: Mistä tietää, kumpi on oikeasti hyvä ja kumpi paha? Voiko hyvä esimerkiksi kostaa ja tekeekö se hänestä pahan? Janina lukee erityisen mielellään paksuja kirjoja, koska niissä on niin paljon tekstiä ja hän pitää lukemisesta. Jaakko (1b) on kiinnostunut klassikkokirjoista ja Jasmine (2a) *Kirjava Kukko* -sarjan kirjoista. Erityisen hyvinä mainittiin usein *Ella*- ja *Atte*-kirjat.

Lasten lempikirjat ovat yleensä klassikoita tai uutuuskirjoja. Joonas ja Eemeli pitävät *Vaahterämäen Eemeli* -kirjoista kirjan päähenkilön tekemien metkujen vuoksi. Roosa lukee mielellään *Atte*- ja *Ella*-kirjoja, koska ne ovat niin hauskoja. Jasmin pitää *Rouslain*-kirjoista ja Aleksin *Herra Kroko* -kirjoista. Konstan suosikki on ketun ja koiran ystävydestä kertova *Topi ja Tessu* ja Janinan *Pekka Töpöhäntä*. Kaisan suosikkikirjoja ovat *Peppi Pitkätossu* ja muut Astrid Lindgrenin kirjat niiden hauskuuden vuoksi, Jasminin taas *Harry Potter* -kirjat ja *Veljeni Leijonamieli* jännityksen vuoksi. Viivi on lukenut

kolme kertaa *Haloo, kuuleeko kaupunki?* -kirjan, koska se on niin hyvä. Julian lempikirja on *San Silvon arvoitus*, koska se on jännittävä ja kertoo hevosista ja kahden tytön seikkailuista. Jani taas lukee mieluiten *Risto Rämpääjä* -kirjoja, kun ne ovat humoristisia ja hauskoja.

Kirjallisuusdiplomien suorittaneet 4.5.2005 mennessä seuraavat oppilaat:

1–2-luokalta Suha Chowdhury, Jaakko Karsikko, Siiri Meriläinen, Oskari Ronkainen, Paavo Ruka, Jasmin Tikkanen ja Kaisa Uusimäki; 2a-luokalta Janina Ahonen, Konsta Blomster, Jasmine Dopp, Eemeli Heikkinen, Ella Hoppula, Joonas Hyyppä, Roosa Karvonen, Janika Kemi, Ville Kumpulainen, Aleksin Niemelä, Katri Poutiainen, Jori Rautio ja Max Siirtola; 2b-luokalta Elina Mainio, Jani Marttila, Miika Nygård, Antti Pajuniemi, Julia Ritvanen, Julia Sundberg, Viivi Välimäki ja Roosa Väyrynen; 4a-luokalta Juho Elsinen, Ilkka Heikkinen, Aleksin Heiska, Juho Heiska, Elina Honkanen, Sini Ijäs ja Maria Mäkelä; 4b-luokalta Kasper Parkkinen; 6b-luokalta Alen Denic, Julia Haapalahti, Essi Holappa, Salla Juopperi, Mikko Kanniala, Hannu Karjalainen, Tatu Lukkarila, Aapo Mattila, Ella Penttilä, Reetta Penttilä, Noora Pitkänen, Nina Tanskala, Toni Teerikangas ja Heikki Uusitalo; 5–6-luokalta Antti Peltokorpi ja Nelli Syväjärvi; 6c-luokalta Senja Berg, Jani Juustila ja Elina Linna.

Paljon onnea kaikille kirjallisuusdiplomien saajille ja antoisia lukuhetkiä tulevaisuudessakin.

Anja Lindh

Uusia, innovatiivisia kokeiluja kulttuurin ja taiteen opetuksessa

Lähde-hanke

Oulun normaalikoulun perusasteen vuosiluokat 0–6 on ollut usean vuoden ajan osallisena Suomen Tammi-hankkeessa, joka oli Opetushallituksen ja Museoviraston kulttuuriperintöopetuksen kehittämisprojekti. Hankkeen päätavoitteena oli vahvistaa kulttuuriperintöopetuksen asemaa kouluissa ja luoda yhteyksiä koulujen ja museoiden välille. Hanke päättyi syksyllä 2004 pidettyyn tilaisuuteen, jonka yhteydessä avatussa näyttelyssä esiteltiin myös Norssin juliste ”Elävää kulttuuriperinnön ja historian opetusta Oulun normaalikoulussa”. Julisteessa esiteltiin koulun kulttuuriperintöopetusta ja opintokäyntejä museoihin ja Kierikkiin.

Koulumme liittyi Opetushallituksen käynnistämään, vuosina 2004–2006 toteutuvaan Lähde – luovuus- ja kulttuurikasvatushankkeeseen. Kulttuuriperintöopetuksen kehittämisuhanke Suomen Tammi linkitetään tähän hankkeeseen. Hankkeessa lähestytään luovuutta monesta näkökulmasta. Taiteen ja tieteen yhteistä toimintaa pidetään perustana laajan näkemyksen kehittymiselle. Innovatiivisten pedagogisten toimintatapojen ja menetelmien kehittäminen uudistuneiden opetussuunnitelmien yhteydessä on keskeistä.

Koulumme luovuus- ja kulttuurihanke nimettiin oululaisittain Onnikka-hankkeeksi. Hankkeen tavoitteena on

- tukea oppilaiden luovaa ja innovatiivista ajattelua ja toimintaa
- tukea oppilaiden eheää, kokonaisvaltaista kasvua ja yhteisöllistä toimintaa
- kehittää oppilaita kiinnostavia toimintatapoja ja menetelmiä paikalliskulttuurin oppimiseen
- edistää oppilaiden kulttuurista lukutaitoa ja kulttuurien tuntemusta
- tarjota opettajaksi opiskeleville mahdollisuus osallistua luovuus- ja kulttuurikasvatuksen kehittämiseen.

Hankkeessa korostetaan toiminnallista ja luovaa lähestymistä erityisesti taito- ja taideaineiden välityksellä Oulun ja lähiseudun paikallishistoriaan, elinkeinoelämään, kulttuuriin ja taiteisiin. Hankkeeseen kuuluu erilaisia integroituja projekteja. Projekteja kehitellään muun muassa kuvataiteen, käsityön, musiikin, liikunnan, äidinkielen ja kirjallisuuden sekä historian

tunneilla. Lisäksi toteutetaan toiminnallisia opintokäyntejä, leirikouluja ja konsertteja sekä osallistutaan Oulu 400 vuotta -tapahtuman tehtäviin ja toimintoihin. Yhteistyökumppaneina toimivat Oulun yliopiston kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikkö, Nukun Sanataidekoulu ja Pohjois-Pohjanmaan museo. Hankkeen yhdyshenkilönä koulussamme on musiikin lehtori Mervi Sirén.

Anja Lindh ja Mervi Sirén

Elämyksiä sanataiteen parissa

Koulumme on tehnyt yhteistyötä usean vuoden ajan Nukun Sanataidekoulun kanssa ja osallistunut Oulussa järjestetyille Lasten ja nuorten valtakunnallisille sanataidepäiville. Sanataidepäivien yhteydessä koululla on yleensä vierailut lasten- ja nuortenkirjailijoita. Tänä vuonna sanataidepäivät järjestettiin 21.–26.2.2005 yhdessä Lasten ja nuorten teatteripäivien kanssa. Molempien lastenfestivaalien tavoitteena oli vilkas ja monitaiteinen lastenkulttuuriviikko. Ohjelmassa oli sanataiteen ja teatterin lisäksi nukketeatteria, elokuvia, tanssia, satuesityksiä ja erilaisia näyttelyjä. Päivien elokuvaohjelmiston teemana oli sota ja rauha. Koulumme 5–6-luokka osallistui elokuvaprojektiin, jonka aikana tehtiin oma elokuva yhteistyössä Nukun Elokuvakoulun kanssa Kaija Juurikkalan Taikalamppu-elokuvametodia hyödyntäen. 6b-luokan oppilaat osallistuivat puolestaan *Pessi ja Illusia* -projektiin, jonka aikana tutustuttiin Yrjö Kokon *Pessi ja Illusia* -teokseen, samannimiseen elokuvaan ja tanssityöpajaan Nukulla. 1–2- ja 2b-luokat tutustuivat Nukulla järjestettyyn Liisa Kallion kuvitusnäyttelyyn ja työpajaan 16.2.2005. Lisäksi kyseiset luokat järjestivät 24.2. runoaiheisen vanhempainillan, jossa vieraili kirjailija Inkeri Karvonen. Ilta oli hyvin lämminhenkinen, ja jotkut vanhemmatkin intoutuivat runonlausuntaan. Henkilökunta sai puolestaan nauttia sanataiteesta opettajainhuoneen nurkkaukseen tehdystä kirjallisesta kahvilassa kevään aikana.

Sanataidepäivien työryhmä

Sanataiteilijoiden kevät

Innokkaita, lennokkaita, pieniä, suuria

Monta _____ sanataiteilijaa,
kaksi _____ sanataideopettajaa ja
paljon _____ ideoita
– meidän sanataidekerhomme.

_____ kynät raapustavat _____ sanoja,
jotka kietoutuvat _____ tarinoiksi.
_____ lukija ja _____ kuuntelijat
syöksyvät _____ seikkailuihin.

Sanataide on kirjoittamista, lukemista, kuuntelemista, sanoilla leikkimistä, ajatusten muotoilua, vääntämistä, kääntämistä. Sanataide on sanoja ja taidetta, niin kuin kuvaamataito kuvia ja taidetta tai musiikki säveliä ja taidetta. Sanoja voi kuulla, ne voi nähdä, niitä voi lausua ja ne voi jopa tuntea. Miltäköhän ne mahtaisivat haista?

Kevät – millaisia mielikuvia se sisältääkään? Kevät-sana kihisee jännittävästi. Keväällä monet uudet asiat saavat alkunsa, niin myös meidän sanataidekerhomme. Muistoihin on jäänyt lämmin kuva helmikuisesta pakaspäivästä, jolloin sanataidekerhoilimme ensimmäisen kerran kakkos- ja kolmosluokkalaista muodostuneen ryhmän kanssa. Heti alussa matkustimme vielä kaukaisempiin muistoihin, ja kertoihan se Muumipappakin omansa. Monen mahdollisen muiston kuvitus on peräisin *Tyttö ja naakkapuu* -kirjasta.

”Muistan sen kesän. Se oli todella mukava ja leikin paljon. Olimme isän kanssa rannalla. Ilma oli hieno ja tuuli juuri sopivasti, ettei tullut hiki, ja vesi tuntui tarpeeksi lämpimältä, jotta sinne olisi voinut mennä uimaan. Minulla oli uusi uimapuku ja kellukkeet. Leikimme isän ja äidin kanssa kauan vedessä. Hiekalla näin todella hienon hiekkalinnan. Menin katsomaan sitä lähempää. Leikin sillä. Se oli todella upea. Yhtäkkiä rakentaja tuli paikalle. Se oli eräs tyttö. Tyttö oli todella mukava ja meistä tuli ystävät. Kaikki se tuntui todella uskomattomalta.”

Aikoinaan joku on kai muistellut tarinan siitä, miksi karhun häntä on niin lyhyt. No sehän on selvää, mutta miksi Spyro ja Koirakissa ovat ystäviä tai miksi Haisuli syö nykyisin vain neuloja?

”Haisuli kävelee metsässä. Hän etsii ruohoa. Hän näki matkalla Kukkeron. – Hei, sanoi Kukkeron, mutta Haisuli ei kuullut. Hän luuli Kukkeron ruohoksi. Haisuli yritti haukata Kukkeron. – Älä syö minua! huusi Kukkeron. Haisuli säikähti ja juoksi karkuun. Haisuli ei enää koskaan syö ruohoa.”

Aluksi melkein kaikki olivat toisilleen uppo-outoja. Nyt kun meillä on lukuisia kerhokertoja takanamme,

tiedämme toisistamme yhtä sun toista. Tiedämme esimerkiksi sen, mistä ovat sanataiteen mestarit tehty. (Sanataiteen mestarit on lasten valitsema nimi kerhollemme.) Resepteihin voi tutustua kokoamassamme reseptikirjassa, jonka voimme tietysti joskus tulevaisuudessa julkaista. Tässä kuitenkin hieman esimakua:

*”E:n resepti
– paljon voimaa
– ruokalusikallinen suolaa
– muutama pippuri
– kulhollinen sokeria
– ripaus maata
– paljon tulta
– muodikkaita vaatteita
– vaaleanpunaisia sydämiä
– kissamaisia eleitä
– herkkä”*

Olemme makustelleet kirjaimia, haukanneet sanoja, keittäneet lorusoppaa ja jälkiruuksi sepittäneet satuja yhteisvoimin. Satuhahmoihin koulun väki on voinut käydä tutustumassa kirjastossa. Nämä satuhahmot ovat seikkailleet keppinukkeina mitä kummallisimmissa tarinoissa. Satuolentoihin olemme törmäilleet muutenkin: toisinaan vastaan on tullut Rauha Räppääjä, toisinaan taas Silppuri tai hobitti, joka oli jättänyt meille salakirjoitusta sisältävän kartan. Onneksi saimme ratkaistua hobittien riimukirjoituksen, jotta pystyimme selvittämään, miksi kartassa mainittua Durinin päivää oikein vietettiin. Entäpä jos meillä jokaisella olisi oma päivä? Millainen se olisi? Mitä silloin tehtäisiin? Meidän omassa kalenterissamme onkin erikoiset juhlapäivät. Myös viikonpäivät ja kuukaudet saivat uudet nimet. Viimeinen kerhokerta on pian käsillä. Ehkä sekin vakiintuu kalenterimme juhlapäiväksi. Silloin juhlietaan Sanataiteen mestareita herkutellen maljapuhein ja runoesityksin.

Kevään aikana on ollut mukava huomata, kuinka pieni sanataideryhmämme on hakenut muotoaan. Nyt se on toukkavaiheessa. Kesäksi annamme kerhomme koteloitua, jotta syysperhonen voisi kuoriutua ja heittäytyä hentojen siipiensä varaan. Ehkä siitä joskus kehkeytyy uljas ritari.

Sanataideopettajat Stiina Rantatalo ja Merita Saraste

Luova tutkimusmatka oopperaan

Normaalikoulun 1–2-, 2a-, 2b- ja 2c-luokan oppilaat tutustuivat kevätlukukaudella musiikintunneilla lastenoopperaan, *Suomalainen tapiiri*. Tutustumatka oopperaan perustui Suomen kansallisoopperan (OOP!) koulutushankkeeseen, jossa lähtökohtana oli elämyksellisyys ja oopperan tutuksi tekeminen. Suomen kansallisoopperan lasten- ja nuortentoiminnan osasto, OOP! tuottaa lapsille ja nuorille suunnattuja esityksiä ja toteuttaa taidekasvatusprojekteja yhdessä koulujen kanssa ympäri Suomea.

Tutkimusmatka käynnistyi opettajien koulutuksella, jonka aikana perehdyttiin ns. draamallisen tulkinnan menetelmään sekä oopperan henkilöihin, keskeisiin juonellisiin ja musiikillisiin teemoihin. Koulutuksen jälkeen edellä mainittujen luokkien oppilaat saivat etukäteen eläytyä intialaisen Tapiirin, tiukan Pipon, urheiluhullun Sian ja mielistelevän Kanan roolihahmoihin.

Suomalainen Tapiiri kertoo Tapiirista, joka pakeni viidakkopalaa, eksyi äidistään ja päätyi lopulta Suomeen. Suomessa hänen täytyi osata hiihtää, luistella ja rakastaa penkkiurheilua. Uudessa kotimaassaan hän kohtasi Kanan, Sian ja Pipon, eikä sopeutuminen uuteen, vieraaseen kulttuuriin ollut aivan yksinkertaista. Tämän hauskan, lämminhenkisen ja ystävyydestä kertovan oopperan oppilaat pääsivät kuuntelemaan ja katsomaan Lasten ja nuorten teatteripäivillä 22.2.2005.

Oopperan esitti Suomen kansallisoopperan solistit ja Oulun kaupunginorkesteri.

Mervi Sirén

Tarinallisuusprojekti Norssissa

Viikoilla 9–12 varhaiskasvatuksen luokanopettajaopiskelijat toteuttivat tarinallisuusprojektin normaalikoulun 2a-luokassa. Ohjaajina toimivat suomenkielen ja draamapedagogiikan lehtori Kauko Komulainen Kasopesta ja luokan opettaja Minna Myrsky-Nyberg.

Projektin lähtökohtina olivat lapsilähtöisyys ja eettinen kasvu. Lapsilähtöisyyden periaatetta toteutettiin siten, että opiskelijat lukivat pohjakirjana Roald Dahlin *Kirahvi, kaani ja minä* -teoksen. Luennan jälkeen opiskelijat keskustelivat lasten kanssa pienryhmissä. Lasten ideoiden pohjalta opiskelijat laativat esitykseen käsikirjoituksen. Keskusteluissa nousi esiin myös tarinan eettisiä ulottuvuuksia, joita käsiteltiin esityksessä hahmojen välityksellä. Käytettävät nukkehahmot, lavasteet ja erilaisten äänien tuottamiseen tarvittavat välineet ideoitiin ja valmistettiin yhdessä lasten kanssa siten, että kaikki materiaalit olivat tavalla tai toisella uusiokäytössä. Useat vaikeimmista lavastuksellisista ongelmista ratkesivat lasten luovien ideoiden pohjalta.

Hahmojen ja lavasteiden tekemisen yhteydessä tavoitteena oli syventää tarinan eettisen puolen pohdintaa. Ryhmien ajatukset kirjattiin ja niitä käsiteltiin koko luokan kanssa. Lasten ajatukset ja oivallukset ylittivät odotukset.

Projektin aikana ohjaajien huomio kiinnittyi toistuvasti lasten ja opiskelijoiden väliseen avoimen lämpimään ja luottavaiseen vuorovaikutukseen. Tarttuva tekemisen ilo ja innostuneisuus oli nähtävissä kaikessa, mitä ryhmät tekivät.

Tarinan esille nostama erilaisuuden hyväksyminen konkretisoitui siten, että esityksessä jokaisella lapsella oli oma vastuullinen tehtävänsä (ääniefektien tuottaja, kertoja, nukkehahmo, näyttelijä).

Kenraaliharjoitusta oli seuraamassa koulun henkilökuntaa ja Äppo-solun väki. Varsinaisen ensi-illan yleisönä olivat lasten vanhemmat ja lähisukulaiset.

Minna Myrsky-Nyberg ja Kauko Komulainen

Tyttö ja naakkapuu -musiikinäytelmä

Oulun normaalikoulun Hoijakka-solussa toteutettiin keväällä Tyttö ja naakkapuu -musiikinäytelmä yhteistyössä Oulun kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikön musiikin sivuaineopiskelijoiden kanssa. Näytelmä perustui Riitta Jalosen kirjoittamaan ja Kristiina Louhin kuvittamaan vuonna 2004 Junior Finlandia -palkinnon saaneeseen teokseen Tyttö ja naakkapuu. Kirja kertoo pienestä tytöstä, joka menetti isänsä.

KASOPE:n musiikin sivuaineopiskelijat sanoittivat ja sävelsivät kaiken musiikin näytelmään musiikin lehtori Marja Ervastian johdolla. Samoin he suunnittelivat ja toteuttivat Hoijakka-solun oppilaiden kanssa näytelmän äänimaailman.

Hoijakka-solun opettajat sekä musiikin, käsityön ja liikunnan aineenopettajat muodostivat 2–4 opiskelijan kanssa ryhmiä, jotka vastasivat käsikirjoituksesta, musiikista, valoista, lavastuksesta, tanssista ja puvustuksesta. Oulun konservatorion tanssilinjan opetusharjoittelua suorittava opiskelija suunnitteli ja toteutti 3b-luokan kanssa näytelmän tanssiosuudet.

Projektissa mukanaolevat ja opetusharjoitteluaan suorittavat opiskelijat käsittelivät Tyttö ja naakkapuu -kirjaa luokissa, harjoituttivat musiikilliset osuudet sekä rakensivat oppilaiden kanssa osia lavasteista.

Pääroolissa olivat Reetta Iivari ja Soila Metsänheimo 3b-luokasta. Näytelmän musiikista vastasi opiskelijoiden ja 6b-luokan orkesteri. Lauuosuudet esittivät sekä oppilaat että opiskelijat. Näytelmää esitettiin useaan kertaan koko Oulun normaalikoulun perusasteen vuosiluokkien 0–9 oppilaille ja opettajille, oppilaiden vanhemmille ja yliopiston väelle. Lisäksi meillä oli yleisöä myös kaupungin kouluilta.

Tyttö ja naakkapuu -musiikinäytelmä on osa KASOPE:n ja Oulun normaalikoulun perusasteen vuosiluokkien 0–6 yhteistä taide- ja kulttuurikasvatuksen kehittämiseen liittyvää Kulta-hanketta, joka sai tänä keväänä opetusministeriöltä 15 000 euron suuruisen hankerahoituksen. Kulta-hankkeen tavoitteena on kehittää kulttuuri- ja taidekasvatuksen opintoihin liittyvää pedagogista harjoittelua sekä kokeilla uusia innovatiivisia yhteistyömuotoja Oulun kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikön sekä Oulun normaalikoulun välillä.

Marianna Junes-Tokola ja Mervi Sirén

Soulia, cha-cha-chata, discoa ja hip hopia

Jo usean vuoden ajan olemme tehneet yhteistyötä Oulun seudun ammattikorkeakoulun kulttuurialanyksikön kanssa. Tulevat tanssin ammattilaiset ovat suorittaneet opetusharjoittelua normaalikoulussa koko lukuvuoden ajan. Tänä vuonna urakkaa ovat tehneet Matti Puroila 6b-luokan kanssa ja Janica Matson 3b-luokan kanssa. Matin ohjelmassa on ollut todella vauhdikasta ja tehokasta hip hopia ja kokonaisen tanssiesityksen harjoittaminen. Janica on harjoittanut cha-cha-chata, soulia ja muita tansseja. Kevään 2005 alusta hän on ollut mukana yhteistyöprojektissa – musikaalissa *Tyttö ja naakkapuu* ja harjoittanut ja suunnitellut koreografian naakkatanssiin ja mummojumppaan. Monen tahon aikataulujen yhteensovittaminen ei aina ole ollut vaivatonta, niinpä projektin kuluessa on pitänyt oppia joustavuutta ja venymistä monessa suhteessa. ”Tanssien” olemme olleet mukana korkeakoulun omissa näytöksissä ja saaneet myös katselijana nauttia opiskelijoiden taidokkaasta ammatillisesta osaamisesta. Yhteistyö jatkuu ensi vuonna ja näin norssilaiset tutustuvat tanssimaailmaan ja voivat sitä hyödyntää vaikka tulevissa ”Wanhujen” tansseissa...

Eeva-Kaarina Järvinen

Hockey-Carneval-viikot Oulussa talvella 2005

Tammikuussa 2005 saimme viettää jääkiekkokarnevaaleja Oulun normaalikoulun ja Kuivasjärven perusasteiden 1.–3-luokkalaisten kanssa. Hockey-Carneval-viikojen aikana lapset tutustuivat ohjattuun jääurheiluun Linnanmaan jäähallissa. Liikuntatuntien aikana harjoiteltiin loistavissa olosuhteissa luistelun perustaitoja, jääurheiluleikkejä ja hieman myös pelaamista. Perimmäisenä tarkoituksena oli saada lapset kokemaan mukavia hetkiä jääurheilun parissa sekä tuntemaan sen myötä aitoa liikunnan tuomaa iloa.

Emme tienneet etukäteen, miten hyvin 1.–3-luokkalaiset osaavat luistella, ja osaamisen taso yllättikin positiivisesti. Oli mukava huomata, että näissä kouluissa lapsilla olivat luistelutaidot hyvin hallussa. Tapahtumista jäi meille muistoksi monia mukavia liikunnallisia hetkiä ja toivon, että oppilaatkin muistaisivat nämä positiiviset kokemukset myös tulevaisuudessa.

Haluan kiittää koulujen rehtoreita, opettajia ja oppilaita projektiin osallistumisesta ja aktiivisesta mukanaolosta. Toivottavasti teillä oli yhtä mukavaa kuin meillä vetäjilläänkin.

Yhteistyöterveisin

Harri Aho

Oulun Kärpät 46 ry
toiminnanjohtaja

Hyvät tavat mukana matkassa

Koulumaailmassa puhututtaa kansalaisvaikuttamini-
nen. Opettajan arkista työtä askarruttaa usein myös kysymys siitä, mitä vaikutusta koulukasvatuksella pitkällä aikavälillä oppilaisiin ihan oikeasti on. Kestopuheenaiehe on esimerkiksi hyvät tavat. Tervehtiminen, toisten huomioiminen, auttaminen, kiittäminen... siinä päivittäisiä asioita, joiden opettamisesta myös koulu omalta osaltaan vastaa. Mutta sisäistetäänkö hyvät tavat ja näkyvätkö ne oppilaiden käytöksessä silloinkin, kun ulkoinen kontrolli puuttuu?

Norssin neljätoista 10–12-vuotiasta tyttöä teki opettajiensa Eeva-Kaarinan ja Aulin kanssa jumppasirkusmatkan Tampereelle 22.–24.4.2005. Tavoitteena oli kilvoitella ja näyttää oululaista osaamista koko Suomen päätapahtumassa telinesarjoissa ja pyramideissa. Kymmenet harjoitustunnit ihmispiramidiiden rakentamiseksi olivat tehneet ryhmästä toimivan ja kiinteän. Pyramidit rakentuivat asteittain korkeammiksi ja korkeammiksi; tytöt kiipesivät ylemmäksi toinen toistaan tukien ja auttaen. Jokaisen oppilaan piti luottaa toiseen, jotta hurjiltakin näyttävät rakennelmat olivat turvallisia eivätkä sortuneet. Yhteistoiminnallisuudesta voitiin puhua sanan varsinaisessa merkityksessä. Kisat menivät hyvin, ja lauantai-illan pääjuhlaan valittiin yksi pyramidiesitys. Oulun norssin notkeat pääsivät näyttämään taitojaan valokeilaan Hakametsän jäähalliin rakennetulle areenalle.

Matka taittui junalla. Tulomatalla hyvä fiilis valtasi väsyneet opettajat ja oppilaat. Juna oli tupaten täynnä ja vaunussa oli tunnelmaa. Yksi ryhmän tytöistä tuli opettajiensa luo hämmentyneenä ja huolestuneena. Junan portaissa istui vanha mies, joka ei ollut löytänyt istumapaikkaa. ”Voidaanko me antaa oma paikka?” kuului kysymys meille. Tytöt järjestivät yhden penkin vapaaksi istumalla itse kolme vierekkäin ja menivät sitten pyytämään tätä vanhaa miestä istumaan vaunuun. Kun mies parin tunnin kuluttua tuli meitä opettajia kiittämään, oli ilo todeta idean paikan antamisesta olleen tyttöjen. Heille siitä kuului kiitos. Me opettajat, vietettyämme kaksi yötä koulun lattialla pyörien ja aamua odottaen saimme myös jotain... ajatuksen siitä, että näiden tyttöjen kanssahan voisi jälleen ensi vuonna lähteä jumppasirkusmatkalle Jyväskylään.

Mukana ikimuistoisella matkalla olivat Tiia Käpylä, Anna Ryhänen, Ludi Wang, Pauliina Lukkarila, Vilma Vehkala, Minna Uusimäki, Senja Berg, Renata Latypova, Elina Linna, Sarita Kemi, Katja Leskelä, Nelli Syväjärvi, Julia Haapalahti, Mira Portimo sekä opettajat Auli Halme ja Eeva-Kaarina Järvinen.

Auli Halme ja Eeva-Kaarina Järvinen

Menestystä maailmalla

Norssin oppilaat ovat lukuvuoden aikana osallistuneet erilaisiin kirjoituskilpailuihin. Menestystä ovat saavuttaneet erityisesti 4a-luokan oppilas Marttiina Kangas ja 6a-luokan Yamuna Meyer-Rochow. Marttiina voitti Napero-Finlandia-kilpailussa oman sarjansa. Yamuna puolestaan palkittiin Unescon filosofianpäivän esseetapahtuman yhteydessä. Yamunan syvällisen ja ajatuksia herättävän kirjoituksen aiheena on *Mikä on tärkeää maailmassa*, ja Marttiinan kirjoittaman jännittävän kertomuksen nimi on *Kultaluu*.

Mikä on tärkeää maailmassa

Tärkeää maailmassa... tästä ihmisillä on erilaisia mielipiteitä. Jonkun mielestä kaljan juonti voi olla tärkeää, jonkun toisen mielestä vaikkapa tanssiminen. Minusta ei kuitenkaan kumpikaan näistä ole tärkeää. Tärkeää minusta on toisen kunnioittaminen. Mutta mitä se tarkoittaa? Kaikilla on siitä varmaan erilainen käsitys.

Minusta sillä tarkoitetaan sitä, että kenellekään ei tehdä pahaa, ei loukata tunteita, vaan ollaan ystäväisiä. Kaikkia pitää kunnioittaa. En tarkoita vain kaikkia ihmisiä, vaan myös eläimiä. Niin... miksi ihmiset tappavat eläimiä ihan turhaan? Eivätkö he voi olla niille ystäviä niin kuin toisillensa? Mutta ovatko ihmiset ystäviä edes toisillensa? Yleensä ei. Jos esimerkiksi suomalaisen kouluun tulee joku afrikkalainen, häntä haukutaan todella paljon. Mutta miksi? Eihän se hyödytä elämää tippaakaan. Afrikkalainen oppilas voi olla tosi kiva kaveri. Melkein kukaan ei ymmärrä, miten paljon se afrikkalainen on saattanut kärsiä. Ehkä hän on joutunut orpokotiin tai hänet on yritetty tappa. Kukaan ei ajattele, mitä hänen päänsä sisällä liikkuu tai mitä hänen tunteensa ovat. Monet ihmiset ajattelevat vain omaa itseään. Sitä ei ehkä saata tuntea itse, mutta muut huomaavat sen helposti. Toiseksi ihmiset ajattelevat vain ihmisen ihonväriä, rahaa, työpaikkaa ja muita sellaisia asioita. Mitä väliä tällaisilla jutuilla on? Siinä on taas kysymys.

Eläimet eivät loukkaa toisen tunteita. Ne eivät edes valehtele eivätkä ne kerro salaisuuksia. Miksi ihmiset eivät älyä sitten olla eläinten ystäviä? Mutta jos haluaa olla jonkun ystävä, häntä ei tietenkään voi syödä! Onkohan se syy, miksi ihmiset eivät voi olla eläinten

ystäviä? Mielestäni ei ainakaan ihan, sillä monet ”eläinrakkaatkin” syövät omia ”ystäviä”. Jos eläimiä kunnioitettaisiin, niitä ei tapettaisi niin kuin ihmisiäkään ei tapeta ihan milloin tahansa. Luontoa ei varmaan saastutettaisi eikä olisi ainakaan niin paljon roskaa ympäristössä kuin nyt.

Mutta nämä eivät ole ainoita tärkeitä asioita maailmassa. Kaikilla pitäisi olla koti, edes omanlainen koti, olisipa se sademetsä, sirkusvaunut, rivitalo tai vaikkapa palatsi. Lapsilla pitäisi olla oikeus myös leikkiä eikä vain tehdä työtä. Kaikkien lapsien pitäisi kertoa omia mielipiteitä. Olisipa se huono asia tai hyvä asia. Kukaan lapsi ei saa tehdä liikaa töitä. Jokaisen lapsen velvollisuus on tietenkin auttaa kotitöissä ja muissa pienissä tehtävissä, mutta kukaan lapsi ei saa esimerkiksi ahkeroida pellolla koko päivää.

Lapsesta tuntuu varmaan tosi pahalta joutua tuntemattomaan paikkaan ja tehdä rankkaa työtä ilman rakkautta. Lapset tarvitsevat rakkautta – nimenomaan vanhempien rakkautta. Vanhempien velvollisuus on pitää hyvää huolta lapsistaan. Jos sinut pakotettaisiin tekemään rankkaa työtä, miltä sinusta tuntisi? Varmaan pahalta. Ja jos olet aikuinen, voit kuvitella itsesi lapsen paikalle. Se on silloin vielä pahempaa.

Lapsia ei saa pakottaa mihinkään pahaan. Pahaa eivät kaikki erota hyvästä. Joskus saattaa tehdä jotain pahaa, mutta vasta jälkepäin huomaa, että se olikin väärin. Lapsia pitää ymmärtää, miltä heistä tuntuu. Joskus tekee mieli tehdä pahaa, vaikka tietää, ettei se ole oikein. Itseä pitää hillitä. Se on myös yksi tärkeä asia. Kaikkien lapsien kuuluisi käydä koulua iloisesti. Jopa kaikkien tyttöjen, sillä joissakin maissa vain pojat käyvät koulua. Kaikki lapset ovat yhtä arvokkaita. Minusta koko maailman pitäisi tietää tämä.

Joissakin maissa lapsia myydään orjiksi ja pakotetaan tekemään kaikenlaista rankkaa työtä, mikä ei sovi alkuunkaan pienelle, hennolle lapselle. Jos ihmiset kunnioittaisivat lapsia ja toisiaan, tätä kaikkea pahaa ei tapahtuisi. Aikuistenkin pitäisi kunnioittaa lapsia. Kaikkien pitäisi saada koulutusta. Varsinkin tulevaisuudessa se on tärkeää.

Tulevaisuus... kukaan ei tiedä meidän tulevaisuutta. Vain aika tietää sen. Mutta se, mikä on tärkeää maailmassa, ei milloinkaan muutu.

Yamuna Meyer-Rochow 6a

Kultaluu

Omistettu maailman hupsuimmille koirille eli Vingulle ja Rigolle.

Oli synkkä ja myrskyinen yö Yorkshiresa. Sinä yönä yorkshirenterrieri etsivä MacSalaperäinen ei saanut unta. Hän oli oikein salaperäinen nimensä mukaan. Hän oli Sherlock Holmesin tapainen etsivä (vaikka oli-kin koira). Siinä hän istui tuolissaan tietäen, että jotain tapahtuisi pian. MacSalaperäisellä oli apulainen, kuten kunnan etsivällä ainakin. Apulaisen nimi oli MacTumpelo (MacTumpelo vihasi nimeään kuten varmaan voi päätellä) ja hän oli rodultaan bichon frisé. Hänellä oli tapana miettiä hankalia kysymyksiä, etsien niihin vastauksia hinnalla millä hyvänsä. Tällä hetkellä kysymys oli se, että onko avaruudessa elämää? Sitä hän oli pähkäillyt pitkän aikaa. MacTumpelo ja MacSalaperäinen olivat hyvin erinäköisiä. MacTumpelolla oli niin valkoinen turkki, että lumikin näytti harmaalta siihen verrattuna. Hänellä oli pyöreät kasvot ja hiukan lyhyempi kuono, kuin MacSalaperäisellä. Erikoisen näköisen teki hänestä se, että hänellä oli siniset silmät. MacSalaperäinen oli väriltään musta ja ruosteepunainen (kuten kunnan yorkshirenterrieri ainakin). Hänellä oli ruskeat silmät, jotka eivät koskaan hohtaneet kuten MacTumpelon silmät. MacSalaperäisen etsivän olemusta on vaikea kuvailla, mutta jokainen saakoon kuvitella itse miltä hän näyttää. Lopulta tapahtui jotain. Toimiston luun muotoinen puhelin soi. MacSalaperäinen vastasi innokkaasti:

- Etsivä MacSalaperäinen puhelimesta. Miten voin auttaa?
- Oi, Oi! Aivan 'irveitä on tapahtunut! kuuluu ranskalaiskorosteinen ääni.
- Ei hätää! Minä autan neitä joka tapauksessa. Kertokaa nimenne, rotunne, osoitteenne ja mitä on tapahtunut, sanoi MacSalaperäinen kiihtyneenä.
- Oi minua 'ölmöä! Nimeni on Vivian L'amour, rotu löwhen, asun osoitteessa Tassutie 14 B 144414 Yorkshire. Rikos on aivan 'irveä! Minun ensiluokkainen kultaluu jossa on 1000 timanttia on VARASTETTU! hän sanoi tohkeissaan.
- MacSalaperäinen ei ollut koskaan kuullut löwhen rotua, mutta arveli sen olevan jotain ranskalaista.
- Ole huolehti! Minä olen MacSalaperäinen ja apulaiseni MacTumpelo tulemme näillä minuuteilla! sanoi MacSalaperäinen innokkaana mysteeristä.
- No 'yvästi sitten, sanoi L'amour helpottuneena.
- Nyt lähdetään selvittämään mysteeriä, rakas kollega! sanoi MacSalaperäinen MacTumpelolle. MacTumpelo katsoi pitkään syvän sinisillä silmillään ja lähti sitten

matkaan huohtaen. Sankarimme lähtivät matkaan mustalla autollaan. MacSalaperäinen ajoi ja MacTumpelo luki karttaa.

- Vasemmalle! Ei, ei! Oikealle! Suoraan! Taakse! huusi MacTumpelo. Lopulta tunnin kuluttua saapuivat etsivät L'amourin asunnolle. Talo oli valtava! Etsivät koputtivat valtavaan oveen. Labradorinnoutaja (joka oli ilmeisesti hovimestari) tuli avaamaan.

- Ahaa! Te olette selvästi ne etsivät jotka tulivat katsomaan miten sille koristeluulle kävi! Tulkaa vain sisään. Neiti L'amour odottaa teitä aulassa, sanoi hovimestari. L'amour tuli vastaan puhuen niin nopeaa, ettei kukaan saanut selvää. Istuuduttuaan alkoi selitys, miten luulle oli käynyt.

- Minä pidin täällä näyttelyn, koska minulla on paljon koriste-esineitä. Sitten valot sammui! 'Eti, kun valot oli pistetty päälle, oli luu kadonnut! selitti L'amour kiihkeästi.

- Ketkä olivat mukana näyttelyssä? kysyi MacSalaperäinen kiinnostuneena.

- Vain 'yvät ystäväni. Tässä lapussa on 'eidän tietonsa, sanoi L'amour antaen samalla lapun.

- MacTumpelo ja minä lähdemme oitis kuulustelemaan heitä, sanoi MacSalaperäinen tynyesti.

- Älä puhuttele minua tuolla nimellä! Sano kollegaksi mieluummin! voihkaisi MacTumpelo, joka ei ollut sanonut koko keskustelun aikana sanaakaan.

- Teillä on erikoiset silmät MacTumpelo, sanoi L'amour ihmetellen.

- Löpinät sikseen! Mysteeri odottaa! sanoi MacSalaperäinen innokkaana.

Niin lähtivät sankarimme kuulustelemaan epäiltyjä.

- Katsotaan... Epäilty nro 1: MacHienosto, rotu silkkiterrieri, osoite Häntätie 29 054896 Yorkshire, sanoi MacSalaperäinen lukien karttaa (MacSalaperäiseltä ei ollut oikein onnistunut ajaminen viime kerralla joten nyt hän luki karttaa ja MacTumpelo ajoi).

- Helppo koiranmakkara! Sehän on tuossa vieressä! sanoi MacTumpelo. He menivät talon eteen. Talo oli vielä valtavampi kuin L'amourilla! Siinä sankarimme pällistelivät taloa sinisin ja ruskein silmin. Meni jonkin aikaa kunnes MacSalaperäinen VIHDOIN kolkutti valtavaan oveen. Oven aukaisi kultainen noutaja (kultainen noutaja -rotuiset hovimestarit olivat arvokaimpia hovimestareita mitä löytyi).

- Tulivatko arvot herrat tapaamaan MacHienostoa? sanoi hovimestari vielä arvokkaammin.

- Kiitos, sanoivat herrat yhteen ääneen. Matkalla huoneeseen tuli "pieniä" vaikeuksia. Talo oli niin suuri, että sankarimme eksyivät sinne kaksi kertaa ennen kuin pääsivät odotushuoneeseen (kyllä, kuulitte oikein! Jopa harjaantuneet etsivät voivat eksyä taloon!).

Minuutit kuluivat hitaasti. Tunnin kuluttua päästi MacHienosto heidät sisään.

- Mitä asiaa herroilla on? kysyi MacHienosto pitkästyneesti.
- Tulimme kuulustelemaan teitä. Teitä epäillään kultaaluun ryöstöstä, sanoi MacSalaperäinen. Hän oli harjoitellut esittämään syytöksen niin, että se sai kaikilta kuulusteltavilta karvat pystyyn.
- Hy-hy-hyvä on, sanoi MacHienosto peläten.
- Te olitte siis L'amourin näyttelyssä. Huomasitteko kuinka valot sammuiivat yhtäkkiä? kysyi MacTumpelo tuijottaen samalla MacHienostoa suoraan silmiin.
- Kyllä, huomasin, sanoi MacHienosto kuin robotti. MacSalaperäistä pelotti MacHienoston puhetyyli. Aivan kuin hän olisi transsissa.
- Voi rakas kollega! Totta kai kaikki huomaavat kun valot sammuvat yhtäkkiä! moitti MacSalaperäinen MacTumpelo. MacTumpelo ei ollut moksiskaan, vaan tuijotti MacHienostoa ja kysyi:
- Teittekö te rikoksen?
- En tehnyt, sanoi MacHienosto kuin kone.
- Hyvä! Minusta kuulustelu riitti jo, sanoi MacTumpelo rauhallisesti.
- Voi sinua MacTumpelo! Sinähän kysyit vain kaksi kysymystä! Ei se riitä alkuunkaan! huusi MacSalaperäinen pettyneenä.
- Höpö, höpö! Se riitti ja sillä sipuli! Lähdetään jo, sanoi MacTumpelo. Pettyneenä lähti MacSalaperäinen MacTumpelon matkaan (etsivät eivät eksyneet paluumatkalla kiitos mahtavan hajuainstin).
- Kuka on seuraava epäilty? kysyi MacTumpelo kävellessään kohti autoa.
- Sir Jalo. Se on sitten viimeinen epäilty. Listassa ei ole muita, vastasi MacSalaperäinen apeasti.
- Täh! Ei muita? En voi muuta sanoa kuin, että L'amour pitää pieniä näyttelyitä, ihmetteli MacTumpelo.
- Osoite on Kirppukatu 3 054896 Yorkshire, rotu on pumi, jatkoi MacSalaperäinen apeampana kuin koskaan.
- Vielä helpompi koiranmakkara! Sehän on viidenkymmenen metrin päässä! Valmistaudu äkkikäännökseen, sanoi MacTumpelo ajamisen huumassa. Sitten MacTumpelo teki kamalan kurvin joka nosti kokee-neelta etsivältä karvat pystyyn. Heidä odotti tällä kertaa vieläkin isompi talo. Ovet olivat 2 m pitkät (ottaen huomioon koirien koon, ovet olivat todella suuret). Etsiville se ei ollut ihmekään, sillä he odottivatkin Sir Jalon kodin olevan suuri. MacTumpelo koputti oveen. Oven aukaisi itse Sir Jalo ilmeisesti.
- Sir Jalo, oletan, sanoi MacSalaperäinen arvokkaasti.
- Kyllä olen. Käykää peremmälle, sanoi Sir Jalo uskottoman rennosti. Etsivät olivat onnellisia, koska tällä

kertaa heidät opastettiin huoneeseen (kuten varmaan muistatte sattui edellisessä talossa ”pieniä” vahinkoja). Käytävät olivat oikein mielenkiintoisia. Kaikkiialla oli tauluja hienoista pumeista (he olivat ilmeisesti Sir Jalon sukulaisia). Sitten sankarimme vihdoinkin saapuivat toimistohuoneeseen.

- Millä asialla liikutte? Luonani käy harvoin vieraita, sanoi Sir Jalo.
- Tulimme kuulustelemaan teitä. Teitä epäillään kultaaluun ryöstöstä, sanoi MacSalaperäinen.
- Saatte te kyllä sinutella, sanoi Sir Jalo. Ihme ja kumma Sir Jalolle ei noussut karvat pystyyn.
- Olit siis L'amourin näyttelyssä. Huomasitko sinä kuinka valot sammuiivat yhtäkkiä, kysyi MacTumpelo.
- Kyllä huomasin, sanoi Sir Jalo. Sir Jalon puhetyyli oli muuttunut. Hän puhui konemaisesti kuten MacHienostokin. MacSalaperäinen ei voinut tajuta sitä.
- Teitkö sinä rikoksen, kysyi MacTumpelo.
- En tehnyt, sanoi Sir Jalo niin konemaisesti, että MacSalaperäiseltä nousi karvat pystyyn.
- Olemme kuulleet tarpeeksi. Hän on syytön. Samoin MacHienosto. Lähdetään kollega, sanoi MacTumpelo.
- Sinä kysyit taas vain kaksi kysymystä! Ei se riitä! Eihän tästä tule mitään! raivosi MacSalaperäinen. MacTumpelo ei ollut kuulevinaan, vaan lähti auton luo raahaten samalla MacSalaperäistä matkassaan. Sankarimme lähtivät takaisin L'amourin kotiin. MacSalaperäinen oli vihainen. Hän päätti lähteä seuraavana päivänä tekemään omia tutkimuksia. Lopulta he pääsivät L'amourin kotiin.
- Löysittekö syyllisen? kysyi L'amour.
- Emme löytäneet, sanoi MacSalaperäinen mulkaisten samalla MacTumpelo.
- Kumpikaan ei ollut syyllinen, sanoi MacTumpelo.
- Hah! kuiskasi MacSalaperäinen.
- Mennään kysymään vahtimestarilta millainen kultaalu on! Hän saattaa tietää jotain, sanoi MacTumpelo innokkaana.
- Hyvä on, jupisi MacSalaperäinen. Hovimestari oli juuri siivoamassa, kun etsivät saapuivat kuulustelemaan häntä.
- Kerro meille kaikki mitä tiedät kultaluusta. Korostan sanaa KAIKKI, sanoi MacSalaperäinen.
- Kultaluu on arvokkain esine mitä täältä löytyy. Siinä on 1000 timanttia ja 500 g kultaa. Se on ollut lasivitrinissä aina. Se oli siellä jopa ennen minun tuoloani tänne. Kultaluun alla lukee Rakkaalle Vivianille. Se on ollut aina samassa asennossa, eli se puoli jossa on timantteja ylöspäin. Alla ei ole yhtään timanttia. Kultaluuta ei ole koskaan ennen varastettu, eikä siihen ole koskettu. Siitä on tassunjälki todisteet. L'amour on oikein tarkka luustaan. Hän tarkistaa sen joka päivä

(tietenkin kumihansikkailla, ettei siihen tule tassunjälkiä). Silloin kun luu varastettiin olin lomalla joten en tiedä ryöstöstä paljoa paitsi sen, että turvalaitteet olivat pois päältä näyttelyn ajan. Muuta kerrottavaa siitä ei ole, selosti hovimestari.

- Kiitos tuostakin vähästä, huokaisi MacSalaperäinen.

- Jääkää tänne yöksi! Tilaa riittää, sanoi L'amour.

- Mikäs siinä, sanoi MacSalaperäinen.

- 'Yvä! huusi L'amour. Jonkun ajan päästä, kun kaikki olivat menossa nukkumaan kysyi MacSalaperäinen MacTumpelolta:

- Ystäväni, hän aloitti.

- Niin mitä? kysyi MacTumpelo.

- Mistä sinä tiesit, että syytetyt olivat syyttömiä? Miksi he puhuivat niin konemaisesti? ihmetteli MacSalaperäinen.

- No, nyt minun on siis aika selittää, sanoi MacTumpelo huohtaen.

- Selittää MITÄ?! ihmetteli MacSalaperäinen.

- Sen, että osaan hypnotisoida. Minullahan on aina ollut erikoiset silmät, selitti MacTumpelo.

- Miksi ihmeessä et kertonut? kysyi MacSalaperäinen ällistyneenä. Hän ei voinut käsittää miten joku voi salata sellaisen taidon.

- Minua pelotti, että suutut, sanoi MacTumpelo nolona.

- Miten siitä voi suuttua? ihmetteli MacSalaperäinen.

- Sinähän aina tahdot selvittää mysteerit itse ja ajattelin, että sinulla olisi vähemmän tehtävää jos minä vain hypnotisoisin, myönsi MacTumpelo.

- Voi sinua tumpelo! Mennään nyt kuitenkin nukkumaan, sanoi MacSalaperäinen. Sinä yönä näki MacSalaperäinen kummaa unta. Hänen päässään kaikui hovimestarin selostus kultaluusta.

- HOVIMESTARI SEN TEKI! huusi hän aamulla herättyään.

- Mitä hän teki? kysyi MacTumpelo unisena.

- Rikoksen tietenkin! huusi MacSalaperäinen.

- Hän oli lomalla silloin kun luu ryöstettiin, sanoi MacTumpelo.

- Osaavat hovimestaritkin valehdella, sanoi MacSalaperäinen tyyneästi.

- Minä hypnotisoin hänet niin nähdään kuka on oikeassa! Lyön luuni vetoa, että hän ei tehnyt sitä, sanoi MacTumpelo epäuskoisena. Etsivät lähtivät hovimestarin luo jännittyneinä. Kumpikin oli varma, että voittaa vedon.

- Kas, kas! Etsivähän ne siinä! Olin juuri laittamassa aamupalaa. Mitä asiaa? sanoi hovimestari. MacTumpelo tuijotti hovimestaria sinisillä silmillään. Hovimestari ei tajunnut mitä hän teki. Hänestä tuntui, että mikään muu ei ollut kiinnostavampaa, kuin nuo siniset silmät.

- Teitkö rikoksen? kysyi MacTumpelo.

- Tein, vastasi hovimestari.

- Minähän sanoin, että hän teki sen! Olet minulle luun velkaa! hihkui MacSalaperäinen voitonriemuisena.

- Missä kultaluu on? kysyi MacTumpelo.

- Huoneeni salaovessa. Näytän sen teille, vastasi hovimestari. Etsivät seurasivat hovimestari iloisena, jännittyneenä ja pelokkaana. Salaovi aukesi naristen. Etsivät henkäisivät ihastuksesta! Kultaluu oli kauniimpi kuin he olivat kuvitelleet! Etsivät nuuskivat luun perinpohjin. Siinä oli selvä hovimestarin haju!

- Köytetään hovimestari ennen kuin hän herää hypnoosista, sanoi MacTumpelo. Kun hovimestari oli köytetty, oli aika herättää L'amour.

- Vivian L'amour! Syyllinen on löydetty! Hovimestari sen teki, sanoivat koirat yhteen ääneen.

- 'Ovimestariniko? Ei voi olla totta! Selittääkää miten se on ma'hdollista! huusi L'amour. Koirat selittivät tarinan perusteellisesti. L'amour ei ollut uskoa korviaan.

- Tässä ei auta muu kuin viedä 'ovimestari vankilaan, sanoi L'amour pettyneenä hovimestariinsa. Niin vietiin hovimestari vankilaan ja sankarimme palasivat kotiin. Oli jälleen kerran synkkä ja myrskyinen yö. MacTumpelo mietti miten MacSalaperäinen oli tiennyt, että hovimestari oli syyllinen. Osaatko sinä ratkaista sen? Yritä arvata ja tarkista menikö oikein! Alla lukee pienellä selitys.

Luitko tarkkaan hovimestarin selostuksen? Hän sanoi, että luu on pysynyt AINA samassa asennossa (eli timantti puoli ylöspäin). Hän tiesi, että alla lukee Rakkaalle Vivianille.

Marttiina Kangas

Norssin tähti tuikki kirkkaimmin

Perinteisesti Oulun tiernapoikakilpailujen yhteydessä on järjestetty lauluesitysten lisäksi myös muuta taiteellista osaamista mittaava kilpailu. Aikaisempina vuosina kilpailu on järjestetty tiernaperinneaiheisena kuvataidekilpailuna. Tänä vuonna vuorossa oli teknisen työn, tekstiilityön ja kuvataiteen yhteistyönä toteutettu tiernapoikaryhmän tähti. Toteutustapa oli materiaaliltaan ja tekniikaltaan vapaa. Tähti sai olla niin sanottu perinteinen tähti tai perinnettä kunnioitava mukaelmatahti. Lisäksi työn yhteyteen piti liittää ”matkakertomus” tähden tekemisen vaiheista eli työn ideoinnista, suunnittelusta ja tekemisestä.

Perusasteen 0–6-luokkalaisten sarjassa Oulun normaalikoulun oppilaat onnistuivat loistavasti. Vili-Riku Hurskaisen ja Pentti Pesosen toteuttama työ hurmasi tuomariston, ja pojat voittivat kisan pääpalkinnon, 150 euroa. Normaalikoulun menestystä täydensivät toiseksi sijoittuneet Emilia Mällinen ja Yamuna Meyer-Rochow. Panu Lipposen ja Topi Kankaan rakentama tähti arvioitiin kilpailun kolmanneksi parhaaksi, joten kaikki palkintorahat jaettiin Norssin oppilaiden kesken.

Tähtikilpailuun osallistuneita töitä oli nähtävillä keskustan liikkeiden näyteikkunoissa. Koulumme oppilaiden työt somistivat loppiaiseen saakka muun muassa Sinooperin ja Rotuaarin apteekin ikkunoita.

Eero Hietapelto

Menestystä Tämä toimii! -kilpailussa

Norssin oppilaat ovat osallistuneet Teknologiateollisuuden järjestämään Tämä toimii! -teknologiakilpailuun usean vuoden ajan. Jotkut ryhmät ovat myös menestyneet hyvin ja päässeet loppukilpailuun asti. Kilpailussa on oma sarjansa 1–3-luokkien ja 4–6-luokkien oppilaille. Kilpailuun osallistutaan neljän oppilaan joukkueissa, joissa jokaisessa on mukana sekä tyttöjä että poikia. Ryhmien tehtävänä on suunnitella ja valmistaa tulevaisuuden liikkuva lelu. Joukkueet saavat materiaalipaketin lelun rakentamista varten.

Kilpailun tavoitteena on lisätä koululaisten ja erityisesti tyttöjen kiinnostusta teknologisiin ongelmiin, niiden ratkaisuun ja teknologian sekä sitä tukevien oppiaineiden, kuten matematiikan ja luonnontieteiden opiskeluun. Lisäksi pyritään antamaan oppilaille positiivisia elämyksiä teknologiasta. Kilpailulla halutaan tukea koulun teknologian opetusta sekä lisätä opettajien ja vanhempien kiinnostusta teknologiaa kohtaan. Kilpailun avulla oppilaita innostetaan arkielämän teknologisten haasteiden ratkaisuun. Leluja suunnittelella ja valmistamalla lapset tutustuvat luonnollisella tavalla teknologian monipuoliseen maailmaan. Keskeistä teknologian opetuksessa on, että lapset ymmärtävät, mistä teknologiassa on kyse ja oppivat samalla hyödyntämään ja käyttämään sitä.

Tänä vuonna kilpailussa oli osallistujia mukana yli viisituhatta. Oulun aluekilpailu järjestettiin 12.4.2005 Oulun seudun ammattiopiston Kaukovainion yksikön tekniikan tiloissa. Aluekilpailussa oli yhteensä 115 kilpailuryhmää Oulun läänistä. Koulutamme tapahtumaan osallistui useita ryhmiä. Tapahtumapäivänä ryhmät esittelivät työnsä arviointiraadille. Myös kilpailijat saivat arvioida toistensa leluja, niiden mainoksia ja päiväkirjoja. Norssin 2b-luokan oppilaat Jani Marttila, Ville Orava, Julia Ritvanen ja Viivi Välimäki voittivat Oulun läänin 1–3-luokkien sarjan työllään ”Maailman paras pitsakisa -peli”.

Voittoisa ryhmä osallistui 20.4.2005 Espoossa Teknillisessä korkeakoulussa pidettyyn loppukilpailuun. Kisareissu oli oppilaiden ja opettajan mielestä upea kokemus.

Auli Siitonen ja Eero Hietapelto

Vuosiluokat 0–6 urheilukentillä

Kulunut vuosi on jälleen ollut urheilullisesti tapahtumarikas. Koulumme oppilaat ovat ottaneet osaa lukuisiin kilpailuihin niin Oulun kaupungin sisäisissä kisoissa kuin hieman suuremmillakin kilpailukentillä. Kilpailuissa on saatu nauttia onnistumisen elämyksistä ja menestyksestä, mutta samalla on muistettu iloita myös kanssakilpailijoiden hyvistä suorituksista. Menestystä koulumme oppilaille on kuluneen vuoden aikana tullut varsinkin yksilölajeissa.

Oulun koulujen yleisurheilumestaruuskilpailuissa Aleks Heiska saavutti neljäsluokkalaisten 600 metrin juoksussa neljännen sijan. Viidesluokkalaisten tyttöjen sarjassa Anni Päckilä puolestaan tuli kuudenneksi 60 metrin juoksussa.

Oulun koulujen hiihtomestaruuskilpailuissa Minna Uusimäki tuli toiseksi viidesluokkalaisten sarjassa ja Anna Ryhänen kolmanneksi neljäsluokkalaisten sarjassa.

Oulun koulujen suunnistumestaruuskilpailuissa oppilaamme pärjäsivät mukavasti. Anna Ryhänen tuli viidenneksi 3–4-luokkien tyttöjen sarjassa. Janne Salo sijoittui neljänneksi poikien 5–6-luokkien sarjassa, ja Minna Uusimäki saavutti toisen sijan tyt-

töjen 5–6-luokkien sarjassa. Poikien 5–6-luokkien parisuunnistuksessa Juha-Matti Saloniemi ja Jaakko Kortelainen sijoittuivat neljänneksi. Minna Uusimäki edusti kouluamme myös Koululiikuntaliiton Oulun piirin suunnistumestaruuskilpailuissa ja sijoittui siellä hienosti viidenneksi.

Koululiikuntaliiton Oulun piirin uintimestaruuskilpailuissa kuudennen luokan tyttöjen koulusarjassa Ella Penttilä ui neljänneksi ja Reetta Penttilä viidenneksi.

Anna Ryhänen sijoittui Oulun kaupungin maastojuoksukilpailuissa viidenneksi neljännen luokan tyttöjen sarjassa.

Kilpailujen lisäksi koulussamme on vuoden mittaan vietetty useita mukavia liikunnallisia hetkiä niin hiihdon, laskettelun, jääpelisarjan kuin oppilaiden ja opettajien välisten tiukkojen kamppailujenkin merkeissä.

Pasi Kurttila

Perusasteen 0–6 kuoro

Kerran viikossa kokoontuneeseen kuoroon on osallistunut oppilaita tänä vuonna luokilta 1–6. Kuoro on harjoitellut ohjelmistoa koulun tapahtumiin, päivän-avauksiin, juhliin ja kirkkotilaisuuksiin. Ohjelmistossa on ollut 1–2-äänisiä lastenlauluja. Ilahduttavaa on se, että kuorossa on ollut myös useampia poikia tyttöjen lisäksi.

Kirsti Karhumaa

Vaihtelua koulutyöhön monipuolisilla valinnaiskursseilla

Opetussuunnitelman mukaisia valinnaiskursseja on järjestetty vuosiluokilla 0–6 jo kahden vuoden ajan. Valinnaiskurssit on suunnattu kuudensien luokkien oppilaille. Lukuvuonna 2004–2005 tarjolla oli yhteensä seitsemän kurssia, jotka olivat koko vuoden kestävä maailmankansalaisen kurssi, syysluku-kaudella pidettävät teknologia-askartelukurssi, kuvataiteen kurssi ja liikuntakurssi sekä kevätlukukaudella pidettävät ilmaisutaidon kurssi, tekstiilityön kurssi ja luonnontutkijan kurssi. Kaikki kurssit toteutettiin. Valinnaiskursien koordinoinnista, yleisistä järjestelyistä ja informoinnista vastasi Pekka Saravesi.

Maailmankansalaisen kurssilla on tarkoitus suorittaa Suomen YK-liiton kehittämä maailmankansalaisen kypsyyskoe. Työn aihe liittyy yleensä eri kulttuureihin, ihmisoikeuksiin, suvaitsevaisuuteen sekä ympäristö- ja kehityskysymyksiin. Kurssille osallistui yhteensä kolme oppilasta. Kurssilaiset työskentelivät hyvin aktiivisesti ja oma-aloitteisesti, ja niinpä kaikkien osallistujien työt valmistuivat. Kurssin ohjaajana toimi Anja Lindh. Lisäksi töiden ohjaukseen osallistui Marianna Junes-Tokola.

Kuvataiteen kurssilla syvennettiin kuvantekemisen taitoja erilaisten tekniikoiden, materiaalien ja välineiden avulla. Piirrinkurssin aikana tutustuttiin hiileen, graffitikynään ja lyjykynään. Tutuksi tulivat myös vahaliidut sekä öljy-, kuiva- ja pölypastelliidut. Maalauskurssilla maalattiin vesi- ja peiteväritöitä. Muotoilukurssin aikana valmistettiin oma fantasiahahmo paperimassasta. Lisäksi ryhmä kävi Oulun taidemuseossa tutustumassa ”Pensselit sanaan, kuvataiteilijoiden Hailuoto” -näyttelyyn. Kurssille osallistui yhteensä kahdeksantoista oppilasta. Kurssilaiset olivat innokkaita, aktiivisia ja pohtivia kuvantekijöitä. Kurssin vetäjänä toimi Aila Hartikainen.

Liikuntakurssilla keskityttiin kunto-ominaisuuksien ja lajitaitojen kehittämiseen erityisesti suunnistuksessa ja koripallossa. Suunnistuksessa hyödynnettiin oppilaille uusia maastotyyppisiä. Kurssilla oli yhteensä neljätoista aktiivista osallistujaa, ja ohjaajana toimi Pasi Kurttila.

Teknologia-askartelussa tutustuttiin jokapäiväisessä elämässä vastaan tuleviin luonnonilmiöihin, niiden sovelluksiin ja ympäristön teknologisiin sovellutuksiin. Kurssilla opiskeltiin asioita käytännönläheisesti keksimällä, kokeilemalla ja rakentamalla erilaisia ratkaisumalleja. Ongelmakeskeisen lähestymistavan pohjana oli matemaattis-luonnontieteellisten tietojen ja taitojen soveltaminen. Oppilaita kurssilla oli yhteensä kuusi. Kurssin vetäjänä oli Eero Hietapelto.

Ilmaisutaidon kurssilla harjoiteltiin kokonaisvaltaista ilmaisua puheviestinnän keinoin. Kurssilla tehtiin puhe- ja ilmaisuharjoituksia ja kokeiltiin erilaisia teatteri-ilmaisun menetelmiä. Ryhmän lopputuotoksena valmistui näytelmä. Kurssille osallistui yhteensä kuusi-toista oppilasta. Kurssin vetäjänä oli Erkki Pekkala.

Tekstiilityön kurssilla tehtiin lattiatekstiili-aiheiset kilpailutyöt Koulun Suurjuhille. Lisäksi erityisesti pojat opettelivat virkkaamaan muotipipoja. Tuote osoittautui suosituksi, ja niinpä pojat myivätkin pipoja myyjäisissä hyvin menestyksellisesti. Innokkaita ja ahkeria oppilaita kurssilla oli yhteensä viisitoista. Kurssin vetäjänä toimi Marjut Sarkkinen.

Luonnontutkijan kurssin tavoitteena oli syventää oppilaiden luonnontiedon tuntemusta. Kurssin aikana perehdyttiin lintuharrastukseen retkeilemällä ja tutkimalla muun muassa pöllöjen oksennuspalloja. Lisäksi tutustuttiin hyönteisharrastukseen rakentamalla pieni hyönteiskokoelma. Kurssilaisia oli yhteensä kuusi, ja ohjaajana toimi Pekka Tokola.

Kokemukset valinnaiskursseista ovat olleet myönteisiä, ja toimintaa on tarkoitus kehittää edelleen tulevina vuosina.

Valinnaiskurssivastaavat

Maailman rauha, ystävyys ja toisten huomioiminen ovat tärkeitä asioita uusille maailmankansalaisille

Maailmankansalaisen kypsyyskoe on Suomen MYYK-liiton kehittänyt itseohjautuvan ja tutkivan oppimisen muoto, jonka tavoitteena on kasvattaa lapsista ja nuorista aktiivisia ja vastuullisia yhteiskunnan jäseniä. Opiskelussa korostetaan sekä yksilöllisiä että yhteistoiminnallisia työmuotoja. Tekijöitä kannustetaan monipuoliseen tiedonhankintaan, oman työskentelynsä arviointiin ja aktiiviseen toimintaan. Maailmankansalaisen kypsyyskokeen aiheeksi valitaan kansainvälisyyttä käsittelevä tai sivuvaava teema. Aiheet voivat olla hyvin vaihtelevia ja käsitellä esimerkiksi kulttuurikysymyksiä, ihmisoikeuksia, suvaitsevaisuutta sekä ympäristö- ja kehityskysymyksiä. Yleensä eri kulttuurit ovat olleet suosittuja aiheita koulussamme.

Lukuvuonna 2004–2005 maailmankansalaisen kypsyyskokeen ovat tehneet 6a-luokan oppilaat Julia Haapalahti ja Reetta Penttilä sekä 5–6-luokan oppilas Antti Peltokorpi. Julia ja Reetta tekivät yhteisen työn, jonka aiheena oli Egypti. Antin työ käsitteli Sisiliää. Tuotoksina kootut työt sisälsivät muun muassa tietoa alueiden historiasta, uskonnosta, nähtävyyksistä, kulttuurista, kielestä, luonnosta ja elinkeinoista. Lisäksi jokainen kirjoitti aiheeseensa soveltuvan mielikuvitusmatkan. Töihin sisältyi haastatteluja ja Power Point -esityksiä. Toimintavaiheeseen kuului myös omassa luokassa pidetty esitelmä.

Kaikki tämänvuotiset tekijät pitävät maailmankansalaisen kypsyyskokeen suorittamisessa tärkeänä sitä, että he ovat oppineet paljon uutta muiden maiden ja kansojen kulttuureista ja oloista. Aiheen monipuolinen käsittely on ollut mielenkiintoista. Antin mielestä jokaisen ihmisen yleissivistykseen kuuluu tietää mahdollisimman laajasti maailmaan asioista. Julia ja Reetta puolestaan toteavat oppineensa tekemään hyödyllistä yhteistyötä tavoitteellisesti.

Maailmankansalaisen käsite aiheuttaa tekijöiden mielissä monenlaisia pohdintoja. Julian ja Reetan mielestä maailmankansalaiselle on koko maailma tärkeä. Antin mielestä käsite voisi merkitä sitä, että tietää muiden maiden kulttuureista ja oloista. Pelkkä kirjoittaminen ei kuitenkaan tee ihmisestä maailman-

kansalaista. Vähin, mitä jokainen voi tehdä, on miettiä ja yrittää ymmärtää muita kansoja ja kulttuureita. Kun on kiinnostunut toisista ihmisistä, tarkkailee avoimin silmin maailmaa ja käy paikan päällä, voi oppia paljon uutta ja hyödyllistä.

Tyttöjen mielestä maailmassa on tärkeintä rauha ja sopu. Toivottavaa on myös, että kaikilla olisi ruokaa ja ihmiset voisivat elää sotkematta ja saastuttamatta luontoa. Antti pitää tärkeänä ystävyyttä ja toisten huomioon ottamista. Aina ei saa ajatella ensimmäisenä itseään, vaan kannattaa välittää myös lähimmäisistään, vaikka nämä olisivatkin erilaisia. Erilaisuus tuo rikkautta maailmaan. Rauha on myös Antin mielestä tärkeää. Irakin sodasta on haittaa viattomille siviileille, ja esimerkiksi Vietnamin sodan ikävät seuraukset näkyvät vieläkin paikallisten ihmisten elämässä.

Julia, Reetta ja Antti kertovat oppineensa projektin aikana työskentelemään pitkäjänteisesti. Työn valmistuessa etenkin Antti on tyytyväinen siitä, että se ei jäänyt kesken, kuten häneltä ovat joskus jotkut työt Leonardo da Vincin tavoin jääneet.

Maailman tulevaisuudelta Julia, Reetta ja Antti toivovat rauhaa ja kaikkien sotien loppumista. Tytöt odottavat, että köyhien maiden olot kehittyisivät paremmiksi eikä maailmassa olisi rasismia. Antti korostaakin, että tärkeämpää kuin ihmisten ulkonäkö ja ihonväri, on se, mitä he todella ovat. Kummijärjestöjen kautta länsimaalaiset voivat auttaa kehitysmaiden lapsia.

Omalta tulevaisuudeltaan kaikki kolme uutta maailmankansalaista odottavat hyvää opiskelupaikkaa ja mielenkiintoista työtä. Paljon onnea ahkerille ja mukaville kurssilaisille ja menestystä tulevaisuudessakin.

Anja Lindh ja kurssilaiset

Leirikoulut

Leirikoululla tarkoitetaan koulun ulkopuolella järjestettyä opiskelujaksoa, jonka keskeisenä tehtävänä on tukea koulun kasvatustyötä ja vahvistaa luokan yhteishenkeä. Luonto ja erilaiset kulttuuriympäristöt luovat virikkeelliset puitteet oppimiselle. Leirikoulun avulla on mahdollisuus elävöittää opetusta ja opiskelua luonnon tutkimisella, tutustumiskäynneillä ja muilla mielenkiintoisilla toiminnoilla. Tutkiessaan ja työskennellessään oppilaat tekevät omia havaintojaan ja oivaluksiaan. Leirikouluun kuuluu olennaisena osana myös yhteisöllisyys ja yhteinen vapaa-aika. Monille oppilaille leirikoulu onkin vuoden kohokohta ainutlaatuisine elämyksineen.

Leirikoulutoiminta on jatkunut vireänä edellisten vuosien tapaan. Kuudesluokkalaisten Pallas–Hetta–vaellusleirikoulut järjestettiin kahtena ryhmänä 16.8. ja 27.8.2004 välisenä aikana. Ohjaajina toimivat Pekka Tokola, Pasi Kurttila, Erkki Pekkala ja oppilaiden vanhempia. Vaihtoehtoiseen kaupunkileirikouluun osallistuneet tutustuivat puolestaan Pohjois-Pohjanmaan museoon, merimiehen kotimuseoon Pikisaaressa, Tietomaahan, Linnanmaan liikuntahalliin, Merikosken kalaportaisiin ja lähiympäristössä sijaitseviin taideteoksiin. Ohjaajana toimi Hannu Juuso.

Suurin osa viidesluokkalaisista osallistui Hailuodon leirikouluun 30.8–3.9. tai 6.–10.9.2004. Leirikoulun aikana tutustuttiin Hailuodon ainutlaatuisen kulttuuriympäristöön ja luontoon, kerättiin merenrantakasveja ja harrastettiin erilaisia luontoaktiviteetteja. Lisäksi lennätettiin itse tehtyjä leijoja, rakennettiin hiekkalinnoja sekä tehtiin maa- ja ympäristötaitetta. Ohjaajina olivat Kirsti Karhumaa, Raija Kärkkäinen ja Pekka Tokola.

3a- ja 3b-luokan hiihtoleirikoulu pidettiin 21.–23.3.2005 Virpiniemessä. Leirikoulun aikana harjoitettiin maastohiihdon taitoja ja opittiin yhdessä olemisen taitoja, vastuullisuutta ja itsenäisyyttä. Ohjaajina toimivat Pekka Tokola ja Markku Veteläinen.

Oulangan kevätleirikouluun 25.–26.5.2005 osallistuivat 4a- ja 4b-luokan oppilaat. Leirikoulu toteutui yhteistyössä Teuvo Pakkalan koulun 4. luokan kanssa. Menomatalla käytiin Posion korouomassa. Yöpyminen tapahtui Oulangan biologisella tutkimusasemalla.

Leirikoulun aikana tutkittiin keväistä luontoa ja opittiin itsenäisyyttä, yhdessäoloa, ryhmässä toimimista ja luonnossa liikkumista. Juumassa tutustuttiin Kitkajoen koskiin. Paluumatkalla vierailtiin Ranuan eläinpuistossa. Ohjaajina olivat Pekka Tokola ja Auli Halme.

Toisluokkalaisten kahden päivän kevätkylvöaiheinen leirikoulu suuntautui Tyrnävän Hannuksen piilopirttiin 25. ja 27.4.2004 välisenä aikana. Oppilaat tutustuivat maatalan toimintoihin, eläinten hoitoon ja maataloustuotantoon. Päivät kuluivat rattoisasti kukantaimien ja siementen istutuksessa sekä leikkien, käsitöiden, askartelun ja leipomusten parissa touhutesa. Villisikojen näkeminen oli elämyksellinen kokemus useimmille oppilaille. Leirikoulun ohjaajina olivat Anu Haataja, Aila Hartikainen, Minna Myrsky-Nyberg ja Auli Siitonen.

3–4-luokan 21.–22.5.2005 pidetty luonto- ja kulttuurileirikoulu suuntautui Koillismaalle ja Kaimuuseen. Ohjelmaan kuului opintokäynnit Ranuan eläinpuistoon, Taivalkosken Jalavan kauppakartanoon ja Suomussalmella sijaitsevaan Hossan luontokeskukseen sekä vaellusretki Väräkalliolle. Paluumatkalla pysähdyttiin ihailemaan taitelija Reijo Kelan tilataideteosta ”Hiljainen kansa” ja vierailtiin Kiantomuseossa. Leirikoulun ohjaajina toimivat Marjatta Kaikkonen, Anja Lindh ja oppilaiden vanhempia.

Altan leirikouluun Finnmarkin leirikoulukeskuksessa 29.5.–3.6.2005 osallistui suurin osa kuudesluokkalaisista. Leirikoulun monipuoliseen ohjelmaan kuului muun muassa kalastusta, kanoottimelontaa, ratsastusta, tunturivaellusta ja matka Hammerfestiin. Leirikoulun ohjaajia olivat Hannu Juuso, Pasi Kurttila, Erkki Pekkala ja Mika Ruikka.

Leirikoulujen ohjaajat

Opintokäyntejä, retkiä ja muita tapahtumia

Lukukauden aikana luokat ovat tehneet koulutyön ohessa monenlaisia retkiä, vierailuja ja opintokäyntejä. Viidensien luokkien oppilaat ja opettajat tekivät syyskuussa jo perinteeksi muotoutuneen opintoretken Yli-Iin Kierikkikeskukseen ja sen yhteydessä olevaan kivikauden kylään. Kuudennen luokkien vierailivat puolestaan Pohjois-Pohjanmaan museossa. Myös monet alkuopetusluokat ovat vierailleet museossa ja tutustuneet Oulun historiasta kertovaan näyttelyyn. Lisäksi muutamat luokat tekivät 4.10.2004 opintoretken Turkansaaren ulkomuseoon. Retken aikana opittiin havainnollisesti, miten vihanneksia ja luonnonkasveja on hyödynnetty kotitalouksissa. Monet entisajan elämän työt tulivat tutuiksi mielenkiintoisten esimerkkien avulla.

Luokat ovat tehneet vierailuja läheiseen Kaijoharjun kirjastoon ja Oulun kaupungin pääkirjastoon. Viidennen luokkien vierailivat Tiedekeskus Tietomaassa.

Monet luokat tekivät syksyllä ja keväällä luonto- ja linturetkiä Kuivasjärven rantaan ja lähimetsiin. Luonnon tutkimisen lisäksi lähiympäristö tarjosi hyvät puitteet ympäristö- ja terveyskasvatuksen toteuttamiseen. Opintoretkeä tehtiin myös yliopiston kasvitieteelliseen puutarhaan ja eläinmuseoon. 1-2- ja 2b-luokkien oppilaat ja opettajat vierailivat syyskuussa metsäprojektin yhteydessä puupuisto Arboretumissa Limingassa.

Joulua odotellessa 2a-luokkien oppilaat sekä opettajat tekivät jouluretken 4hanheen. Avaruusteeman yhteydessä 3b-luokkien oppilaat tutustuivat Oulun yliopiston tähtitieteen laitokseen ja saivat kuulla erittäin mielenkiintoisen ja havainnollisen esityksen avaruudesta ja tähtitieteen tutkimuksesta.

Kirkon toimintoihin on tutustuttu kirkkovierailujen yhteydessä. Koko koulun yhteinen joulujuhla pidettiin Pyhän Luukkaan kappelissa, jossa esitettiin Noppa-solun oppilaiden ja opettajien valmisteleva *Paimenpojan joulu* -kuvaelma. Lisäksi esimerkiksi Äppö-

solun oppilaat ja opettajat ovat käyneet lukuvuoden aikana konsertti- ja virsilaulutilaisuuksissa kappelissa. Syyslukukaudella järjestettiin yhteinen adventtikirkko ja lukuvuoden päätteeksi kevätkirkko.

Myös erilaisiin musiikkitilaisuuksiin on osallistuttu ahkerasti. Toisluokkalaisten oopperavierailun lisäksi esimerkiksi 1a-luokkien oppilaat ja opettajat osallistuivat lastenkonserttiin Madetojan salissa 8.10.2004.

Koulun perinteistä hiihtopäivää vietettiin keskiviikkona 30.3. ja torstaina 31.3.2005. Etenkin alkuopetusluokat retkeilivät totuttuun tapaan lähiympäristössä. Luokkien ensimmäinen välietappi oli Norssikummulle, jonka läheisyyteen opetusharjoittelijat olivat laatineet monipuolisen hiihtoradan. Lapset saivat harjoitella ja kokeilla taitojaan mäelle nousussa, mäenlaskussa, oikeaoppisessa kaatumisessa, hyppäämisessä, takaperin hiihtämisessä ja sprinttihiihdossa. Tämän jälkeen hiihrettiin Kuivasjärven jäällä suuntana Kuivasojan sillan läheisyydessä oleva nuotiopaikka. Hiihtourakan jälkeen oppilaat paistoivat makkaraa ja söivät eväitään kauniissa ja aurinkoisessa kevätsäässä. Isommat oppilaat opettajineen vierailivat puolestaan Vuokatissa. Päivä kului rattaosasti lasketellen, lautaillen ja hiihtäen.

Koonnut Anja Lindh

3. Perusasteen luokat 7–9

Rehtorin palsta

Neljäs vuosi rehtorin tehtävässä on kohta takana. Vaikka perustyö pysyy samana ja tietyt rutiinit on tehtävä joka vuosi, on jokainen lukuvuosi ollut erilainen. Työskentelyn painotukset muuttuvat ja eri asiat nousevat tärkeiksi. Kuluva lukuvuotta ovat leimanneet monenlaiset tapahtumat koulussa ja koulu-työhön liittyen myös koulun ulkopuolella.

Kahtena edellisenä lukuvuotena työstimme perusasteen uutta opetussuunnitelmaa. Kuluvana lukuvuotena opetussuunnitelmatyö on siirtynyt lukion puolelle ja perusasteen opetussuunnitelmaa on puolestaan hiottu ja tarkennettu. Huomiota on kiinnitetty uuden opetussuunnitelman toteuttamiseen etenkin aihekokonaisuuksien osalta. Perusasteen kehittämisen painopiste on siirtynyt kohti yhtenäistä perusopetusta. Toukokuussa toteutettu perusasteen yhteinen Norssin päivä on tästä hyvä esimerkki.

Kunkin jakson viimeisenä päivänä toteutetut jaksonvaihtotapäivät ovat tuoneet vaihtelua oppilaiden koulupäiviin. Iltapäivien toteutuksesta ovat vastanneet oppilaskunta, tukioppilaat, opetusharjoittelijat ja opettajat. Iltapäivien aikana on pelattu salibandya, mutta niihin on saattanut sisältyä myös terveystuntia. Nämä iltapäivät ovat esimerkki hedelmällisestä yhteistoiminnasta koulun sisällä.

Koulussa käy vuosittain paljon vieraita sekä kotimaasta että ulkomailta. Vieraiden vastaanottaminen ja koulun ja sen toiminnan esitleminen on aina mukavaa, enkä rehtorina voi olla muuta kuin ylpeä koulustamme. Viimeksi muutama viikko sitten norjalaisen Annijoen koulun opettajien ja oppilaiden vierailu oli todella antoisa. Vierailun ansiosta monia vuosia jatkunut yhteistyö saanee uusia muotoja ensi lukuvuonna.

Koulumme oppilaat ovat myös vierailleet koulua edustamassa ja oppimassa sekä kotimaassa että ulkomailla. Tarvitsee vain vilkaista Norssiportin etusivua, niin saa hyvän käsityksen siitä, kuinka laajasti toimimme koulun seinien ulkopuolella.

Oulun kaupunki täytti tänä vuonna 400 vuotta, ja tämä juhluvuoden kunniaksi järjestettiin koululla Kansainvälinen Oulu -teemapäivä huhtikuussa. Teemapäivä oli hyvä esimerkki opetusharjoittelun mukanaan tuomasta rikkaudesta koulun toimintaan.

Koulun suurjuhlat ovat tätä kirjoitettaessa vielä edessäpäin. Koko koulu osallistuu juhlille yhtenä päivänä, mutta monet koulumme opettajat ovat mukana

suurjuhlien järjestelyissä ja toiminnassa. Myös jotkut oppilaat osallistuvat viikon aikana järjestettäviin kilpailuihin ja esityksiin.

Kuluvana lukuvuotena ei voinut olla kiinnittämättä huomiota opettajien ja muun henkilökunnan jatkuvasti kasvavaan työmäärään. Varsinaisen opetustyön ja opetusharjoittelun ohjauksen lisäksi opettajien työmäärää kasvattavat esimerkiksi opetussuunnitelmien laatiminen, yhteistyö yliopiston suuntaan, edellä kuvattujen tapahtumien ja teemapäivien järjestäminen sekä oppilashuoltotyö. Kaiken tämän useimmat jaksavat tehdä innostuneesti ja omia vaivojaan säästämättä.

Oppilailla, etenkin yhdeksäsluokkalaissa, on myös rankka lukuvuosi takana. Tätä kirjoitettaessa näyttää siltä, että kaikki saavat päättötodistuksen kesäkuun neljäntenä päivänä. Edellisten vuosien tapaan koulumme yhdeksäsluokkalaisten sijoittuminen jatkokoulutukseen näyttää myös hyvältä.

Lopuksi en voi muuta kuin kiittää oppilaita, opettajia, muuta henkilökuntaa sekä muita rehtoreita hyvästä yhteistoiminnasta ja tuloksellisesta työstä. Levätkäähän kaikki kunnolla kesän aikana, niin jaksamme taas syksyllä aloittaa uuden lukuvuoden innokkaina!

Eija Kumpulainen
perusasteen 7–9 rehtori

Perusasteen luokkien 7–9 oppilaskunnan toiminta

Oppilaskunnan pääasiallisena toimielimenä on toiminut hallitus, joka valittiin vaaleilla. Jokainen luokka valitsi oman ehdokkaansa, joista seuraavat kuusi henkilöä valittiin hallitukseen: Tatu Itkonen, Sara Lukinmaa, Okko Liimatainen, Emmi Arposalo, Arttu Kärkkäinen ja Jonna Mellanen. Opettajista oppilaskunnan toimintaa ohjasi Pasi Hieta. Oppilaiden edustajiksi koulun johtokuntaan oppilaskunnan hallitus valitsi Arttu Kärkkäisen ja Jonna Mellasen.

Oppilaskunnan hallitus järjesti yhdessä tukioppilaiden kanssa jaksonvaihtopäiviä. Ensimmäinen ja toisen jakson vaihteessa ollut päivä oli oppilaiden omatoimisuuden voimannäyte. Opettajien seurattessa kiltisti sivusta oppilaskunnan hallitus ja tukioppilaat järjestivät seitsemäs- ja kahdeksaluokkalaisille mainion tapahtumapäivän, jossa kilpailtiin luokkatasoisin erilaisissa tarkkuutta, taitoa, kärsivällisyyttä ja kuntoakin vaativissa tehtävissä kuten köydenvedossa ja saappaanheitto-golfissa. Voittajiksi selvisivät niukin naukin kahdeksaluokkalaiset, mutta ero oli äärimmäisen niukka.

Talvella järjestettiin mittava koko peruskoulun yläluokkia liikuttanut sählytapahtuma Linnanmaan liikuntahallilla. Oppilaskunnan hallitus osallistui myös keväisen Norssin päivän järjestelyihin. Kevään loppuun vielä oppilaat ja opettajat mittelivät taitojaan jalkapallossa.

Lukuvuonna 2004–2005 tärkeä teema koko koulun toiminnassa on ollut kansalaisvaikuttaminen. Oppilaskunnan toiminta on tärkeää tämän teeman kannalta. Käytännön vaikuttamista harjoitettiin laatimalla lausunto peruskoulusiiven käytävien kalustuksesta. Lausunnon luovutti oppilaskunnan puheenjohtaja Arttu Kärkkäinen johtava rehtori Timo Lapille. Lisäksi oppilaskunnan edustajat osallistuivat kahteen koululla järjestettyyn täydennyskoulutustapahtumaan toimimalla oppilaiden edustajina kansalaisvaikuttamista koulussa käsitellessä täydennyskoulutustyöpajoissa. Täydennyskoulutukseen osallistui opettajia eri puolilta Pohjois-Suomea, ja oppilaiden mielipiteet vaikutusmahdollisuuksistaan olivat mielenkiintoista kuultavaa. Samalla oppilaamme pääsivät keskustelemaan muiden koulujen oppilaiden kanssa esimerkiksi oppilaskuntien toiminnasta muissa kouluissa.

Pasi Hieta

Tukioppilastoimintaa perusasteen vuosiluokilla 7–9

Tukioppilaat lukuvuonna 2004–2005:

Laura Loukkola, 8a
 Oona Puolitaival, 8b
 Aino Rintasaari, 8c
 Emmi Arposalo, 8d
 Antti Nevala, 8d
 Samia Noor-E, 9a
 Liisa Hurskainen, 9d
 Anniina Nurkkala, 9d
 Anni-Sofia Heikkilä, 9e
 Iida Pyy, 9e
 Samuel Tokola, 9e

Lisäksi helmikuussa valitut uudet tukioppilaat (ovat olleet mukana kevään tapahtumissa):

Johanna Niemi, 7a
 Mari Pieniniemi, 7a
 Inka Lohvansuu, 7b
 Pedro Perez Gutierrez, 7d
 Katri Hurskainen, 7e
 Aki Laurinaho, 7e

Tukioppilaiden ohjaajina ovat toimineet Tea Huttula ja Merja Marjakangas sekä avustavana ohjaajana vs. koulukuraattori Mira Khurana.

Tukioppilaiden syksy pyörähti käyntiin uusien 7.-luokkalaisten vastaanotolla. Jokaiselle 7. luokalle tuli kaksi tai kolme tukioppilasta kummiksi. Kummit kävivät ensimmäisen jakson alussa pitämässä omille luokilleen tutustumistunteja, joissa erilaisten leikkien avulla tehtiin tukioppilaita tutuiksi luokalle sekä tutustutettiin 7.-luokkalaisten toisiinsa. Syyskuun puolivälissä tukioppilaat suunnittelivat ja toteuttivat 7.-luokkalaisten ”seiskojen päivän”, johon kuului erilaisia luokkahenkeä ja ryhmäytymistä parantavia rasteja sekä eräänlainen ökökaste. Tilaisuus huipentui salissa pidettävään ÖKÖ-gaalaan, jossa 7.-luokkalaisten kilpailut keskenään ja paras palkittiin.

Tukioppilaat toteuttivat ensimmäisen jaksonvaihtopäivän. Yhdeksäluokkalaisten ollessa TET-jaksolla kilpailivat 7. ja 8. luokat toisiaan vastaan tiedoissa ja taidoissa. 8.-luokkalaisten veivät voiton.

Joulukuussa tukioppilaat järjestivät omille kummi-luokilleen pikkujoulet. Pikkujouluihin kuului leikkejä,

jutustelua sekä tietysti hyvää syötävää. Tukioppilasohjaajat puolestaan järjestivät tukioppilaille pikkujouluun, jossa kävi itse joulupukkikin paikalla. Pikkujouluissa palkittiin ansioitunein tukioppilas eli tukioppilastoiminnassa aktiivisesti mukana ollut oppilas.

Vuosi 2005 käynnistyi uusien tukioppilaiden vailinnalla. 7.-luokkalaisten pidettiin infotilaisuus, jossa tukioppilaat kävivät kertomassa tukioppilastoiminnassa mukana olemisesta. Halukkaita pyydettiin toimittamaan ”hakemus” koulukuraattorille, joka haastatteli kaikki hakijat. Tukioppilaat valittiin yhteistuumiin tukioppilasohjaajien ja 7. luokkien luokanvalvojien kesken. Helmi-maaliskuussa järjestetyn MLL:n tukioppilaskoulutuksen kävivät 7. ja 8. luokan tukioppilaat. Koulutukseen kuului teorian tietoa tukioppilaina olemisesta sekä käytännön harjoituksia näytelmien ja demonstraatioiden avulla.

Ystävänäpäivänä tukioppilaat järjestivät terkkuradion ja ideoivat halipäivän. Kolmannen ja neljännen jakson vaihteessa tukioppilaat ja oppilaskunta yhteistyössä järjestivät jaksonvaihtopäivän. Ohjelmassa oli sähköturnaus Linnanmaan liikuntahallilla sekä Frozen Flamen konsertti koulun liikuntasalissa.

Vapunaatonaattona tukioppilaat ideoivat ja toteuttivat pukeutumispäivän yläluokille. Pukeutumispäivän teemana oli oppilailla look alike -julkis ja opettajilla 1970-luku. Lisäksi tukioppilailla oli oma sarjansa, jossa oli vapaa tyyli. Oppilailla oli kilpailusarjassa kolme vaihtoehtoa: tytöillä Tarja Turunen (Nightwish), Jonna ja Paris Hilton sekä pojilla Pikku G, Neo (Matrix) ja David Beckham. Tyttöjen sarjassa kilpailuun osallistui noin kymmenen oppilasta ja poikien sarjassa yksi oppilas. Sarjojen voittajat palkittiin elokuvalipuilla.

Kevään aikana varmistui, että norssi on otettu MLL:n projektikouluksi ja tukioppilastoimintaan sekä sen kehittämiseen saadaan apua MLL:n paikallisosastolta. Tähän liittyen tukioppilaat vastaanottivat MLL:n ”Tukioppilas”-paidat, jotka lahjoitettiin koulumme käyttöön.

Mira Khurana

koulukuraattori ja avustava tukioppilasohjaaja

Norssilaisia Helsingissä

– oppimisvierailu parlamenttiin

Me matkustimme sunnuntaina yöjunalla Helsinkiin. Meitä oli Vesa Hovinen, Liisa Hurskainen, Katrimaija Lehtinen-Itälä ja minä eli Samia. Tarkoituksena oli tutustua Eduskuntataloon ja sen toimintoihin. Perille päästyämme kiertelimme kaupungin keskustassa ja menimme postitalolle syömään.

Lopulta oli aika mennä Eduskuntatalolle. Siellä tapasimme muistakin kouluista tulleita oppilaita. Menimme opastetulle kierrokselle, missä meille kerrottiin, milloin ja miten rakennus tehtiin. Materiaalit ja huonekalut olivat vanhaa tavaraa. Arkkitehtuuri oli tehnyt siihen aikaan todella repäiseviä yhdistelmiä. Meille kerrottiin myös hissistä, jota siellä käytetään. Se on nimeltään rukousnauhahissi. Siinä ei ole ovea, se kulkee ympyrää ylhäältä alas ja menee sivuttain vähän matkaa ja jatkaa taas alhaalta ylös. Kun haluaa nousta pois, täytyy ajoissa valmistautua hyppäämään pois, sillä hissi ei pysähdy. Olin halunnut kokeilla sitä, mutta se oli kiellettyä. Seuraavaksi menimme kahvilaan, joka oli myös hyvin erikoisesti tehty. Katto heijasti lattiaa, joten tuntui kuin huone olisi normaalia isompi. Lopuksi päädyimme istuntosaliin. Huonoksi onneksi päivä oli maanantai – valtakunnallinen museoiden kiinniolopäivä ja myös kansanedustajien vapaapäivä.

Saimme mennä istumaan vieraspaikoille. Kun kaikki olivat istuutuneet mukavasti paikalleen, opas

alkoi puhua. Hän kertoi edustajien vaaleista ja heidän istumapaikkajärjestyksestään. Opas kertoi myös, että eduskunnassa päätetään uusista laeista. Laki tulee voimaan, jos enemmistö edustajista äänestää JAA eli KYLLÄ. Puheen jälkeen oli kysymysten vuoro. Joku kysyi saman kysymyksen, jota itsekin olin miettinyt siellä istuessani. ”Miksi istuntosalin seinällä olevalla äänestystaululla luki KYLLÄn sijasta JAA?” Vastaus oli, että JAA on perua ruotsin kielestä. Suomihan on kaksikielinen maa, ja siksi sanaa ei ole muutettu. Kun poistuimme salista, mietin, että oli siinä hyväkin puoli, ettei salissa ollut kokousta, sillä emme olisi muuten voineet kuunnella siellä oppaan selostusta edustajien toiminnoista. Räpsin pari kuvaa kamerallani muistoksi. Tulimme jo samana päivänä paluujunalla takaisin Ouluun. Matkasta jäi hyvä mieli ja selkeä käsitys siitä, kuinka eduskunta toimii.

Samia Noor-E 9a

Koulujen kerhokeskus järjestää joka toinen vuosi Nuorten parlamentti -istunnon. Tänä vuonna oli vuorossa pienimuotoisempi oppimistilaisuus, jossa 9.-luokkalaiset saivat tutustua eduskunnan toimintaan.

Katrimaija Lehtinen-Itälä

Comenius-yhteistyötä Puolan ja Englannin kanssa 7.-luokkalaisten kesken

Oulun normaalikoulussa jatkuu kansainvälinen kulttuurivaihto ja teknologian soveltaminen opetukseen ulkomaisten yhteistyökumppaneiden kesken. Syyskuussa 2004 Oulun normaalikoulussa vieraili opettajia Lodzista Puolasta ja Cloucesterista Englannista. Tällöin pidettiin yhteinen suunnittelukokous, jossa sovittiin kaksivuotisen Comenius-hankkeen tavoitteet ja toimintamallit sekä luonnollisesti tavattiin projektiin osallistuvan 7b-luokan oppilaat. Lukuvuoden 2004–2005 teemaksi sovittiin kansallisuusaatteen kehittyminen ja toteutuminen osallistujamaiden menneisyydessä. Koulustamme lukuvuoden vetovastuussa opettajista olivat historian opettaja Jari Honkanen ja kuvataiteen opettaja Markku Lang.

Aihetta työstettiin normaaliain historian ja kuvataiteiden oppituntien lomassa. Tulokset julkaistiin Nebed-verkkooympäristössä, jossa oppilaat kävivät myös keskustelua kumppanikoulujen oppilaiden kanssa. Englanninkielisten julkaisujen ja verkkokeskustelujen ohella kukin 7b-luokan oppilaista osallistui videoneuvotteluun puolalaiskouluun oppilaiden kanssa opettaja Pekka Kemppaisen johdolla. Oppilaiden kertoman mukaan kokemus oli niin innoittava, että he tahtovat videoneuvottelujen jatkuvan myös ensi lukuvuoden ajan. Asian suunnittelua jatkettiin toukokuun lopulla Puolassa, jonne opettajien ohella lähti 7b-luokan oppilaita. Ohjelmassa oli tutustumista kouluun, nuoriin ja isäntäperheisiin kulttuurikohteiden lisäksi. Samalla suunniteltiin tarkemmin hankkeen seuraava vuosi, jossa toimijoina ovat vuorostaan biologia Juha Wedmanin ja kemia Katja Leinosen vetäminä.

Jari Honkanen

OLISIKO AIKAA?

7. luokalla eletään ajassa, mietitään aikaa.
Kahteen runoon aika vangittiin näin:

*Ei aikaa tuhlataa
se menee muutenkin jo nopeaa
Eikä aikaa voi hidastaa
Se eteenpäin vain kiiruhtaa
Vaikka kelloa sä siirräät
viisareita pyörität
et aikaa voi sä muuttaa
et voi vaihtaa sen suuntaa
Et voi aikakonetta rakentaa
et voi menneeseen palata
et voi nähdä tulevaa
et voi muuta kuin odottaa*

Laura Päärne 7a

*Aika ei ole kello
vaan ohitse kulkevia ihmisiä
vastaan tulevia ajatuksia
eilisiä murheita
huomisen kaipuuta
nuorten unelmia
vanhojen viisautta
auringon nousuja
ja yön pimeyttä
mutta kello näyttää ajan rajat*

Maiju Saloranta 7a

Interview by Samia, Sirja and Emmi

We made an interview with the Norwegian guests. Maiken, Johannes, Henrik, Dan Thomas and Sindre are from Annijoki and came to visit Oulu and our school (Oulun normaalikoulu). All of them have been learning Finnish since first grade. They understood Finnish quite well but were a little shy speaking it. So we decided to make this interview in English.

Samia: How do you like Finland?

Maiken: It is very warm, at least warmer than Norway.

Henrik and Dan Thomas: We have visited Finland many times before so we know Finland.

Samia: Was it a school trip?

Henrik and Dan Thomas: No, we came with our families.

Samia: What about Oulu? How do you like Oulu?

Johannes: It's bigger than Annijoki. I like Oulu, it's a nice city.

Samia: Did you learn anything new?

Sindre: RIKKIHAPPO!

Johannes: When we were in Chemistry class we learned this new word. We learned how to say right and left in Finnish because it is important when we go cycling.

Samia: How do you like our school?

Dan Thomas: Food is good!

Johannes: It's bigger than our school.

Samia: Does your school have morning assembly?

Johannes: No, we don't. And we were very amazed when we heard that you listen to music before class!

Samia: Did something unexpected happen to you?

Sindre: Oh yes, something happened to Maiken.

Maiken: When we were cycling someone bumped into me.

Samia: Really? What did he say?

Maiken: He didn't say anything. He just got up and went away.

Samia: He was a rude guy. Didn't even say sorry!

Samia: What is the good thing that happened during your trip?

Johannes: Well, when we were shooting I discovered one thing. Although my team lost I discovered that I am the best at shooting!

Samia: What is your hobby?

Maiken: My hobby is gymnastics. I will come to Kokkola for competition.

Samia: Really? Good luck!

Dan Thomas, Sindre, Henrik: We play football and we are in the same team.

Emmi: What do you do in your free time?

Maiken: We go swimming.

Samia: Thanks for the interview. It was very nice to meet you.

All: It was nice to meet you, too.

Metsävisa

Suomen Metsäyhdistyksen ja Biologian ja maantieteen opettajien liiton järjestämään valtakunnalliseen metsävisaan osallistui 40 koulumme yhdeksäsluokkalaista. Vaativassa kilpailussa mitattiin monipuolisesti metsiin liittyviä tietoja ja taitoja. Koulumme paras visailija oli Jyri Takalo 9b:ltä. Stora Enso järjesti oppilaiden palkitsemistilaisuuden.

Esko Kemppainen

Taloustietokilpailu

Tämänvuotisessa taloustietokilpailussa koulussamme kolme parhaiten menestynyttä olivat Aleksi Ryhänen (9e), Enni Tuutti (9d) ja Lauri Vehkala (9e). Nordea-pankki palkitsi parhaat totuttuun tapaan.

9d:n Rukan retki

9d oli luokkaretkellä 21.–24.2.2005. Menimme yliopiston minibusseilla Rukalle. Valvojina toimivat Hannele Siljander ja Esko Kemppainen. Suurin osa oppilaista laski kolme päivää ja osa laski vain osana päivistä. Aktiviteetteihin kuuluivat myös diskot, joita järjestettiin, koska samaisella viikolla oli etelässä hiihtolomat.

Ruokailimme Amica-ravintolassa ja Ski Bistrossa. Ennen kotiin lähtöä vierailimme Kuusamon kunnantalolla ja paikallisessa ostoskeskuksessa. Matka sujui hyvin; kukaan ei loukkaantunut ja kaikilla oli kivaa. Haluamme kiittää valvoja hyvin onnistuneesta matkasta.

9d

Norssilaiset koulujenvälisissä kilpailuissa

Perinteiseen tapaan norssilaiset ovat olleet kiittävästi mukana Oulun kaupungin järjestämässä koulujenvälisissä kilpailuissa lukuvuonna 2004–2005.

Joukkuelajeissa tytöt ovat osallistuneet syksyllä salibandyyn. Yksilölajeissa 8d-luokan Saara Ala-aho voitti yläasteen tyttöjen maastajuoksukilpailuissa kultaa keväällä.

Koulun suurjuhlien ”Luonto lumoa, Sateenkaari”-kentanäytökseen osallistuimme 20 reippaan tytön voimin. Tytöt ovat perusasteen vuosiluokilta 7–9.

Pojat osallistuivat moniin lajeihin niin yksilöinä kuin joukkueena. Yksilölajeissa tuli mitaleja uinnista, jossa Valtteri Aine voitti kultaa poikien 25 metrin koulusarjassa. Tenniksessä Tommi Ronkainen voitti koulusarjan ja Sami Luolavirta sijoittui kolmanneksi.

Tommi Ronkainen ja Sami Luolavirta

Suunnistuksessa Sampsa Martikainen ylsi kolmannele sijalle poikien 4 kilometrin lenkillä.

Sampsa Martikainen

Sulkapallossa Joni Kauppila hävisi finaalin niukasti sijoittuen toiseksi.

Joukkuelajeissa pojat osallistuivat niin jalka-, kori-, kaukalo-, repe- kuin lippupalloon. Lippupallossa joukkueemme voitti tiukan finaalin ja saavutti näin Oulun mestaruuden. Joukkue matkusti Helsinkiin voittamaan Suomen mestaruutta 28.4.2005, mutta takaisin tultiin ilman mitaleja. Matka oli kuitenkin hyvä opetus tulevaisuutta ajatellen.

Iliev Nikolai, Heikkinen Tommi, Huusko Juuso, Ramberg Jari, Orreveteläinen Miikka, Hintsanen Eetu, Ronkainen Tommi, Luolavirta Sami ja Virtanen Valtteri. Kuvasta puuttuu Rafel Barkho.

Aune Lassila
Tomi Koppelo

4. Lukio

Lukion kuulumisia

Lukuvuosi 2004–05 on päättymässä. Vuoden aikana on ollut monenlaista toimintaa. Abiturientit ovat suorittaneet ylioppilastutkintoon kuuluvat kokeensa. Muut opiskelijat ovat puurtaneet kurssiensa kimpussa. Opettajat ovat viimeistelleet muiden töidensä ohessa lukion uutta opetussuunnitelmaa ja laatineet sen mukaista opinto-opasta. Rehtorin työ on edennyt rutiinista toiseen – tosin rutiinit katkaisi lukion Antiikkikurssin viikon matka Roomaan. Siellä sain perehtyä 24 opiskelijan mukana Matti Ojakosken ja Kari-Pekka Lapinojan opastuksella antiikin kulttuuriin ja nyky-Rooman liikennekaaksoseen. Ihme ja kumma, liikenne toimii.

Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön ensi syksynä. Tosin joiltakin osin uuden opetussuunnitelman mukaisia kursseja on opiskeltu jo tänä vuonna. Muun muassa tänä vuonna kurssivalikoimaamme on otettu erityisopetuksen kurssit: Relax – lukiolaisen opiskelunhallintaa ja Luki-kurssi – tukea opiskeluun. Kaikki uudet lukiolaiset on testattu heti lukio-opintojen alussa lukihäiriöiden havaitsemiseksi. Jos on havaittu häiriö, niin on suositeltu menemistä lukihuoltoon. Opiskelijoiden opiskelua ja elämänhallintaa on tukemassa opettajien, ryhmänohjaajien ja muiden toimijoiden lisäksi lukion opiskelijahuoltoryhmä, jossa ovat mukana opinto-ohjaajat, kuraattori, terveydenhoitaja, rehtori (pj.) ja tarpeen mukaan myös koululääkäri. Tarvetta ryhmän olemassaoloon näkyy olevan, sillä tänä talvena olemme kokoontuneet pohtimaan opiskelijoiden erilaisia ongelmia suurin piirtein kaksi kertaa jokaisessa jaksossa.

Suuri enemmistö abiturientteja hajautti jälleen ylioppilastutkintonsa suorittamisen. Etenkin ruotsia kirjoitettiin syksyllä. Keväällä ruotsin kirjoittajia oli alle kaksikymmentä. Syksyn tulokset olivat ruotsin ja muidenkin kokeiden osalta hyvät. Keväänkin tulokset näyttäisivät olevan koululla tehdyn alustavan tarkistuksen perusteella varsin hyvät.

Lukion toiminta on muutakin kuin tiedollisten opintojen parissa puurtamista. On osallistuttu urheilukilpailuihin, on ollut juhlia ja on tehty opintomatkoja.

Itsenäisyyspäivän alla Pohjan sotilassoittokunta kävi pitämässä koulullamme mieliin jäävän konsertin, joka oli samalla koulumme itsenäisyysjuhla. Penkinpainajaiset olivat tänä vuonna erityisen mieliin painuvat, koska ”lööppikulttuurin” tilalle saatiin hienoja historian hahmoja. Vanhat tanssit olivat upeat kuten aina. Norssin päivää vietettiin perjantaina 13.5. viimevuotiseen tapaan ilta- ja yötahtumana. Ohjelmassa oli esimerkiksi liikuntaa ja musiikkiteatteria.

Opintomatalla Roomassa oli aiemmin mainitun 24 opiskelijan lisäksi toinenkin 23 opiskelijan ryhmä. Se palasi Suomeen samalla koneella, jolla me menimme Roomaan. Aiemmin helmikuussa yli kolmekymmentä opiskelijaamme pääsi tutustumaan Strasbourgin europarlamenttiin Katrimajja Lehtinen-Itälän, Virpi Sivonen-Sankalan ja Pasi Hiedan johdolla.

Kiitän koulun väkeä ja muita yhteistyökumppaneita kuluneesta työvuodesta ja toivon jokaiselle aurinkoista ja virkistävää kesää.

Juhani Vaskuri
lukion rehtori

Lukion oppilaskunta

Kuluneena vuonna lukion oppilaskunnan hallitus on pyrkinyt toimimaan norssin lukiolaisten iloksi ja hyödyksi monella tavalla. Vuoden alussa asetimme tavoitteiksi toiminnan tehostamisen ja näkyvämmäksi tekemisen. Kokousmallia muutimme rennommaksi ja luovempaan suuntaan aikaisemmasta jäykähköstä mallista. Toimintasuunnitelmaan kirjassimme halumme toimia oikeasti lukiolaisten auttamiseksi.

Vuoden aluksi vanha ja uusi hallitus järjestivät yhdessä yösäilyn. Pelit sujuivat loistavasti, eivätkä tunnelmaa pilanneet edes vartijoiden toistuvat vierailut. Vaalit hallituksen valitsemiseksi järjestettiin perinteisesti. Vaalimainonta sujui tänä vuonna perinteiden mukaisesti, oli lahjomista, kiristämistä ja henkistä väkivaltaa. Ennen joulua järjestimme myös tonttulakkipäivän, jolloin kouluun saatiin mukavaa joulutunnelmaa. Erilaisia teemapäiviä oli toivottu jo edellisenä keväänä järjestetyssä kyselyssä, joten päätimme pitää useampikin teemapäiviä. Liikennevalopäivä sujui odotetusti ja toivottavasti jotkut saivat vihiä valintoihinsa.

Joululoman jälkeen lukion oppilaskunnan hallitus järjesti keräyksen yhdessä yläasteen oppilaskunnan kanssa tsunamin uhrien auttamiseksi. Keräys tuotti mukavasti, ja rahat lahjoitettiin SPR:lle.

Keväämmällä oli järjestettävänä potkiaiset, wanhopenpäivä, laskettelureissu ja muutamia teemapäiviä. Tapahtumapäiviä olivat esimerkiksi pyjamapäivä, hallituksen päivä ja tietovisa yleissivistyksen testaamiseksi. Kaikki tapahtumat sujuivat ongelmitta, vaikka välillä kiire tulikin. Kevään kohokohtana oppilaskunnan hallitus järjesti Norssin päivän kolmetuntisen toimintapistetöskentelyn.

Näkyvien tapahtumien lisäksi oppilaskunnan hallitus on tehnyt valtavasti töitä opiskelijoiden iloksi ja hyödyksi. Olemme antaneet lausuntojamme uuteen opetussuunnitelmaan, koulumme toimintasuunnitelmaan sekä neuvotelleet kurseista, opettajista ja koulun uudesta kalustuksesta. Lisäksi olemme kuluneena vuonna järjestäneet hallituksen tiliasiat kuntoon ja kartuttaneet pääoman kaksinkertaiseksi. Tuloksekasta yhteistyötä kirjakauppojen kanssa on jatkettu ja uusien yhteistyötahojen löytäminen on jatkettu ja uusien yhteistyötahojen löydetty.

Vuosi on kulunut todella nopeasti monia tapahtu-

mia ja asioita järjestäessä. Kiitos kuuluu koko koululle mahtavasta vuodesta!

Kuluneena vuonna oppilaskunnan hallituksessa istuivat:

Tuomas Laaksolinna (pj.)

Kaisa Lahti (vpj.)

Anu Haurinen (sihteeri)

Jussi Isojärvi (rahasto ja kirjatilaukset)

Minna Salmela (atk ja tiedotus)

Miika Santala (atk ja hovit)

Juha-Pekka Piuva (hovit)

Oppilaskuntaa ohjaavana opettajana oli taas kerran Esko Kempainen.

Hyvää kesää kaikille!

Tuomas Laaksolinna ja koko oppilaskunnan hallitus

Oulun lukioiden pesäpalloa

Oulun lukioiden pesäpallosarjan tyttöissä voitti tänä vuonna hienosti pelannut joukkueemme. Loppuottelussa kaatui Kastelli selvin numeroin 9-2. Kultajoukkueessamme olivat: Marianne Reinikka, Tanja Reinikka, Lotta Vehkala, Maija Kopola, Milla Serón, Laura Annanpalo, Noora Verronen, Heli Raudaskoski ja Laura Haasala.

Tomi Koppelo

Euroscola Strasbourgissa

Haimme syksyllä 2004 EU:n jäsenvaltioiden nuorille tarkoitettuun Euroscola-ohjelmaan. Ikävää oli, että päivämääräksi ilmoitettiin 15.2.2005, joten abeja ei kirjoitusten vuoksi päässyt mukaan. Toisen vuoden opiskelijoilla oli stressin aiheena mahdollinen lentolakko, sillä vanhojenpäivä oli heti paluuta seuraavana päivänä. Vapautuneet paikat täytettiin 9. luokkien ranskan taitajilla. Raha-avustusta saimme EU:n lisäksi opetusministeriöltä ja Oulun kaupungilta, joten opiskelijoiden omat matkakustannukset jäivät kohtuullisiksi. Osa hankki rahaa myös vanhempainillan kahvituksella, paketoitintyöllä ja arpoja myymällä. Etukäteen tutustuttiin Pariisiin tuleviin kohteisiin, EU:hun ja meille lähetettyihin ennakkotehtäviin.

Matkaan lähti 32 opiskelijaa ja määrätietoinen opettajajoukko: Virpi Sivonen-Sankala, Katrimaija Lehtinen-Itälä, Pasi Hieta ja emeritaopettaja Riitta Karjarinta. Jouduimme lentämään Pariisiin, joten päätimme jo alkusuunnittelussa, että viivymme siellä useamman päivän. Pariisi oli odotusten mukainen, mutta Strasbourg ja sen lähiympäristö yllättivät kaudellaan. Majapaikka oli hyvä, sillä siellä oli illaksi paljon tekemistä: pelejä, disco ja paljon nuorisoa. Kaiken ohhi kohosi Euroscola-päivä. Aamulla majapaikan

hissiin mennessämme tuskin tajusimme, että pukuihin, valkoisiin paitoihin ja solmioihin pukeutuneet nuoret miehet olivat meidän oppilaitamme!

Opettajille oli Euro-palatsissa oma ohjelma, joka alkoi yhteisellä aamiaisella ja päivän esittelyllä. Sitten siirryimme istuntosalin yläriiveille seuraamaan, miten opiskelijamme istuivat meppien paikoilla. Hienon lounaan jälkeen opettajat pelasivat kansainvälisissä ryhmissä Eurogame-peliä. Esittelykierroksella saimme tutustua rakennukseen ja meille kerrottiin Euroopan parlamentin toiminnasta. Iltapäivillä oli mukava nähdä, miten monet norssilaiset olivat solmineet uusia tuttavuuksia päivän aikana. Opettajilla oli oma loppukeskustelunsa, jossa ruotsalainen kollega toi esiin heitä painaneen ongelman: Ruotsissa on totuttu terveellisiin aamiaisiin, joten makea pulla, rasvainen croissant ja kahvi aiheuttivat heille lähinnä näppylöitä. Mutta maassa maan tavalla – sisukkaat suomalaiset kestävätkä tätä peräti viikon.

Paluukoneeseen sattui Arlandasta eräs ikinorssi, joka valisti nykynorssilaisia siitä, millaista koulussamme oli toistakymmentä vuotta sitten. Oppia ikä kaikki. Kiitos kaikille mukavasta matkasta!

Katrimaija Lehtinen-Itälä

Matkakertomus Pariisi-Strasbourg

Aloitimme matkamme 9. helmikuuta Oulunsalon lentokentältä, josta lensimme Kööpenhaminan kautta Pariisiin. Pariisin lentokentällä meitä odotti linja-auto, joka kyyditsi meidät Montmartren alueelle New Montmartre-nimiseen hotelliin. Hotelli sijaitsi mahtavan katedraalin Sacré Coeurin juurella.

Seuraavana päivänä kävimme tutustumassa Pariisin kuuluisiin nähtävyyksiin: Louvreen, Sainte-Chapelleen sekä Notre-Dameen. Vapaa-aikaa jäi reilusti ja useimmat kuluttivat suuren osan matkakassastaan mahtavissa ostoskeskuksissa.

Perjantaina kävimme L'arméen sotamuseossa. Siellä oli esillä muun muassa toiseen maailmansotaan ja Napoleonin liittyviä esineitä. Näimme Napoleonin lempikoiran ja -hevosen täytettyinä. Museon takana oli Des Invalides, jonka suuren kupolin alla olivat Napoleon Bonaparten jäännökset.

Museon jälkeen suuntasimme kohti Eiffeliä. Näkymät ylhäältä olivat todella vaikuttavat. Osa näki Eiffelin illalla kauniisti valaistuna.

Lauantaina sai valita, meneekö Versailles'n linnaan vai Disneylandiin. Itse valitsin jälkimmäisen. Pienten ongelmien jälkeen pääsimme kuin pääsimmekin sisään. Paikka oli niin suuri, ettei muutama tunti riittänyt kaiken näkemiseen. Ilma oli melko huono, ja välillä sateli. Silti jonot laitteisiin olivat jopa 45 minuuttia. Disney-land oli tutustumisen arvoinen paikka kaiken ikäisille. Kyllä siinä opettajakin nuortui, kun pääsi lentävän Dumbon kyytiin

Sunnuntaipäivä kului linja-autossa, sillä suuntana oli Strasbourg. Matkaa oli 490 kilometriä. Pysähdyimme Reimsiin ihastelemaan upeaa katedraalia. Sää oli kuin Suomessa: satoi räntää ja maa oli valkoinen. Saavuimme Strasbourgiin illalla. Majoituimme viihtyisään

Hostel Ciarukseen. Seuraavana päivänä tutustuimme Strasbourgin lähialueisiin. Kävimme upeassa vuoren huipulla sijaitsevassa linnassa nimeltään Haut-Koenigsbourg. Näkymät alaspäin olivat

henkeäsalpaavat. Pysähdyimme Colmarin kaupunkiin shoppailemaan. Tutustuimme myös paikallisen olutpanimon Kronenbourgin tapaan valmistaa olutta.

Tiistaipäivä oli matkamme kohokohta. 32 koulumme oppilasta osallistui Strasbourgin Euroscola-istuntoon. Suurin osa oli lukiolaisia, mutta muutama yhdeksäsluokkalainenkin pääsi mukaan. Meidän lisäksi osallistujia oli yhdestätoista Euroopan maasta, muiden muassa Itävallasta, Skotlannista, Espanjasta ja Ruotsista. Samuel Tokola, yksi matkamme nuorimmista, esitteli koulumme ranskaksi. Aamupäivä oli varattu kysymysten esittämiseen ja EU:n toiminnan esittelyyn. Ilmapäivällä teimme etukäteen koulussa valmisteltuja ryhmätöitä eri maiden nuorten kanssa. Päivän aikana järjestettiin Eurooppa-aiheinen tietokilpailu, josta neljä parasta joukkuetta pääsi finaaliin. Koulumme opiskelija Mikko Nevala oli mukana voittajajoukkueessa ja voitti mahtavan pokaalin, joka säilyi ehjänä Ouluun saakka. Illalla väsynyt joukko palasi majapaikkaan pakkaamaan tavarat ja nukkumaan viimeisen yön Ranskassa.

Keskiviikkona ajoimme linja-autolla takaisin Pariisiin, josta lensimme Tukholman kautta Ouluun. Matka päättyi onnellisesti ja ilman suurempia vahinkoja. Matkalta saimme mukaan muistoja hienoista hetkistä yhdessä uusien tai vanhojen ystävien kanssa.

Anna Niemikorpi

Ranskan jälkimakuja

“Vau, saatiin sämpylät & une tasse de thé ... Kaikki

OK. Jokohan kohta alkaa tuntua, että ollaan ulkomailla? Virps.” Matkamme Eurooppaa valloittamaan alkoi 9.2.2005. Matkustimme päivän Pariisiin, jossa ehdimme samana iltana vielä tutustua kaupungin tunnelmaan.

Matkamme tarkoitus oli – paitsi valloittaa Eurooppa – tutustua neljään ranskalaiseen kaupunkiin ja niiden ihmeisiin: Pariisiin, Strasbourgiiin, Reimsiin ja Colmariin. Pariisi oli kaupunkina vähintäänkin tunteita herättävä.

Jari Sarasvuo sanoisi varmasti: “Pariisi, jollain ihmeellisellä tavalla rakastan sinua!” Kiertelimme Pariisissa kaikki tärkeimmät nähtävyydet, shoppailimme ja teimme päivämatkat joko Versailles’iin tai Disneylandiin. Versailles’ssa olimme, että ranskalaiset rakastavat leimoja!

Matkan loppuosan vietimme bussissa matkalla Strasbourgiiin ja takaisin. Kahden Strasbourgissa vietetyn päivän lisäksi pysähdyimme matkan varrella olleisiin Reimsiin ja Colmariin. Strasbourg oli kaupunkina mahtava – hienosti valaistuine katedraaleineen kaupunki teki vaikutuksen. Ostos- ja ruokailumahdollisuudet olivat Strasbourgissa hyvät, ja saamiimme karttoihin oli merkitty kaikki kaupungista löytyvät Mc’Donaldsit!

Strasbourgiiin pääkohteena oli tietysti päivä Euroopan parlamentissa. Iltaan asti kestänyt tapahtuma alkoi kaikkien nuorten yhteisellä lounaalla, ja sen jälkeen siirryttiin isoon parlamenttisaliin. Aluksi jokainen koulu esittäytyi noin minuutin kestäväällä puheella, jonka meidän ryhmästämme piti Samuel Tokola. Tapahtumassa oli mukana noin 500 nuorta unionin eri maista.

Päivän aikana keskustelimme ajankohtaisista poliittisista kysymyksistä ja äänestimme valiokuntien töistä. Sallissa istuimme jäsenien nimetyillä paikoilla, olipa joku istunut Paavo Värysenkin paikalla. Päätimme päivän juhlallisesti Eurooppa-hymniin.

“Mmm. Maukasta. Joitakin kirpeitä kohtia ja happamia makuja. Muuten erinomaista. Jälkimaussa epäilemättä yhdessäolon iloa!”

Tuomas Laaksolinna

Kansalaisaktiivisuus koulussamme

Hallituksen tekemän kansalaisaktiivisuuden politiikkaohjelman tuloksena koulussamme järjestettiin kaksi seminaaria kansalaisaktiivisuudesta kouluissa. Kummassakin seminaarissa oli mukana myös oppilaskunnan edustajia. Saimme kertoa omista kokemuksistamme ja ehdotuksistamme kansalaisaktiivisuuden lisäämiseksi koulussamme. Asiantuntijoiden opetuksesta jäi paljon ideoita toteutettaviksi, ja oli mielenkiintoista kuulla tutkittua tietoa suomalaisten nuorten aktiivisuudesta vaikuttaa omiin asioihinsa.

Yksi tärkeimmistä tavoitteista seminaareissa oli meidän kannaltamme pohtia, miten saisimme opiskelijat vakuuttamaan ajatuksesta, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa asioihinsa niin koulussa kuin muullakin yhteiskunnassa. Osittain seminaarien antina järjestimme loppuvuodesta kyselyn kaikille lukiolaisille kerätäksemme ajatuksia ja ideoita toiminnan kehittämiseksi koulussamme.

Seminaarit olivat hyvä alkupotku ajatukselle, että perinteisestä suomalaisesta holhousyhteiskunnasta on päästävä eroon ja että meidän nuorten on se muutos tehtävä. Seminaareissa saimme huomata, että nuorten ideoista ja ajatuksista ollaan oikeasti kiinnostuneita myös päättäjätasolla.

Tuomas Laaksolinna

Lukion oppilaskunnan puheenjohtaja

Vanhojenpäivä Norssilla

Torstai-iltana 17. helmikuuta toisen vuosikurssin vanhempainilta aloitti vanhojenpäivän juhlistamisen tänäkin vuonna. Koulussamme tämä on ollut tapana jo usean vuoden ajan!

Perjantaina 18. helmikuuta vanhat juhlivat iloisesti tanssien kolme kertaa. Aamulla tanssittiin alakoulun puolella, jossa yleisö jaksaa kannustaa ja innostaa tanssijoita railakkailla taputuksillaan. Seuraavaksi tansseista saivat nauttia yläkoulun ja lukion oppilaat sekä henkilökunta. Sen jälkeen oli valokuvaus, ja ruokaillakin täytyi ehtiä ennen iltapäivän päätapahtumaa. Noin 850 Oulun lukioiden opiskelijaa osallistui vanhojenpäivän tanssiaisiin Ouluhallissa.

Perinteiseen tapaan tanssiaiset alkoivat poloneesilla, jonka jälkeen pyörähdeltiin wieninvalssin tahdissa. Menuetti oli mukana vuosien jälkeen kauniilla musiikillaan. Foxtrotia tanssittiin tänä vuonna ensimmäistä kertaa – ja kyllä niitä kuvioita harjoiteltiin! Saturday Night Feverin tahdittamana keinuivat niin vanhojen kuin yleisönkin lanteet. Vanhat juhlivat Oulu 400 vuotta -teemaa tanssimalla oululaisia tansseja, kuten Kivalterin katrilli, Oulun pojat ja juhlallinen Veteraanivalssi. Vanhojenpäivän kruunasi illallinen hyvässä seurassa muiden vanhojen kanssa.

Aune Lassila

Risto Sankala

Lukion ensimmäisen vuoden opiskelijat Kierikissä

2004-ryhmät tekivät 19. elokuuta ryhmänohjaajien-
sa ja lukion rehtorin johdolla iltapäiväretken Yli-Iin Kierikin kivikautiseen tutkimuskeskukseen. Retki oli osa Norssilaisen tiedekurssia, mutta tavoitteena oli myös uusiin ihmisiin tutustuminen. Menomatalla busseissa opettajat kertoivat kohteesta ja opiskelijat testasivat tietoaan. Perillä aloitimme ryhmäytymistehtävillä. Niiden jälkeen siirryimme tiedekeskukseen, joka on Pohjoismaiden suurin moderni hirsirakennus. Katsoimme videon Kierikin tutkimushistoriasta ja tutkimme ryhmässä näyttelyä.

Ulkona istuskelimme kivikauden esikuvien mukaan rakennetuissa ”rivitaloissa” ja ihastelimme kaunista syysäättä. Rantahietikolle tehdyllä nuotiolla paistoimme makkaraa. 5000 vuotta sitten samalla paikalla Iijoen suussa merituulen vielä puhallellessa ovat kivikauden asukkaat eläneet arkeaan. Busseille palasimme pitkin polkua, jonka varrelle on rakennettu erilaisia ansapyydyksiä.

Katrimaija Lehtinen-Itälä

ANTIICKIA, ANTIICKIA

Lukion antiikkikurssilaiset Roomassa 27.4.–10.5.2005

Ennätysmäärä lukiolaisia, yhteensä 47, teki jälleen kurssiinsa kuuluvan opintomatkan Roomaan. Matka oli omakustanteinen. Kurssilaiset oli jaettu kahteen ryhmään, joista molemmat opiskelivat ikuisessa kaupungissa viikon suurin piirtein samanlaisen ohjelman mukaan.

Opintomatka oli vuoden työn huipennus. Jo syksyllä käytiin oppitunneilla läpi antiikin Rooman historiaa ja kulttuuria sekä kristinuskon syntyä, jotka olivat kurssin teemat. Lukuvuoden aikana pidettiin myös viikkotaapaamisia ja kerättiin rahaa matkaa varten. Ponnistelu yhteisen päämäärän eteen nivoi mukavasti kurssilaisia yhteen. Kurssin aikana oppilaat valmistivat valitsemistaan Rooman kohteista esitelmiä, jotka koottiin matkalle käsiohjelmaksi. Itse kohteissa oppilaat toimivat esittelijöinä ja allekirjoittaneet syvensivät asioita.

Kurssille oli laadittu mittava ohjelma, joka ei sisältänyt yhtään vapaapäivää. Opintomatka ei saa olla

pelkkää shoppailua ja pintapuolista nähtävyyksien töllistelyä. Rooman helteinen kesäsää aiheutti ihon palamisia ja runsas kävely sai monien jalat rakoille. Kaupungin kaoottinen liikenne sekä hillittömän täydet metrojunat ja bussit loivat suuria pulmia ryhmäliikkuksen logistiikalle. Toisaalta Rooman ylivertainen kulttuuriperintö sekä ainutlaatuinen ilmapiiri tarjosivat kansainvälisyyttä ja elämyksiä, joita ei voi saada missään eikä millään muulla tavalla.

Aloitimme Rooman-kierroksemme ylväältä turistimajakalta Il Vittorianoilta eli ”hääkakulta”. Viivähdimme pitkään antiikin ajan keskeisillä paikoilla eli Colosseumilla ja Forum Romanumilla sekä keisariforumilla. Myös Capitoliumin, Circo Massimon, Forum Holiriumin ja Forum Boariumin alueet kohteineen tulivat viikon aikana tutuiksi, samoin Isola Tiberianan ympäristö, Trastevere, Largo di Torre Argentina, Augustuksen mausoleumi, Piazza Navona ja antiikin ajan parhaiten säilynyt rakennus Pantheon. Keskiajan

kirkkoja tutkimme melkoisen joukon, enimmäkseen tietysti Maria-kirkkoja, lähinnä matkanjohtajien erityisharrastuksen vuoksi.

Etenkin Pietarinkirkkoa tutkimme tarkkaan. Kävimme siellä päivällä ja illalla, sisällä ja kupolissa. Pitkän jonotuksen jälkeen pääsimme vierailemaan kryptassa edellisen paavin haudalla. Kirkon suurella aukiolla otimme vastaan uuden paavin siunauksen yli 100 000 muun ihmisen kanssa. Uusi paavi piti toisen viikon aikana myös messun Santa Maria Maggiore -kirkossa, missä pääsimme kuvailemaan häntä muutaman metrin päästä.

Monille oli häkellyttävä kokemus Scala Santa ja sen pitkiä portaita hartaina ylös konntaavat ihmiset. Kapusiinimunkkien hautakammiot olivat puolestaan matkan makaabereinta antia. Ihmettelimme myös maailman vanhinta viemäriä Cloaca Maximaa ja maailman vanhinta vankilaa Mamertiinien vankilaa. Puolipäiväretken suuntasimme Via Appialle ja Callistuksen katakombeille varhaiskristittyjen ihmeelliseen maailmaan. Yhden päivän retken teimme Ostiaan, Rooman muinaiseen satamakaupunkiin, josta on kaivettu esiin noin puolet.

Luonnollisesti vierailimme myös Suomen Rooman-instituutissa Villa Lantessa, joka sijaitsee Rooman upeimmalla paikalla. Lanten johtaja Mika Kajava ja intendentti Simo Örmä antoivat tunnustusta koulumme antiikkiharrastuksen laajuudelle.

Kurssiin osallistuivat viikon ajan lehtorit Hellevi Kupila, Marja-Riitta Luostarinen ja Paula Westerlund sekä rehtori Juhani Vaskuri, kukin omalla kustannuksellaan. Kiitämme heitä merkittävästä panoksesta opintomatkan läpiviemisessä. Kiitämme myös kaikkia 47:ää matkalle osallistunutta opiskelijaa: juuri te teitte tästä jälleen mahtavan matkan!

Oikean opintomatkan vetäminen on erittäin työteliäs tehtävä. Ison oppilasryhmän pyörittäminen kaksi viikkoa Rooman hulinassa toi mieleemme Eino Leinin Vöyrin marssin sanat:

*"Harvoin maattiin, harvoin syötiin,
päivät päälle käytiin, lyötiin!
Seistiin vartiolla yöt."*

Matti Ojakoski & Kari-Pekka Lapinoja
kurssin vetäjät ja matkanjohtajat

5. Oppilas- ja opetusharjoittelijaluettelot

Perusasteen vuosiluokkien 0–6 oppilaat 2004–2005

0-1.

Iv. Marja Magga/Johanna Nieminen

Esikoululaiset:

Iivari Juho
Juustila Nina
Karvonen Milla
Myllyaho Jaakko
Räisänen Alina
Siitonen Eerik-Juhana
Virpi Joonas

1.

Alatorvinen Joonas
Hepo-oja Jani
Holappa Janika
Holappa Jemina
Kortelainen Riku
Leskelä Jenni

1a.

Iv. Veikko Sivula

Aho Sebastian
Haapasalo Simo
Heinikoski Linda
Ijäs Anniina
Isotalo Jarkko
Jaara Jere
Jääskeläinen Sonja
Karvonen Mikael
Kumpulainen Sami
Kuurlunti Rosa
Käpylä Santtu
Lipponen Sara
Mannermaa Kati
Pikkuhookana Asha
Pulkkinen Roosa
Pylvänäinen Katariina
Remes Minttu
Ryhänen Emma
Uhlgren Tommi
1tullut 10.1.2005

1b.

Iv. Sanna-Kaisa Inget

Alajoutsijärvi Sonja
Haukipuro Anton
Iivari Riikka
Jaakkola Annika
Järvelä Jonne
Järviuoma Cecilia
Järviuoma Timo
Kalliokoski Katariina
Keränen Sampu
Kilpeläinen Aleks
Mettovaara Siiri
Mäkelä Heidi
Pakarinen Jaakko
Partanen Janina
Pesonen Miika

Pospiech Teea
Pussinen Laura
Salmela Jasmin
Salmela Malena
Selkämaa Anni
Suorsa Joonas
1eronnut 22.12.2004
2tullut 21.3.2005

1-2.

Iv. Aila Hartikainen

1.

Anttila Niko
Anttila Tommi
Hiitola Santeri
Kauppila Veera
Nguyen Trinh
Nissinen Ville
Puumalainen Maria
Tuhkanen Saara

2.

Chowdhury Suha
Huttunen Miikka
Karsikko Jaakko
Kyrö Tommi
Meriläinen Siiri
Ronkainen Oskari
Ruka Paavo
Tikkanen Jasmin
Uusimäki Kaisa

2a.

Iv. Minna Myrsky-Nyberg

Ahonen Janina
Blomster Konsta
Dopp Jasmine
Heikkinen Eemeli
Hoppula Ella
Hyyppä Joonas
Jarde Matias
Kaakinen Jesse
Karvonen Roosa
Kemi Janika
Kumpulainen Ville
Niemi Aleks
Poutiainen Katri
Rautio Jori
Siirtola Max

2b.

Iv. Auli Siitonen

Lammi Kristina
Mainio Elina
Marttila Jani
Nygård Miika
Orava Ville
Pajuniemi Antti
Partanen Jonne
Pekkala Ville

Ritvanen Julia
Sherifi Nadr
Sundberg Julia
Syrjälä Ilari
Välimäki Viivi
Väyrynen Roosa
1eronnut 22.12.2004
2eronnut 22.12.2004

2c.

Iv. Anu Haataja

Ali Mohamed
Herukka Riku
Huhtimaa Jason
Kalliokoski Kirsi
Karjalainen Emma
Lumme Jasmin
Saloniemi Ville

3a.

Iv. Markku Veteläinen

Ahonen Jenni
Dopp Jonathan
Hepo-oja Aleks
Hiitola Petteri
Husansaaari Sara
Hämäläinen Karn
Immonen Anni
Kaakinen Satu
Karvonen Inka
Kauppila Taneli
Keränen Joonas
Kokko Jasmin
Mettovaara Severi
Naumanen Saana
Pelkonen Lauri
Pitkämäki Iiris
Siikavirta Reetta

3b.

Iv. Marianna Junes-Tokola

Alasaarela Jaakko
Alasaarela Joonas
Iivari Reetta
Isotalo Heidi
Järvelä Tommi
Järviuoma Hannu
Kesti Reetta
Laurila Johanna
Lukkarila Hermann
Metsänheimo Soila
Moilanen Valtteri
Parkkinen Jesper
Patokoski Elisa
Pokka Aki-Petteri
Pynttari Aino
Rohde Oona
Virpi Jere

3-4.

iv. Marjatta Kaikkonen

3.

Abazi Bekim1
Myllylä Olli2
Nguyen Vi
Pääkkönen Niklas
Raulamo Niko-Petteri

4.

Karsikko Ville
Kuusela Raisa
Käpylä Tiia
Marjamaa Johanna
Posio Santeri
Ruka Peetu
Ryhänen Anna
Wang Ludi
Xin Guanyu
1tullut 1.2.2005
2eronnut 28.2.2005

4a.

iv. Auli Halme

Aho Samuli
Elsinen Juho
Heikkinen Ilkka
Heiska Alekski
Heiska Juho
Honkanen Elina
Ijäs Sini1
Jylkkä Elisa
Kangas Marttiina
Kariluoto Nea2
Linna Ville
Mannan Mohammad
Moilanen Mira
Mäkelä Maria
Pakarinen Emmi
Poutiainen Panu
Ruonakangas Harri
Salmela Johanna
Sherifi Fatma
Siekinen Sami
1tullut 10.1.2005
2eronnut 12.11.2004

4b.

iv. Pekka Tokola

Aspi Aarni
Berg Ida
Denic Anela
Haipus Aida
Halttunen Jussi
Hiltunen Joonas
Kortelainen Katri
Kyllönen Juho
Lepistö Tytti1
Liukkonen Pauliina
Myllyneva Arttu

Orreveteläinen Matias
Parkkinen Kasper
Parkkinen Oona
Pelasoja Nina
Ronkainen Alekski
Saarela Toni
Sarkkinen Ville
Tikkanen Marko
1eronnut 22.12.2004

5a.

iv. Raija Kärkkäinen

Alkku Marjaana
Helttunen Samuli
Hirvonen Juha-Pekka
Jarde Johannes
Kasha Dana
Kuusikko Alekski1
Kyrö Tony
Lukinmaa Anni
Lukkarila Pauliina
Maunula Toni-Anttoni
Meyer-Rochow Susmita
Pakarinen Anna-Reeta
Räty Ossi
Salo Janne
Still Sakari
Tuovinen Teemu
Vehkala Vilma
Vähäkuopus Henna2
1tullut 10.1.2005
2eronnut 25.11.2004

5b.

iv. Kirsti Karhumaa

Alkku Toni
Havana Jonna1
Karjalainen Anna-Briitta
Kauppila Johanna
Kelloniemi Joonas
Litendahl Joonas
Memic Vildana
Nygård Jyri
Portimo Mira
Päkkilä Anni
Raulamo Oskari
Riihola Niko
Riikonen Sonja
Ruonakangas Petri
Siikavirta Riikka
Sirén Ilmari
Uusimäki Minna
Virpi Juuso
1tullut 10.1.2005

5-6.

iv. Pasi Kurttila

5.
Hyvärinen Tuomas
Kemi Sarita
Leskelä Katja

Niemi Susanna
Parviainen Oskari
Pelasoja Niko1
Pesonen Satu
Ruotsalainen Mikko
Väisänen Anita

6.

Aho Henri
Hu Subingqian
Karbalaei Mohammad Kamyar
Keskinarkaus Sami
Lepistö Aino2
Nikkilä Alekski
Nissinen Jyri
Peltokorpi Antti
Syväjärvi Nelli
1eronnut 22.12.2004
2eronnut 22.12.2004

6a.

iv. Hannu Juuso

Haapakangas Maiju
Hinkkanen Titta
Hurskainen Vili-Riku
Kangas Topi
Kortelainen Jaakko
Kuningas Jimi
Lipponen Panu
Meyer-Rochow Yamuna
Mällinen Emilia
Pesonen Pentti
Ryhänen Joonas
Saari Santeri
Saloniemi Juha-Matti
Seppä Jyri

6b.

iv. Erkki Pekkala

Abazi Fitim1
Denic Alen
Gofur Shamim
Haapalahti Julia
Holappa Essi
Hormi Kari
Juopperi Salla
Jurvelin Timo
Kanniala Mikko
Karjalainen Hannu
Kasurinen Karita
Lukkarila Tatu
Mattila Aapo
Penttilä Ella
Penttilä Reetta
Pitkänen Noora
Rinta-Paavola Alekski
Tanskala Nina
Teerikangas Toni
Uusitalo Heikki

6c.**Iv. Mika Ruikka**

Berg Senja
Heikkilä Hanna-Maria

Juustila Jani
Järvelä Lasse
Kaikkonen Milla
Kumpulainen Joni
Kyllönen Jouko-Mikael
Latypova Renata

Linna Elina
Lukinmaa Minna
Nissinen Tino
Rintasaari Katri
Rundelin Matti
Uлакovic Suad

Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2004–2005

7A**Iv. Sanna Järvinen**

Aine Valtteri
Iliev Nikolai
Kainulainen Tuomo
Kemppainen Maiju
Liukkonen Kaisa-Riikka
Moilanen Petteri
Niemi Johanna
Pieniniemi Mari
Päärni Laura
Sainio Erkka
Saloranta Maiju
Siekkinen Satumaarit
Sivonen Eero
Tuovinen Tiia
Uusimäki Riikka

7B**Iv. Maria Lydman**

Alaluusua Jenna-Maria
Belt Teemu
Halttunen Maria
Holappa Alina
Huoviala Kaisa
Häkkilä Joel
Immonen Miikka
Itkonen Tatu
Keskinarkaus Elli
Kestilä Nora-Maria
Korpela Simo
Lohvansuu Inka
Nurmela Marika
Ollila Katariina
Parkkila Mia
Parkkinen Mika
Räsänen Paula

7C**Iv. Hellevi Kupila**

Heikkinen Tommi
Hiltunen Tatu
Hintsanen Eetu
Huusko Juuso
Hyttinen Tuukka
Jääskeläinen Maiju
Jääski Liisa
Khalashte Angela
Kivinen Henri
Koivisto Emmi
Lipponen Iida-Emilia
Luolavirta Sami
Palovaara Petra

Ramberg Jari

Ronkainen Tommi
Telenvuo Meri-Tuulia
Uusitalo Jutta
Väyrynen Katariina

7D**Iv. Tomi Koppelo**

Barkho Rafel
Herranen Saana
Hommy Martin
Kariluoto Jenna 1
Mainio Saana
Nevalainen Roope
Näsänen Virpi
Orreveteläinen Miikka
Paatsola Ville
Perez GutierrezPedro
Pirhonen Jaakko
Pussinen Mika
Rantamaula Mia
Timonen Roope
Tuomikoski Meri
Vanninen Paulina 2
Virtanen Valtteri
Vähäkuopus Jenni 3
1 eronnut 15.11.2004
2 tullut 11.1.2005
3 eronnut 29.11.2004

7E**Iv. Merja Marjakangas**

Hakovirta Ilmari
Halonen Liisa
Hurskainen Katri
Juuma Salla-Reetta
Kantola Elina
Karppinen Joni
Keskitalo Sanna
Komulainen Emma
Kuha Jussi-Pekka
Laurinaho Aki
Lukinmaa Sara
Mellanen Joonas
Mäkinen Henni
Naamanka Nelli
Rekilä Sauli
Still Veera
Suoranta Tuuli
Väisänen Henry

8A**Iv. Timo Grubert**

Honkanen Niko
Huttunen Elisa
Kokkomäki Heikki
Kuisma Samuel
Lehtinen Olli-Pekka
Liimatainen Okko
Liukkonen Kalle
Loukkola Laura
Makkonen Elisa
Ollila Tiina
Snäre Maria
Särkelä Eeva-Liisa
Turunen Suvi
Tähtinen Ismo

8B**Iv. Terhi Ylöniemi**

Abdulhad Dunya
Haapajoki Jasmiini
Halonen Mari
Hassinen Henna
Häkkinen Noora
Kauppila Joni
Koivisto Jonne
Lajunen Teemu
Murtovaara Taru
Naamanka Pinja
Puolitaival Oona
Savolainen Sami
Tarvainen Ville

8C**Iv. Pasi Hieta**

Dunder Mikko
Jokinen Jaakko
Karppinen Nina
Kela Juuso
Koski Jesse
Margai Jon
Markkola Petteri
Mulari Aleksi
Määttä Nikke
Oikarinen Iiro
Okkonen Juha
Pikkuaho Antti
Pälve Anna
Rintasaari Aino
Tanskala Teemu
Tiinanen Ville
Turunen Harri
Vaarapalo Juhu

8D

Iv. Heli Heino

Ala-aho Saara
 Arposalo Emmi
 Kempainen Minna
 Korhonen Sami
 Kostamovaara Johanna
 Kähkönen Joonas
 Kömi Jenni
 Martikainen Sampsa
 Mäkäräinen Tuukka
 Nevala Antti
 Nissilä Pekka
 Paatelma Riina 1
 Pahnila Otto
 Pennanen Pasi
 Puhakka Tapio
 Pääkkönen Suvi
 Rautio Juho Pekka
 Riutta Sonja
 Rätty Susa
 Sarkkinen Juho
 Seppänen Elmeri
 Taube Valtteri
 1 eronnut 16.3.2005

9A

Iv. Aune Lassila

Arola Anastasia
 Hepo-aho Aleksandr
 Hepo-oja Lauri
 Koivuaho Taisto
 Nguyen Lan
 Nguyen Nam
 Niemimaa Noora
 Noor-E Samia
 Nurmela Jarmo
 Parviainen Ilona
 Pynntäri Emmi
 Turunen Sirja
 Väisänen Riina

9B

Iv. Katja Leinonen

Hyvärinen Anna
 Itkonen Rami
 Kärkkäinen Arttu
 Lukkarila Aksu
 Määttä Saku
 Nissinen Joni
 Paakkari Salla
 Porkka Juha
 Purkunen Henna
 Ramberg Juhani
 Rantamäki Mari
 Riihinen Riikka
 Takalo Jyri
 Ukkola Reija

9C

Iv. Juha Wedman

Ailisto Matti
 Blomqvist Ville
 Honkonen Petri
 Hyvärinen Veera

Kaisto Laura
 Karhu Jani
 Karhu Johanna
 Kauppila Toni
 Kivi Sauli
 Miettunen Ville
 Niemelä Ville
 Oinas Rebecca
 Pääkkilä Miikka
 Rundelin Jani
 Simonaho Mira
 Tikkanen Saara
 Tötterström Iiris
 Värttö Ville

9D

Iv. Hannele Siljander

Herukka Ville
 Huovinen Hennariikka
 Hurskainen Liisa
 Kaikkonen Ville
 Kamutta Thomas
 Kouva Ville
 Levoska Antti
 Luolavirta Marika
 Mellanen Jonna
 Nikkilä Suvi
 Nurkkala Anniina
 Peltokoski Suvi
 Puhakka Anna
 Siltakoski Tuuli
 Toivanen Jasmin
 Tuutti Enni
 Vahlroos Emma
 Vanhapiha Joni

9E

Iv. Matti Hasari

Ahtinen Jenni
 Heikkilä Anni-Sofia
 Hovinen Vesa
 Jääskelä Jaakko
 Kalaja Anna-Emilia
 Karppinen Toni
 Keskinarkaus Niina
 Kivinen Niko
 Lohvansuu Niklas
 Merilä Heidi
 Pyy Iida
 Repo Otto
 Ryhänen Aleksis
 Saari Riikka
 Seppälä Selja
 Tokola Samuel
 Turkki Tapio
 Vehkala Lauri
 Vähäsarja Tiia

Lukion opiskelijat 2004–2005

2004A

ro. Katrimaija Lehtinen-Itälä

Annala Anton
Dahl Toni
Dorochenko Aatu
Flygare Jani
Hentilä Maija
Husso Sofia
Keinänen Niina
Kemi Maria
Kohola Ville
Kostamovaara Tommi
Kurkinen Aleks
Lehtosaari Niina
Luttinen Teija
Mikkola Jani
Nissilä Kaisa
Nykyri Pyry
Parkkinen Niko
Raappana Lauri
Salonen Tiina
Spalding Tommi
Väisänen Harri

2004B

ro. Jyrki Kauppinen

Annala Anton
Dahl Toni
Dorochenko Aatu
Flygare Jani
Hentilä Maija
Husso Sofia
Keinänen Niina
Kemi Maria
Kohola Ville
Kostamovaara Tommi
Kurkinen Aleks
Lehtosaari Niina
Luttinen Teija
Mikkola Jani
Nissilä Kaisa
Nykyri Pyry
Parkkinen Niko
Raappana Lauri
Salonen Tiina
Spalding Tommi
Väisänen Harri

2004C

ro. Heikkinen Kirsi

Bäckman Juuso
Haikala Niko
Hälinen Jari
Jakkula Suvi
Karhu Ville
Kenttä Jaakko
Kerola Venla
Kinnunen Simo
Kreus Kari

Larivaara Pyry
Linna Susanna
Moilanen Jouni
Pitkänen Sirkku
Pyykkönen Tommi
Pääрни Atte
Rauhanummi Heidi
Sipilä Kirsi
Tihinen Maarit 1
Timonen Henri
Tulimaa Ossi
Uutisportimo Arto 2
1 eronnut 16.12.2004
2 eronnut 22.12.2004

2004D

ro. Kempainen Esko

Haapalahti Elina
Hentilä Joonas
Hietanen Essi
Honkarinta Henri
Huotari Nanna
Hämäläinen Tiina
Inkala Salla-Mari
Kempainen Tiina
Kivioja Jussi
Kopola Maija
Luukinen Jussi
Metsänheimo Janne
Muikkula Harri
Niemi korpi Anna
Rakennuskoski Marisa 1
Ravaska Johanna
Seppälä Riikka
Siltala Juho
Tapani Riikka
Virtanen Johanna
1 eronnut 22.12.2004

2003A

ro. Timo Ylinampa

Broström Milla 1
Harju Heidi
Hendriksson Suvi
Hyytiäinen Maija
Hälinen Tero
Kervinen Minna
Kyllönen Noora
Laaksolinna Tuomas
Nevala Mikko
Nissilä Jaakko
Parkkari Jenni
Piironen Susanna
Polojärvi Maija
Punkeri Kaisa
Raappana Henna
Sevon Milla
Similä Marja-Kaisa
Tikka Johanna
Tikkanen Karoliina
Vandell Iiro

1 eronnut 4.10.2004

2003B

ro. Jari Honkanen

Haapajoki Susanna
Haasala Laura
Hanhela Marika
Hekkala Linda
Hyytinen Miikka 1
Hänninen Heidi
Inkiläinen Minna
Kauppinen Joonas
Kauppinen Sami
Kauppinen Tiina
Kehänen Minna
Kempainen Katja
Kiirikki Oona
Korpelin Päivi
Ollila Jaana
Peltoniemi Päivi
Pöykiö Laura
Räsänen Anna-Eveliina
Valkama Ville
1 eronnut 31.1.2005

2003C

ro. Eija Paasi

Ailisto Jussi
Hast Aira
Hovinen Safa
Hurskainen Johanna
Huuki Mari
Jebo Rania
Kokkomäki Ville
Koskela Jari
Lahti Kaisa
Leskelä Meiju
Lumijärvi Kasper
Pellicka Harri
Piuva Juha-Pekka
Putila Jaakko
Rantamaula Petteri
Soudunsaari Toni
Takalo Saara
Uusimäki Elisa
Viippola Pekka
Yrttiaho Elina

2003D

ro. Sari Eskola

Annanpalo Laura
Junnikkala Tuukka
Kanniainen Maija
Kauppila Matti
Lapinoja Elina
Lappalainen Joonas
Pehkonen Joanna
Rahko Juho
Reinikka Marianne
Ryynänen Toni

Saloranta Elina
Santala Miika
Seppänen Heikki
Sipola Saara
Suopanki Hanna
Suopanki Henna
Vavuli Satu
Vänskä Outi

2002A
ro. Lasse Kempainen

Aspi Osmo
Haapalahti Antti
Haipus Eeva
Hanhela Laura
Laurila Mika
Lehtola Aleks
Lievonen Anna
Logrén Mikko
Luosujärvi Mika
Meskus Ville
Määttä Pekka
Parkkinen Toni
Pyy Elina
Riikola Janne
Salonen Risto
Seppänen Kaisa
Seppänen Pietari
Särkelä Maarit
Tuhkanen Samuli
Vauhkonen Sanna
Ylimaunu Tuomo

2002B
ro. Eero Ijäs

Alanko Tuomas
Heikkinen Mikko
Huhtala Veera
Hyvärinen Antti
Hänninen Erkko
Iljana Mikko
Juttula Janno
Karjalainen Elina 1
Karjalainen Juho
Kivimäki Ari
Korhonen Katja
Kuha Annukka
Kukkonen Satu
Luttinen Teemu
Lämsä Kalle-Martti
Metsänheimo Elisa
Nevala Matti
Nygård Jonna
Rautio Juho
Romppainen Jukka
Sytjälä Anna-Riitta
Väänänen Laura
1 eronnut 25.10.2004

2002C
ro. Kari Pekka Lapinoja

Hautaniemi Susanna
Heikkilä Nina
Hepo-aho Marja
Isomäki Niko
Junnila Heidi
Kälkälä Anna
Lipponen Tommi
Matala-aho Hannu
Oikarinen Raine
Partanen Elina
Peltoniemi Pauliina
Piri Minttu
Pitkänen Kristiina
Päkkilä Johannes
Raudaskosk iHeli
Rönty Veli-Pekka
Sainio Anri
Sassi Jari
Svento Elisa
Tero Majju
Tyni Jukka-Pekka
Vesala Inka
Vähälä Kaisa
Yliniemi Miikka

2002D
ro. Raappana Sinikka

Ahonen Heli
Flygare Tanja
Hamina Juha-Pekka
Hellgren Riina
Jokiranta Outi
Jokisalo Jari
Juntunen Heidi
Kinnunen Inari
Markkola Iris
Moilanen Tuomas
Mursula Aura
Mustikka Minna
Paaso Aleks
Pasanen Anna
Pikkarainen Anna
Pulli Ville
Ruha Juulia
Rukkinen Petra
Simula Nina
Toukkari Joonas
Verronen Noora

2001X

Haataja Juho 1
1 eronnut 12.4.2005

Opetusharjoittelijat 2004–2005

Englanti

Ahokangas Anni
Alamaunu Satu
Collan Johanna*
Höylä Mikko*
Kalliopuska Anu
Kangasluoma Jussi
Kempainen Mari
Kuvaja Sari
Lehmikangas Jani
Levänen Henna
Mäkelä Paula
Nyman Sari
Paloniemi Liisa
Päiväniemi Janne

*aineenopettajien lisäkoulutusohjelmassa

Lisäksi lisäkoulutusohjelmassa

Kelder Kanni
Landon Dominic
Yppärilä Sari

Historia ja yhteiskuntaoppi

Junttila Emmi
Karjalahti Susanna
Kauppi Pekka
Kiipeli Katja
Koppinen Ossi
Käär Kaisa
Luoma Hanna
Murtomäki Päivi
Ohtonen Tanja
Pasanen Maija
Pääkkö-Matilainen Katri
Salmi Johanna
Säkinen Maritta
Tommola Kalle
Tourula Outi
Uitto Jussi
Viljamaa Aino-Maija
Vimpari Ville
Vuontisjärvi Kati
Vuoti Jani

Ruotsi

Leinonen Satu
Siitonen Katri
Ojala Sari
Linnilä Johanna
Näätsaari Hanna
Räsänen Kati
Kääntä Sanna
Harja Riina
Ylitalo Annukka
Ahava Inka
Huhta Johanna

Saksa

Fetahu Heidi
Juntunen Katja
Keränen Ulla
Kujala Mari
Palm Rea
Salmela Malla-Reetta

Äidinkieli ja kirjallisuus

Antila Anna Elina
Hakkarainen Reetta Emilia
Holappa Saara-Liina
Karjalainen Sanna Katariina
Kovalainen Hanna Liisa
Lehtisaari Anna Karoliina
Mielityinen Marja Kristiina
Nehvonen Mikko Antero
Nurmesniemi Liisa Elina
Oikarinen Henna Riitta
Pohto Annukka Martta Katariina
Ristolainen Anna Sofia
Routaniemi Paula Helena
Rääpysjärvi Teija Kaarina
Saari Anna Josefiina
Sitomaniemi Tanja Tuulikki
Tahkokorpi Jaana Elina
Tolonen Tanja Maria
Västi Katja Marjaana

Saame

Kukkonen Anne-Mari Kristiina
Morottaja Anna Margareeta

Biologia

Karvonen Juhani
Koskinen Karoliina
Kumpula Paula
Kälkjäjä Tarja
Lindström Hanna-Kaisa
Luotola Tuomas
Määttä Sirpa
Tähtelä Anu
Udd Katja

Maantiede

Jämsä Jaana
Kuusela Teppo
Laatikainen Riitta
Mikkonen Anni
Määttä Maria
Taskila Tiina

Matemaattiset aineet

Aaramaa Sanja Sirkku Getsiina
Aho Riikka Anneli
Autio Joonas Arttu Aleksis
Eilola Eeva-Liisa Kristiina

Erkkilä Mari Johanna
Ervasti Jukka Tapio
Haapala Markus Juhani
Hanhela Juha Tapani
Hannula Katri Leena
Hiltunen Marko Antero
Hiltunen Mauri Ensio
Hiltunen Meeri Hannele
Hotakainen Taina Elisa
Hylkilä Henna Eveliina
Juurikka Jussi Olavi
Jylhä-Ollila Jukka Kalevi
Jämsen Teppo
Jäntti Mirja Maarit
Kainu Toni Antero
Karjalainen Seija
Karttunen Maria Susanna
Komulainen Timo Matti
Kononen Keijo Petteri
Koskela Jaana Kristiina
Kulmunki Mikko Johan Petteri
Kärki Sari Tanja Marika
Laitila Aino Inkeri
Lammi Markus Juhani
Lavonen Riikka Helena
Luttinen Harri Olavi
Lähderrinne Markku Antti Sakari
Malinen Sanna Kristiina
Matala Sanna Marjukka
Mattila Herkko Juho Jaakko
Mulari Esa Jaakko Veikko
Mustonen Meeri Tuulikki
Narkaus Juha
Nevala Paula Emilia
Nord Anitra Tellervo
Nykänen Janne-Pekka Iisakki
Ollikainen Satu-Maarit
Petäjäsuvanto Tapani Nikolai
Peuraniemi Pertti Ilari
Pitkänen Timo Markus
Pudas Henna Marika
Rantasaari Antti Juhani
Riipi Jaana-Mari Annikki
Rimpiläinen Arto Samuli
Rissanen Aki-Pekka Juhani
Romppainen Sirkka Liisa
Ruuskanen Niko Jaakko Juhani
Rytilä Arja Marketta
Sankilampi Olli
Saukkoriipi Tiina Johanna
Sorsa Pia
Vaara Tuomas Antero
Vaaraniemi Pekka Johannes
Vehniäinen Juha Pekka
Visuri Juha Matti

Musiikki

Moduuli 3:
Jani-Petteri Hägg
Laura Tykkyläinen

Moduuli 5:
Alina Haatainen
Anne Haataja
Jani-Petteri Hägg

Eveliina Jurvelin
Katri Kittilä
Suvi Partanen
Mirja Pohjoisaho
Marja Salmela
Tuomas Takala
Laura Tykkyläinen
Jussi Vierimaa
Tapio Virnes
Marika Vuokila

Lukuvuoden aikana seuraavat opiskelijat suorittivat luokanopettajan tutkintoon vaadittavan opetusharjoittelun:

Ahola Elina
Ahvenniemi Marika
Airola Irkka
Aitta Noora
Aksila Marjo
Alavahtola Janne
Barck Merja
Erkkilä Jaana
Eroma Ville-Heikki
Frant Nina
Hannuksela Piia
Henttunen Sanna
Holtinkoski Anne
Huhta Marjukka
Husa Sanna
Hämäläinen Aulikki
Härkönen Elina
Jalasto Laura
Jauhiainen Markus
Jauhiainen Noora
Jokipii Jaakko
Järvenpää Juha
Kanto Antti
Karsikas Anna
Karvonen Henna
Keltakangas Eeva
Keränen Raili
Koponen Laura
Koskela Jani
Kupsala Jonna
Kursu Tiina
Kämäräinen Mimna
Lanas Maija-Liisa

Leinonen Terhi
Leivo Arto
Lepojärvi Sirkku
Leppänen Pia
Levonmaa Marjo
Lithovius Anna-Riikka
Luukkonen Elina
Martelius Annu
Merikanto Sanna
Millaskangas Lea
Mwai Iiris
Mäntylä Päivi
Nelimarkka-Kanste Sanna-Kaisa
Nieminen Johanna
Niemitalo Heli
Nissilä Evelina
Näykki Jussi
Ojala Tuomas
Packalén Markus
Pasma Otto
Patosalmi Nina
Perkkiö Laura
Piri Kirta
Polvinen Henna
Ponnikas Mari
Poutiainen Marjut
Pulkkanen Nina
Rantanen Kirsi
Rantanen Kirsi
Rehumäki Paula
Ritola Marko
Ronkainen Jouko
Ruuttunen Antti

Saari Mikko
Siitonen Heli
Silvola Mikko
Sipola Mikko
Sorvari Samuli
Sulkala Tommi
Säkkinen Kati
Tammia Jaana
Tolonen Hanna
Turunen Sanna
Ulvi Sirpa
Utriainen Outi
Vuorela Kaisa
Västinsalo Eija
Västinsalo Kari
Ylitolonen Anu

Stipendit

Oulun normaalikoulun perusaste vuosiluokat 0–6

Kirjastipendit:

0-1	Janika & Jemina Holappa
1a	Santtu Käpylä
1b	Annika Jaakkola
1-2	Jaakko Karsikko
2a	Jori Rautio
2b	Viivi Välimäki
2c	Jason Huhtimaa
3a	Jasmin Kokko
3b	Hannu Järviluoma
3-4	Ville Karsikko
4a	Fatima Sherifi
4b	Katri Kortelainen
5a	Vilma Vehkala
5b	Minna Uusimäki
5-6	Jyri Nissinen
6a	Yamuna Meyer-Rochow
6b	Heikki Uusitalo
6c	Timo Nissinen

7. luokalle siirtyvien stipendit:

Koulun stipendirahasto:	Antti Peltokorpi	5-6
Rehtori Erkki Vilpan stipendirahasto:	Jyri Seppä	6a
OAJ:n stipendirahasto:	Julia Haapalahti	6b

Muut stipendit:

Yliopettaja Aili Heikkisen stipendirahasto:	Marttiina Kangas	4a
	Johannes Jarde	5a
LC Oulu-Sarat (lahjakortti urheiluliikkeeseen 50 euroa):	Elina Linna	6c

Tiedotuksia

Yhteisvalinnan perusteella lukion 1. vuosiluokalle hyväksytyjen luettelo julkaistaan lukion ovesa tiistaina 14.6.2005 klo 9.00. Lukioon hyväksytyjen opiskelijoiden on jätettävä alkuperäinen peruskoulun päättötodistus lukion kansliaan torstaihin 23.6.2005 klo 13.00 mennessä, jolloin lukiopaikka varmistuu.

Lukion kurssien uusintakuulustelu on maanantaina 15.8.2005 klo 13.00. Korotuskuulustelu on maanantaina 22.8.2005 klo 13.00. Perusasteen ehtojen suorituspäivä ja korotustenttipäivä on tiistaina 14.6.2005 klo 9.00. Perusasteen korotuskuulusteluun on ilmoitauduttava perjantaihin 3.6.2005 klo 15.00 mennessä koulun kansliaan.

Syksyn ylioppilastutkintoon on ilmoitauduttava viimeistään 3.6.2005 kirjallisesti lukion kansliaan. Perusmaksu on 20 euroa ja koekohtainen maksu 21 euroa. Ilmoittautuminen on sitova. Jos kokeeseen ei osallistu, tulkitaan koe hylätyksi.

Syksyn 2005 ylioppilastutkinnon koepäivät:

Kuullunymmärtämiskokeet

ma 12.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä,
ruotsi klo 8.30

ti 13.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä,
englanti klo 8.30 ja saksa klo 11

ke 14.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä,
saksa klo 8.30, englanti klo 11, ranska klo 13, venäjä klo 14 ja italia klo 15.00

Kirjalliset kokeet

ma 19.9. äidinkieli I, suomi ja ruotsi, suomi toisena kielenä -koe

ke 21.9. reaalikoe

pe 23.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä

ma 26.9 äidinkieli II, suomi ja ruotsi

ke 28.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

pe 30.9. matematiikka

ma 3.10. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Uusi lukuvuosi 2005–2006 alkaa torstaina 11.8.2004 klo 9.00 perusasteen vuosiluokilla 0–6, 7. luokalla klo 9.00, 8.–9. luokalla klo 11.00 ja lukiolla klo 10.00. Lukuvuoden alkaessa jokaisen oppilaan on oltava läsnä.

Syysloma pidetään 24.–28.10.2003, joululoma 23.12.2005–9.1.2006 ja talviloma 6.–10.3.2006.

